VAJA V ŠENČURJU – Krajevni skupnosti se ponuja obilo možnosti, da z najpreprostejšimi sredstvi učinkovito ukrepa zoper zračne desante sovražnika. To je pokazala tudi sobotna pokazna vaja v Šenčurju, kakršne bi kazalo prirejati tudi v drugih krajevnih skupnostih. Šenčurski gasilci so med drugim s kmetijskimi traktorji in prikolicami posredovali v požaru, ki ga je povzročilo bombardiranje. Sicer pa so kmetijski stroji, razporejeni na desantnem območju, učinkovita ovira za pristanek helikopterjev in padalcev. (jk) – Foto: J. Košnjek

NARAVA V SKODELICI ČAJA

Leto XXXIV. Številka 28

GLAS

Kranj, torek, 14. 4. 1981
Cena: 7 din

Soustanovitelji: občinska konferenca SZDL Škofja Loka, Kranj, Radovljica, Škofja Loka, Tržič – Izdaja Časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj – Glavni urednik Igor Slavec – Odgovorni urednik Andrej Žalar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Ob 20. sejmu kmetijstva in gozdarstva v Kranju

Obdelana zemlja skupni cilj

Nekakor je razveseljivo, da je sejemska prireditev dve desetletji zadržala značaj specializirane kmetijsko-gozdarske poslovne in informativne prireditve kljub temu, da se delež kmetijstva v gospodarstvu Gorenjske zmanjšuje, je med drugim dejal na petkovi otvoritvi kmetijskega in gozdarskega sejma predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano inž. Ivo Marenk

KRANJ – Veliko število razstavljalcev kaže, da pomen te prireditve na Gorenjskem in v Sloveniji raste. Razveseljivo je, da je prireditev dve desetletji zadržala značaj specializirane kmetijsko-gozdarske poslovne in informativne prireditve kljub temu, da se delež kmetijstva v gospodarstvu Gorenjske bistveno zmanjšuje. Interes kmetijskega kljub zmanjševanju zaposlenih ne ugaša. S tem ekonomskega položaja na večje tržnosti proizvodnje, vključevati v sistem kmetijskega kmetijstva in njegove povezave z drugim sektorjem v proizvodnji hrani postaja gorenjsko kmetijstvo pomemben dejavnik lastne preskrbe in celo posega v širši jugoslovanski prostor. Zato je toliko bolj potrebno, da dobi sejem svojo širšo družbeno verifikacijo v sistemu sejemskih aktivnosti Slovenije, svoj samoupravni družbeni položaj in lice specializirane prireditve, katere korenine so posejane v ta prostor. S svojo poslovno privlačnostjo mora postati tudi mesto širšega predstavljanja proizvodnih dosežkov, je dejal na petkovi otvoritvi 20. sejma kmetijstva in gozdarstva v Kranju predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano inž. Ivo Marenk.

Zato je odločitev, da sejem posveti v prihodnje večjo pozornost hribovskemu kmetijstvu in gozdarstvu, pomembna, saj bo mogoče tudi tako utrjevati zavest, da planšarstvo in ovčereja, govedoreja na travnem gospodarstvu in povezava s turizmom niso le ostanek davne folklore, ampak pomemben del slovenske gospodarske aktivnosti ter povezave z deželami alpskega sveta.

Ponovna oživitev hribovskega sveta v Sloveniji, je poudaril predsednik republiškega komiteja inž. Ivo Marenk, ki zajema četrtino vse kmetijske tržne proizvodnje in dobršen del gozdne, ni pomembna le z vidika hrane. To je naloga tega srednjeročnega plana, to je interes vseh delovnih ljudi in občanov, naloga številnih dejavnikov in cilj smotrne prostorske politike. Začeti je treba sedaj, saj živ hribovski svet brez odseljevanja, predstavlja trajno osnovo zaposlenosti v kmetijstvu in gozdarstvu, ohranjanje stanovanjskega fonda in prehransko bazo v izrednih razmerah. V hribovskih predelih, na Gorenjskem pa še posebno, je les eno največjih naravnih bogastev. Razvila se je lesna predelovalna industrija, ena od najpomembnejših členov slovenskega izvoza. Zato od tega področja pričakujemo še več. Slovenija nima veliko rud, ima pa les in pridne roke hribovskih in gorskih kmetov, ki jih ne znamo dobro organizirati. Razvoj družbenoekonomskih odnosov v kmetijstvu in gozdarstvu, večje sodelovanje obeh panog in celovita večja odgovornost za uresničevanje stabilizacijskih nalog so osnova, da bo tudi gorenjski kmet sposoben na družbeno bolj organiziran način dosegati večji dohodek. Vsak košček zemlje naj bo obdelan ni le puhla enodnevna parola, ampak del stabilizacijske politike.

Na kmetijskem in gozdarskem sejmu sodeluje nad 500 razstavljalcev iz domovine in tujine. Že prve dni sejma je bil dosežen velik obisk, kar kaže, da je najstarejša slovenska tovrstna sejemska prireditev resnično vraščena v naše delo in življenje.

J. Košnjek

Inž. Ivo Marenk, predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano govori o pomenu in razvoju kranjske sejemske kmetijske prireditve – Foto: J. Košnjek

Številni gostje so se udeležili otvoritve kranjskega sejma. Od leve proti desni predsednik gorenjske zbornice Franc Podjed, predsednik komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano inž. Ivo Marenk, predsednik slovenske Zadružne zveze Nande Vode in sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Zdravko Krvina – Foto: J. Košnjek

Podeljene kolajne za kvaliteto

Kranj – Predsednik medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko Franc Podjed je v torek na otvoritvi sejma podelil kolajne za kvaliteto najboljšim razstavljenim izdelkom letošnji 20. kmetijski in gozdarski prireditvi. Zlate kojane za kakovost so prejeli Živinopromet Gorice za special mortadelo, AIK Senta za šampinjone, KŽK Kranj za sir gauda Triglav, Sirela Mengeš za sir dimsi in Bilogorka, pivovarna Union za pivo Grand, Hans Kopitar iz Borovelj za kombinirano za alpski lov, Yukon Group Gradiška za kolekcijo lovskih oblačil, Sava Kranj za lovsko obutev, Zlit Tržič za pohištvo za opremo kmečkega doma, Tehnika iz Zagreba za rezervoarje za motokultivatorje, Sip Šempeter za vrtavkasti obračalnik in Agromehanika iz Kranja za priključek. Tomo Vinkovič z gozdnim priključkom in LIP Bled za pohištvo Kobla za opremo za kmečki turizem.

-jk

Danes objavljamo poletni vozni red JAT

21. STRAN

Prometna varnost

Ni dneva, ko se ne bi na katerikoli od prometu namenjenih površin pripetila prometna nezgoda s hujšimi ali lažjimi posledicami. Letne statistike o prometu pa tudi zgovorno pričajo, da vsako leto plačujemo prevelik davek nespoštovanju prometnih predpisov, slabim cestam, neznanju, premajhni samozaščitni zavesti udeleženca v prometu. V kratkem, s 1. majem letos, začne veljati novi temeljni zakon o varnosti cestnega prometa, ki prav na osnovi analize stanja v našem prometu prinaša glede na prejšnji zakon določene spremembe, obenem pa za prekrške predvideva tudi višje kazni. Prav gotovo pa visoke kazni za nekatere prekrške, ki imajo najhujše posledice za prometno varnost, na splošno prometne varnosti ne izboljšujejo; tega se je zavedal tudi zakonodajalec in je zato ob sicer zaostreni odgovornosti udeležencev v prometu in to vseh kategorij od pešcev do voznikov motornih vozil, še posebej poudaril prometno preventivo in širšo družbeno odgovornost zanjo.

V drugem členu uvodnih določb novega zakona je tako zajeta poudarjena odgovornost družbenopolitičnih skupnosti, organizacij združenega dela, družbenopolitičnih organizacij, šol, zavarovalnic in drugih, da na temeljih samozaščitnega ravnanja v okviru svojih prostojnosti ravnajo v smislu preventive v prometu. Če naj bi za večjo prometno varnost na naših cestah res kaj storili, potem bo odgovornost za stanje v prometu morala zajeti vse od projektiranja novih cest do rekonstrukcije starih, vzdrževalcev cest, svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, interesnih skupnosti, šol in do vseh organov družbenopolitične skupnosti. Ob tem pa bi se veljalo vprašati, ali je bilo za vzgojo prav vseh kategorij prebivalstva v prometu res že dovolj narejenega; prav gotovo so še »bele lise«, o čemer so dovolj zgovorne številne o nezgodah pešcev, kolesarjev, od otrok do starejših. Ne nazadnje z vozniškim izpitom voznik tudi še ne »diplomira« iz etike za udeležence v prometu, to je strpnega obnašanja do drugih, kar bi obenem s samozaščitnim ravnanjem vseh od pešcev do voznikov motornih vozil lahko pomembneje vplivalo na večjo varnost v prometu.

L. M.

DOGOVORIMO SE

- V sredo, 22. aprila, se bodo na skupni seji zbrali vsi trije zbori skupščine občine Radovljica, po skupni seji pa bodo zborovali še ločeno. Na skupni seji bodo največ pozornosti posvetili poročilom pravosodnih organov in sodišča združenega dela ter družbenega pravobranilca samoupravljanja v občini, na ločenih sejah pa razpravljali o več odlokih.

  Gradivo za seje zborov skupaj s sklepi zadnjih sej objavljamo na 6. in na 7. strani.

- Na 8. in 9. strani objavljamo povzetke gradiva za seje zborov občinske skupščine Škofja Loka, ki bodo v ponedeljek, 20. aprila, in v sredo, 22. aprila. Posebej opozarjamo na predlog družbenega plana občine do leta 1985 in na predlog skupne komisije v zvezi s predlogom o določitvi zemljišč za stanovanjsko gradnjo v Gorenji vasi.

20. SEJEM GOZDARSTVA IN KMETIJSTVA kranj 10.-20.4.'81

— razstava ovac
— lovska razstava in ponudba lovske opreme
— razstava in prodaja blaga za opremo kmečkega turizma
— razstava živilske in prehrambene industrije
— prodaja blaga široke potrošnje
— nižje cene

PO JUGOSLAVIJI

Štafeta v BiH

V nedeljo so štafeto mladosti mladinci Srbije predali mladim iz Bosne in Hercegovine. Predaja je bila v mestu Uvac, od koder je šla v zgodovinsko mestece Rudo, kjer je tovariš Tito pred 40 leti osnoval prvo proletarsko brigado. Tu se je zbralo več tisoč razigranih pionirjev in mladincev, ki so skupaj z odraslimi, ki so prišli tudi iz drugih krajev republike, prisrčno pozdravili štafeto in ji zaželeli srečno pot do Višegrada, kjer je naslednja postaja.

Seja CK ZKS

Včeraj je bila v Ljubljani 9. seja centralnega komiteja ZKS. Osrednja točka dnevnega reda je bil referat predsednika CK ZKS Franceta Popita: aktualne družbenopolitične razmere in naloge v pripravah na kongrese Zveze komunistov. Člani CK ZKS so obravnavali tudi informaciji o aktivnosti v uveljavljanju pobude tovariša Tita glede demokratizacije družbenopolitičnih odnosov in krepitvi kolektivnega dela in odgovornosti ter o delu tovariškega razsodišča ZKS. Na dnevnem redu je bil zaključni račun CK ZKS za leto 1980 in sprememba sklepa o višini in načinu obračunavanja članarine za člane ZKS.

Sejejo na več kot milijon ha

Na mnogih poljih Vojvodine se je začela setev koruze. Posejali jo bodo na več kot 600.000 hektarih. Setev sladkorne pese se že končuje, tako da kmetijski kombinati sejejo to pomembno industrijsko rastlino na zadnjih hektarih. Tudi setev sončnic, ki se je začela pred dnevi, se je močno razmahnila. Kmalu bodo začeli sejati sojo, za katero je v Vojvodini ob sladkorni pesi in sončnicah čedalje večje zanimanje. Hkrati s setvijo že tečejo dogovarjanja o pridelovanju oziroma odkupu industrijskih rastlin. Za zdaj namreč pridelovalci še niso podpisali pogodb, s katerimi bi bila zagotovljena setev na vseh načrtovanih površinah, prav tako pa še ni zagotovljen odkup z vseh posejanih njiv.

Šola za novinarje

Višja upravna šola in fakulteta za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani sta v Mariboru začeli izvjati program v svojem dislociranem oddelku za izobraževanje novinarjev ob delu. Vpisalo se je čez 50 slušateljev, novinarjev iz slovenskih novinarskih hiš in delavcev služb za informiranje. Gre izključno za študij ob delu. Slušateji imajo poprečno 10 let delovne dobe v novinarstvu ali službah za obveščanje v delovnih organizacijah. Slušatelji si bodo v dveh ali 4 semestrih pridobili temeljna znanja iz teorije in prakse novinarstva, družboslovja, ekonomije, slovenskega jezika oziroma novinarske stilistike in seveda iz družbenega komuniciranja.

Novinarsko šolo v Mariboru sta višja upravna šola in FSPN ustanovili na pobudo društva novinarjev Slovenije, podprla pa jo je tudi SZDL.

Čestitke Svarunu – *Rudolfu Hriberniku-Svarunu so ob njegovi 60-letnici čestitali predstavniki republiškega in gorenjskega družbenopolitičnega življenja. Slovesnost je bila v centru obrambne vzgoje v Poljčah, kjer je slavljenca nagovoril sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Zdravko Krvina, slovesnosti pa se je udeležil tudi republiški sekretar za ljudsko obrambo Martin Košir. – Foto: D. Sedej*

»Nikdar se ni klicu svobode izmikal . . .«

Rudolf Hribernik-Svarun, narodni heroj, praznuje 60-letnico svojega življenja. Njegova življenjska pot je bila vseskozi revolucionarna: že kot dvajsetletni kamnosek se je srečal z delavci in revolucionarnim delavskim gibanjem. Leta 1941 se je takoj postavil na stran NOB, na stran Komunistične partije, ki ji je razredno in idejno zvest že skoraj štiri desetletja. Po prihodu v partizane je prevzel mesto komandanta v Dolomitskem odredu, bil v ofenzivah Polhovega Gradca, Loga in Horjula, komandant Prešernove brigade, bil devetkrat ranjen in prevzel še bolj odgovorno funkcijo namestnika komandanta XXXI. divizije.

21. julija 1953. leta je bil Svarun proglašen za narodnega heroja in bil je tudi po osvoboditvi v prvih vrstah borbe za socialistično revolucijo in je vedno znal izražati potrebe in hotenja delavskega razreda. Tudi v najtežjih in usodnih trenutkih je s svojo širno in idejnostjo našel ustrezno rešitev in odpiral pot v prihodnost.

Rudolf Hribernik-Svarun je kot skromen človek, preudaren komunist in zaveden borec znal vedno vlivati pogum, razvijal tovarištvo in dvigal moralo. Pri njem ni bilo nikoli omahovanja, bil je dosleden do sebe in drugih. Zanj je bila vedno opredelitev za boj, za nov pravičnejši red, tista opredelitev, ki jo z vso vnemo in odgovornostjo opisuje tudi v svojem življenjskem delu, v kroniki o boju slovenskega naroda pod naslovom Opredelitev.

»Nikdar se nisi klicu svobode izmikal,« je s pesnikovimi besedami čestital Svarunu Zdravko Krvina. In pesnik je zapisal tako, kot bi mislil prav nanj, na Rudolfa Hribernika, partizana, komunista, heroja, človeka prodornih misli, humanih dejanj in širokega srca . . .

D. Sedej

Problemska konferenca o kmetijstvu

Visoko – Krajevni konferenci SZDL Visoko in Olševek sta v začetku aprila pripravili problemsko konferenco o kmetijsvu. Vabilu se je odzvala vrsta strokovnjakov, ki delajo na področju kmetijstva v kranjski občini, udeležili pa so se je tudi predstavniki družbenopolitične skupnosti. Na konferenci so načeli vrsto problemov, ki najbolj zanimajo kmete od komasacije, do preskrbe z umetnimi gnojili in škropivi, o cenah mleka, zdravstvenem varstvu kmetov, o davčnih olajšavah ob investicijah v kmetijstvo, o zavarovanju živine in razširitvi zavarovanja na ovce in prašiče, o načrtih in ureditvah usmerjenih kmetij in drugem. Razen tega je na konferenci beseda tekla tudi o delu veterinarjev in o intervencijskem skladu za kmetijstvo v kranjski občini ter o sredstvih, ki se bodo porabljala za povečanje proizvodnje hrane, za oživljanje hribovskih kmetij, za boljšo pospeševalno službo, razpravljali pa so tudi o uvajanju novih načinov proizvodnje v kmetijstvu ob upoštevanju novih strojnih skupnosti.

Problemske konference o kmetijstvu se je udeležilo več kot 40 kmetov iz Milj, Luž, Visokega, Olševka in Hotemaž; zaradi tolikšnega zanimanja bo krajevna konferenca SZDL Visoko tudi v bodoče organizirala problemske konference s tako ali podobno problematiko.

L. S.

Občinska priznanja borcem

Do konca aprila bodo občinski odbori zbrali predloge za priznania, ki bodo podeljena pred 4. julijem – dnevom borca. Predloge naj bi dale krajevne organizacije ZB NOV in VVI, domicilni odbori, aktivi ZB v delovnih organizacijah, občinske družbenopolitične organizacije ter interesne skupnosti, v katerih delovno področje spada tudi negovanje tradicij naše borbe – to je kulturne in izobraževalne skupnosti.

Priznanja naj bi dobili posamezniki za dolgoletno politično delo v organizaciji ZB, predvojni revolucionarji in organizatorji ter voditelji odpora, tudi tisti, ki danes ne žive več na Gorenjskem, ter razne ustanove in posamezniki, ki so se nadpoprečno angažirali na področju ohranjanja tradicij NOB, kot so šole, društva in podobne ustanove, pa tudi tisti posamezniki, ki so veliko pisali o naši borbi, vzpodbujali to pisanje, kot na primer mentorji po šolah in drugi. Priznanja pa gredo tudi tistim, ki so veliko naredili za reševanje socialno ekonomskih in zdravstvenih vprašanj borcev NOV in vojaških invalidov.

D. D.

Popravek

V Glasu smo pretekli torek objavili povzetke gradiva za sejo, skupščine izobraževalne skupnosti Škofja Loka. V članku z naslovom Več oddelkov, uspeh nekoliko slabši med drugim piše, da je bilo v podaljšano bivanje vključenih 482 učencev. Nadalje je zapisano, da je 98 otrok , vključenih v varstvo , šolo, oziroma razred uspešno zaključilo. Pravilno je, da je razred uspešno zaključilo 98 odstotkov otrok.

Referendum uspel

Kamnik – V nedeljo, 12. aprila, so se v kamniški občini odločali o uvedbi samoprispevka, že četrtega po vrsti. Referendum je uspel, saj je »za« glasovalo 58,3 odstotka občanov. Tudi udeležba je bila dobra, saj je na volišča prišlo 89,6 odstotkov občanov, kar je za 0,4 odstotka več kot pred petimi leti.

Prihodnjih pet let – samoprispevek bo začel teči maja letos – bodo torej občani kamniške občine plačevali 2-odstotni samoprispevek. Polovico zbranega denarja bodo namenili za potrebe krajevnih skupnosti, v katerih se bo prostovoljni dinar nedvomno večkratno oplemenitil. Drugi pa bo namenjen izgradnji novega zdrastvenega doma ter gradnjo nekaterih osnovnih šol, s tem da bo zdravstvena skupnost v tem drugem delu udeležena z 78 odstotki zbranega denarja.

V krajevni skupnosti Kamnik pa so se istočasno odločali tudi o preoblikovanju krajevne skupnosti. Za razdelitev krajevne skupnosti Kamnik na več manjših krajevnih skupnosti je glasovalo 64,4 odstotka krajanov in tako bo lahko stekel postopek preoblikovanja.

Vneto delo mladih rok

Mladinci iz jeseniške občine, ki so se že d odlikovali na prostovoljnem delu, bodo tudi l sodelovali na republiški in zveznih delovnih a jah – Nanje so se začeli pripravljati v loka akcijah

Jesenice – Brigadirji, ki se bodo udeležili republiških in zveznih delovnih akcij, se že pripravljajo nanje. To je posebno za mlade v jeseniški občini, ki so s prostovoljnim delom v naši ožji in širši domovini v preteklosti dosegli velik ugled, dokaj odgovorna naloga.

Mladinska delovna brigada Jeseniško-bohinjski odred je že dve leti zapored dobila najvišje priznanje na zvezni akciji, plaketo Veljko Vlahović. Tudi lani je kandidirala zanjo, ob tem pa je prejela trak akcije in posebno udarniško priznanje za delo in družbenopolitično aktivnost. Štirikrat so jo imenovali za udarno, 11 brigadirjem so podelili udarniške značke in prav tolikim priznanja za družbenopolitično aktivnost. Toda tudi okrog 50 udeležencev brigade na letošnji zvezni akciji avgusta v Baru, kjer bodo pogozdovali okolico mesta in sodelovali pri komunalnem urejanju naselij, se namerava izkazati pri delu!

Približno 50 udeležencev brigade Jože Gregorčič-Gorenjc bo sodelovalo v republiški akciji na Krasu, kjer bodo od 9. do 30. avgusta napeljali dobre 4 kilometre vodovoda. Tudi oni želijo 4 nazivom udarna brigada, traku akcije, 15 udarniškim značkam in 15 priznanjem za družbenopolitično delovanje iz preteklosti dodati še kakšno pohvalo.

Prav tako ne bo lahka n pionirsko brigado, ki je bila najboljša v izmeni, trikrat imenovali za udarno, dobila pa 13 udarniških značk in po Letos bo 25 pionirjev iz občine delalo skupno z rado na zvezni akciji avgusta v S skih goricah. Tod bodo n skoraj 5 kilometrov vodovoda.

Mladi se za republiške in brigade pripravljajo na brig dnevih, ki jih organizirajo po na skupnih akcijah. Prve akcijo so imeli 4. aprila, okrog 110 brigadirjev ureja bližno 800 metrov ceste v P Gre za urejanje kanalov za n njavanje, posek rastja ob cesti druga dela na cesti Breg–Ž jih bodo opravili s skupnim Naslednjič se bodo zbrali aprila.

Med brigadirskimi dnevi bodo urejali ceste v Javorniški in P rovt ter na Planino pod Golico brigadirski dan so 9. aprila jaki 4. letnikov jeseniške g Okrog 110 brigadirjev je približno 2 kilometra Javorniški rovt, zvečer pa se pridružilo še 40 mladih na konferenci, ki je bila namenj gledu lanskoletnega pros dela mladih, sprejemu let programa dela in izvolitv vodstva kluba brigadirjev.

S.

Dve lokalni štafet

JESENICE – Tako kot vsako leto bodo tudi letos v jeseniški občini ponesli dve lokalni štafeti, ki se bosta pridružili zvezni. Planinski društvi z Jesenic in iz Mojstrane ter njuna alpinistična odseka bosta priredila v počastitev dneva mladosti, rojstnega dne Josipa Broza-Tita in letošnjih jubilejev Triglavsko štafeto. Mladi se bodo predvidoma 26. maja že štiriintridesetič zapored iz Vrat povzpeli s štafetno palico na najvišji jugoslovanski vrh. Po sestopu s Triglava bo štafeta prenočila na Kredarici in drugi dan pot nadaljevala v dolino, kjer se bo v Mojstrani pridružila zvezni štafeti mladosti. Tod bo ob tej priložnosti krajša slovesnost pred osnovno šolo.

Štafeta karavanških kurirjev, ki jo pripadniki obmejnih enot armade nosijo po kurir teh, bo 26. maja krenila menika Dragoljubu Mil ču v Završnici. Ob odh učenci iz žirovniške šole in pripadniki arm pravili kratek kultur prav tako pa bo slove osnovno šolo na Koro kjer bo ta lokalna štafe la svojo pot in se zvezni.

Obe lokalni štafeti spremljali zvezno, ki jo seniški mladinci sprej dovljiških 27. maja ob 1 40 minut na Rodinah, poti do Vršiča. Drugi da mladinci z Jesenic izr dim Tolmincem ob pol zjutraj.

S.

15. april – dan železničarjev

LJUBLJANA – Osrednja slovesnost ob dnevu železničarjev, ki bo obudila spomine na revolucionarne dogodke in železničarsko stavko, ki ji bo letos ob praznovanju 40-letnice ustanovitve OF in 40-letnice vstaje naših narodov, dan še poseben poudarek, bo jutri, v sredo, 15. aprila ob 16. uri pri spomeniku žrtvam stavke na Zaloški cesti v Ljubljani. Slavnostni govornik bo Marjan Rožič, pa bo tudi bogat kultur gram.

Osrednja jugoslovan slava dneva železničarjev prav tako jutri, 15. apri ganizaciji ŽTO Sarajevo blanici na Neretvi. Na tej vi bodo podeljene tudi zvezne nagrade železničar delovnim kolektivom vanskih železnic.

JESENICE

Danes, 14. aprila, ob 10. uri se bo sestal izvršni svet občinske skupščine. Na seji bodo obravnavali predlog d družbenemu dogovoru o uresničevanju politike na področju porabe v slovenskih občinah letos, informacijo o organizacij vanju strokovnih služb na področju varstva borcev in vojaš dov ter problematiko financiranja vzgojnovarstvene dej občini. Med drugim bodo udeleženci seje pregledali tudi samoupravnih interesnih skupnosti v prvih treh mesecih proračun presežkov dohodkov iz prejšnjega leta ter osnutek podstanovalskih razmerjih v jeseniški občini.

RADOVLJICA

V četrtek, 16. aprila, bo redna seje predsedstva občinske kalnega sveta v Radovljici. Na seji bodo obravnavali ure dogovora o družbeni usmeritvi dohodka za leto 1980, osnutek ročnega plana občine Radovljica za naslednje srednjeročno predlog kadrovskih sprememb pri opravljanju najbolj od funkcij in sklep o podelitvi srebrnega znaka sindikata aktivistom.

V četrtek, 16. aprila, bo redna seja komisije za kulturo pr skem svetu zveze sindikatov. Na seji bodo pregledali ure programa kulturne akcije za prvo četrtletje, obravnavali prireditve v prihodnjem obdobju in razpravljali o organizaci razstave Kraji Titove mladosti.

V četrtek, 16. aprila, bo redna seja predsedstva občinske ce SZDL Radovljica, na kateri bodo razpravljali o problemati stva v občini, o predlogu dobitnikov srebrnega znaka OF, o ranju možnega kandidata za podpredsednika občinske skupšč sodelovanju filatelističnega društva Radovljica z društvom

Koliko dohodka smo prijavili Gorenjci?

Na vrhu: glasbenik

Največ dohodka za lani je na Gorenjskem prijavil občan, ki se ukvarja z glasbo – Niso še znani podatki o dohodkih obrtnikov – Manj davčnih napovedi zaradi visokega cenzusa

Po davčnih upravah gorenjskih občin so že zbrali podatke o davčnih napovedih za odmero davka iz osebnega dohodka občanov. Letos je bil znatno višji kot lani: 294.000 dinarjev in 47.000 dinarjev na drugega člana. Prav zato je bilo davčnih napovedi za odmero davka od dohodka znatno manj kot lani.

Zbrali smo podatke po posameznih občinah in pri tem je treba upoštevati, da v številu niso zajeti obrtniki, ki jih bodo obravnavali in jim davek odmerili pozneje. Vložene napovedi so torej le vložene napovedi osebnega dohodka iz rednega in dopolnilnega dela, ni pa rečeno, da vsem odmerili davek na dohodek. Po občinah so napoved vložili nekateri občani, ki niso dosegli cenzusa 294.000 dinarjev in jim torej ne treba plačati davka po lestvici, ki je letos nekoliko spremenjena, vendar pa ni enostavna. Lestvica se giblje od najnižjih 8 odstotkov do najvišjih 75 odstotkov davka na dohodek in denarni znesek. Pravi, da tisti, ki je presegel cenzus za, denimo, 20.000 dinarjev, plačati okoli 8 odstotkov davka, tisti pa, ki je po znesku dohodka na vrhu, plača tudi do 75 odstotkov.

V **Jeseniški občini**, ki zaposluje 14.000 delavcev in kjer živijo občani, ki se vozijo na delo v Kranj, prijavijo pa odmero na jeseniški občini, je do roka vložilo davčne napovedi 27 občanov. Najvišja napoved v občini – in na Gorenjskem nasploh – je vložil občan, ki se ukvarja z glasbo v višini 1.000.000 dinarjev, na drugem mestu tisti z zneskom je novinar s 557.000 dinarjev dohodkov, tretji pa je imel s 495.000 dinarjev. Pri tem pa tako kot v drugih občinah prvi obrtniki. Med tistimi, ki so davčne napovedi so ekonomisti, zdravniki, inženirji, občani z visoko in fakultetno izobrazbo ter kvalificirani delavci.

V **Kranju** je napoved za odmero dohodka iz osebnega dohodka vložilo 32 občanov, v občini je 30.000 zaposlenih. Najvišji znesek je 565.000 dinarjev, ki ga je napovedal inženir, sledi zdravnik s 539.000 dinarjev in direktor s 504.000 dinarjev letnega dohodka. Po poklicni strukturi so med njimi delavci s fakultetno in srednješolsko izobrazbo. Iz rednega dela je bilo prijavljenih 74,4 odstotkov dohodka, iz dopolnilnega dela 8,5 odstotka, pokojnin 2,6 odstotka, premoženja 0,4 odstotka, dopolnilne dejavnosti 1,2 odstotka, avtorstva 7,3 odstotka in tako dalje.

V **Radovljiški občini** je vložilo napovedi 39 občanov, ki živijo na območju občine in 93 obrtnikov od 400 obrtnikov v občini. Podatki o vsem napovedih obrtnikov bodo znani kasneje. Najvišji dohodek za leto v višini 679.000 dinarjev imel upokojeni pilot, sledi mu s 576.000 dinarjev spet upokojeni pilot, na tretjem mestu po višini najvišjega dohodka pa je diplomirani arhitekt s 500.000 dinarjev. Večina tistih, ki so vložili davčne napovedi, je vložila napoved za odmero davka v višini okoli 330.000 do 340.000 dinarjev. Ugotavljajo, da je večina dohodkov iz rednega delovnega razmerja in da je le sedem občanov takšnih, ki jim dohodkovni znesek viša predvsem dopolnilno delo. Med občani, ki bodo plačali davek, je največ arhitektov, zdravnikov, univerzitetnih profesorjev, gradbenikov, elektroinženirjev, delavcev z visoko izobrazbo, le eden je tehnik in drugi umetni kovač.

V **Škofji Loki** je zaposlenih 15.000 delavcev, davčne napovedi je vložilo 32 občanov, ki imajo stalno bivališče v škofjeloški občini. Najvišji znesek je 497.000 dinarjev svobodnega umetnika-slikarja, na drugem mestu po višini vložene davčne napovedi je elektroinženir s 447.000 dinarjev in na tretjem mestu spet elektroinženir s 387.000 dinarjev. V povprečju so občani prijavili okoli 332.000 dinarjev. Po poklicni strukturi pa so na lestvici za odmero davkov od dohodka funkcionarji upravnih organov, pravosodnih organov, vodilni v organizacijah združenega dela, univerzitetni profesor, zdravnik, gradbeni inženir, elektroinženir, ekonomist, tehnik, kvalificirani delavec, umetnik in tako dalje.

V **Tržiču** so prejeli le 10 prijav, v občini je zaposlenih 6.000 delavcev. Najvišji znesek je prijavil zdravnik v višini 406.000 dinarjev, vsi ostali pa so vložili napovedi za odmero davka v zneskih, ki so znatno nižji in le malo presegajo veljavni cenzus.

D. Sedej

Tržiški komunisti o gospodarjenju

Trenutno še zadovoljivo

Tržič – Glede na to, da je bilo poročilo o lanskih gospodarskih gibanjih v tržiški občini temeljito pretreseno že v številnih organih družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine Tržič, so komunisti, ki so se v četrtek sešli na seji občinske konference, posvetili več pozornosti trenutnemu položaju v združenem delu.

Težave, značilne za slovensko gospodarstvo v prvih treh mesecih, se odražajo tudi v tržiški občini. Z uresničevanjem proizvodnih načrtov sicer nimajo toliko skrbi kot drugje, saj so jih celo presegli. Tržiška predelovalna industrija ima namreč to prednost, da lahko hitro prilagaja svoje programe stanju na trgu, po drugi strani pa s tem znatno dviga proizvodne stroške, ki jih kopičijo še visoke cene reprodukcijskega materiala in surovin.

V prvih treh mesecih ugodna konjunktura na domačem trgu tržiškim delovnim organizacijam še ni delala preglavic. Veliko več težav pa imajo z izvozom, in to predvsem v Peku, ki ustvari prek 80 odstotkov celotnega tržiškega deviznega priliva. Čeprav v tej delovni organizaciji upajo, da bodo letošnji izvozni načrt uresničili, pa se je bistveno porušilo razmerje med prodajo na zahodni in vzhodni trg. Stroga recesija na zahodu je Peku krepko priprla vrata. Izvaža z izgubo in manj kot prejšnja leta, in to zlasti zaradi težav pri oskrbi s kvalitetnimi tujimi materiali. Če bi hoteli zadovoljiti zahtevne zahodne kupce, bi v Peku morali potrošiti za nakup materialov kar 95 odstotkov deviznega priliva, smejo pa ga le 65 odstotkov. Zato se zavzemajo za boljšo kvaliteto pri domačih proizvajalcih, hkrati pa iščejo rešitve tudi v lastnem proizvodnem procesu.

Trenutno je izvoz sploh najtrši oreh v tržiških delovnih kolektivih. Razen Metalke in Tovarne kos in srpov vsi izvažajo z izgubo. Zato se zavzemajo za take stimulacije, zlasti v čevljarski, tekstilni in lesni industriji, s pomočjo katerih bo izvoz spet postal zanimivejši. V Zlitu, na primer, dohodek od izvoza pokriva le 65 odstotkov cene. Čeprav so delavci povsod pripravljeni stisniti zobe, da bi obdržali zahodni trg, brez izvoznih stimulacij dolgo ne bodo mogli vztrajati.

Predvidevanja v zvezi s prodajo na domačem trgu zaradi manjšega dohodka in s tem padca življenjskega standarda ter kupne moči potrošnikov niso preveč obetavna. Zato so tržiški komunisti še posebej opozorili na pomen takoimenovanih socialnih programov. Da bi omilili močne inflacijske vplive in omejili naraščanje cen storitev na področju otroškega varstva, vzgoje in izobraževanja ter socialnega skrbstva, predlagajo, da bi lanske presežke interesnih skupnosti v višini okrog štiri milijone dinarjev združeno delo prepustilo za uresničevanje teh programov. Na osnovne življenjske izdelke že velja dogovor o kompenzaciji cen, ki bodo do konca leta ostale nespremenjene oziroma se bodo le za malenkost dvignile.

H. Jelovčan

Sredstva pridnemu

Kranj – Merila za delitev sredstev krajevnim skupnostim iz občinskega proračuna za osnovno dejavnost, kamor uvrščajo delovanje krajevne samouprave in delegatskega sistema, vzdrževanje prostorov, sredstva za strokovno in administrativno delo, denar za opravljanje nalog s področja SLO, pomoč za organizacijo proslav, sredstva za osveščanje in za težavnost terena, morajo vzpodbujati ustvarjalno in predvsem amatersko delo v krajevnih skupnostih. Merila morajo biti tako izostrena, da se bo ocenjevalo opravljeno delo in razmere, v katerih so se naloge planirale, ne pa število zapisnikov in sej o programih in nalogah, ki pa dejansko niso bile opravljene. Ocenjevanje se ne sme spremeniti v pretirano administriranje in zapleten sistem, ampak mora biti vzpodbujevalno, realno in čim bolj popolno hkrati. Kranjska občina daje namreč izpopolnjevanju sistema financiranja osnovne dejavnosti krajevnih skupnosti veliko pozornost in zato vlaga toliko truda v oblikovanje meril.

Izvršni svet občinske skupščine in predsedstvo občinske konference SZDL Kranj sta v petek, na skupnem zasedanju zaradi pomembnosti tematike posebej obravnavala osnutek meril. Soglašala sta, da jim še marsikaj manjka in jih bo treba še izostriti. Vendar pa je po drugi plati prav tako treba upoštevati, da je takšen sistem financiranja osnovne dejavnosti krajevnih skupnosti novost, ki ga bo praksa dopolnjevala, obenem pa prispevala k celovitosti samouprave v krajevni skupnosti in povezavi organov krajevne samouprave z delegacijami in družbenopolitičnimi organizacijami.

Letos namerava kranjski občinski proračun nameniti za osnovno dejavnost 43 krajevnih skupnosti 13.639.000 dinarjev, kar predstavlja le osnovo za opravljanje temeljnih samoupravnih opravil v krajevnih skupnostih. Na osnovi zaključkov petkove skupne seje bo predlog meril za razdeljevanje tega denarja kmalu nared, potem pa ga bo obravnaval in sprejel zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine.

J. Košnjek

Jezikovno razsodišče (18)

Ali čitamo ali beremo

»Moja hčerka hodi v prvi razred. Uči se brati po Prvem berilu, ki ga je 1980 izdala Državna založba Slovenije. Tam na strani 18 piše: MAMA, MATI, ANA IN TINČE ČITAJO. ČITAJO NOVICE. CENE ČITA, na strani 92 pa: Punčka moja, šola res ni šala. Treba je pisati, brati, znati, mnogo znati ... A ko Nini nauči se brati, pravljice ti bo njej zdaj mama vsak dan brala. Punčka moja, prav vse knjige, ki jih ati, ti bo Ninika vsak dan prebrala, le da nauči poprej se sama brati. – Vprašujem, kaj je prav, brati ali čitati. Mislim, da oboje le ni prav.«

Pismo P. P. iz Ljubljane naj še toliko dopolnimo, da je odlomek s strani 92 vzet iz pesmi Miha Klinarja (Nini svoji punčki), besedilo s strani 18 pa je sestavljeno nalašč za vajo v branju velike črke Č.

Glagol **čitati** je danes že tako malo v rabi, da gotovo ni primeren za prve strani Prvega berila, zato otroke in starše samo bega in poraja kopo nesmiselne stavke, kakor ga lahko najdete v eni od kriminalk: »Sa-to tole prečitaj, preberi in podpiši priznanje, pa bo!«

Z izrazom **čitati** so začeli v prejšnjem stoletju (v dobi **čitalnic** in Prešerna) spodrivati domačo slovensko besedo **brati**. V besedah **čitalnica** in **čtivo** se je izraz ohranil še do druge svetovne vojne, zdaj pa živi le še v stalnih zvezah **čitalna** glava (pri računalnikih), **načitan** človek, **odčitati** števec.

Danes spet povsem prevladuje izraz **brati** s svojo družino: zelo **brana** knjiga, prvo **berilo**, **odčitalnik** podatkov, **izbor** črk, **bralna** vaja, **bralnica**, težko **berljiv** rokopis ...

Razsodišče vabi posameznike, društva, organizacije in vse druge, ki jim ni vseeno, kako Slovenci govorimo in pišemo, naj predloge in pobude za boljše jezikovno izražanje pošiljajo na naslov:

Sekcija za slovenščino v javnosti, Jezikovno razsodišče, RK SZDL Slovenije, 61000 Ljubljana, Komenskega 7.

Dober slovenski jezik naj bo naša skupna skrb!

Pozitivne samoupravne izkušnje

Predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije na Jesenicah Branko Iskra ocenjuje delo jeseniškega kluba samoupravljalcev – Izobraževanje delegatov in vključevanje v glavno družbenopolitično aktivnost sta njegova glavna usmeritev

Jesenice – Klub samoupravljalcev na Jesenicah, ki deluje že več kot tri leta, je eden najaktivnejših na Gorenjskem. Razvil je vrsto oblik dela, prek katerih prispeva k napredku samoupravnih odnosov.

»»S svojo programsko naravnanostjo klub pokriva večidel interesov in potreb njegovega članstva,« poudarja Branko Iskra in pojasnjuje: »Aktivnost kluba se povečuje tako po obsegu in oblikah delovanja kot vsebini. Trenutno obsega osem delovnih oblik, v katere je vključenih mnogo predavateljev in slušateljev. Lani, na primer, je na desetih pogovorih in posvetih sodelovalo 180 udeležencev, 26 oblik družbenopolitičnega izobraževanja in usposabljanja pa je zajelo 975 udeležencev.

Načrtno delovanje kluba v sindikatih ocenjujemo za potrebno. Zato menomo, da bo treba oblike in vsebino delovanje še popestriti. V sedanjosti, ko je jesensko gospodarstvo v dokaj nezavidljivem položaju, je nujno predvsem izobraževanje neposrednih proizvajalcev za razvijanje sistema socialističnega samoupravljanja in uresničevanje delegatskih odnosov.«

Klub se vključuje v samoupravne aktivnosti na raznih področjih. Uveljavlja se tudi kot metoda in oblika dela družbenopolitičnih organizacij. Predvsem kje in kako?

»Po dogovoru s svetom,« odgovarja predsednik občinskega sveta ZSS na Jesenicah,« je klub pripravil več posvetov. Na njih so med drugim obravnavali gospodarske rezultate, oblikovanje planov, usklajenost samoupravnih aktov z zakoni in predpisi, kadrovsko politiko in obveščanje. Znaten napredek v družbenopolitičnem izobraževanju, kjer so največ pozornosti posvetili usmerjanju dela samoupravnih organov in prizadevanjem za gospodarsko ustalitev, pomeni organiziranje te dejavnosti v združenem delu. Pomembno je vključevanje kluba v družbenopolitično aktivnost, kjer prevzema naloge izobraževanja članstva in usmerjanja aktivnosti.

Med pripravami na 3. kongres samoupravljalcev, ko v združenem delu obravnavajo vprašanja dohodkovnih in delegatskih odnosov, klub nudi pomoč pri zagotavljanju nosilcev razprav. Razen tega je na osnovi pozitivnih izkušenj iz svojega dosedanjega delovanja za kongres pripravil sporočilo o svobodni menjavi dela med klubom in združenim delom. Ker gre predvidoma za prvi akt s takšno vsebino pri nas, bo predstavitev izkušenj jeseniškega kluba koristna osnova tudi na napredek drugih.«

Za sklep Branko Iskra izpostavlja poglavitno nalogo kluba v bodoče: »Udeležba v posameznih dejavnostih kluba ni zadovoljiva, zato bomo morali tako v sindikalni kot drugih družbenopolitičnih organizacijah ugotoviti možnosti boljšega sodelovanja v izobraževanju. V izvršnih odborih osnovnih organizacij sindikata bomo posamezne člane zadolžili za povezavo s klubom na določenih področjih.«

S. Saje

III. kongres samoupravljavcev

Od gostinca do železničarja

II. tematsko področje III. kongresa samoupravljavcev, ki nosi naslov »Samoupravno povezovanje in združevanje na podlagi dohodka« je v svojih tematskih razpravah zajel širok krog gorenjskega gospodarstva

Murka je svoje direktno sporočilo kongresu že oddala; o združevanju dela in sredstev med proizvodnjo in trgovino, o oblikovanju samoupravnega sporazuma o trajnejšem poslovnem sodelovanju in združevanju dela in sredstev na osnovah skupnega prihodka in o temeljih skupnega plana in tudi skupnega letnega plana govori to sporočilo.

O družbenoekonomskem položaju delavca pri vključevanju v mednarodno menjavo dela in blaga z vidika združevanja dela in sredstev za skupno ustvarjanje družbenih sredstev pa pripravljajo tematsko sporočilo kranjska Sava, ki je nosilec, pomagajo ji pa še delavci HTP Bled, Elana, Alpine, LTH in Planike.

O preobrazbi kmetijskihj zadrug, urejanju odnosov med kooperanti in zadrugo bodo razpravljali delavci Kmetijske zadruge Škofja Loka, kjer je kooperantski odnos najbolj razvit na Gorenjskem, vključili se bodo pa še delavci KŽK, MIG, KZ Radovljica in KZ Tržič.

GLG Bled in Medobčinski svet ZSS bosta skupno pripravila sporočilo okrog uveljavljanja sistema planiranj kot podlaga za uresničevanje dohodkovnih odnosov.

Delavci gorenjske kovinske industrije – Kovinar Jesenice, KOP Mojstrana, Kovinoservis Jesenice, Kovin Jesenice, Ikos, KOP Kranj, Kladivar iz Žirov, Niko, Filbo ter TOKOS, Tiko in Metalka – Triglav iz Tržiča pa bodo skupno z nosilcem Medobčinsko gospodarsko zbornico spregovorili o delitvi dela, o stabilni založenosti s surovinami, energijo, vključevanju znanstvenega in strokovnega dela, o pojavih zapiranja v občinske, regijske in republiške meje in podobnem. Za področje gradbeništva pa bo nosilec tematske razprave kranjski Gradbinec, vključili se bodo pa delavci Tehnika, Inštalacij, EP Kranj, Gorenje – TOZD Nizkogradnje, Kovinar Jesenice in SGP Tržič.

Iskra Kranj, kot nosilec teme o pripravljanju in sprejemanju planov za srednjeročno obdobje 1981–1985 na temeljih samoupravnega planiranja, pa bo svojo tematsko razpravo vodila skupaj z Železarno Jesenice, Verigo, LTH in BPT Tržič.

Tudi zaključke teh tematskih razprav bodo gorenjski delegati prenesli kongresu.

(dd)

Ali vesta da ...

... smo na Gorenjskem evidentirali kandidate za III. kongres samoupravljavcev, in sicer na Jesenicah 17, v Škofji Loki 19, v Kranju 8, v Tržiču 7 in v Radovljici 21, izvolili pa bomo na Jesenicah 4, v Škofji Loki 4, v Kranju 8, v Tržiču 1 in v Radovljici 3.

Z Jesenic bosta 2 iz predelave kovin, 1 iz družbenih in državnih organov, 1 pa iz zdravstva in socialnega varstva.

Kranj bo dal 1 delegata iz gradbeništva, 1 iz kemične in kovinske industrije, 1 iz prometa in zvez, 1 iz kovinske industrije, 1 iz finančne organizacije in 1 iz SIS.

Radovljiški delegati bodo iz tekstilne in usnjarske industrije, turizma in gostinstva ter iz trgovine.

Škofjeloški delegati bodo zastopali kovinsko industrijo, gozdarstvo in lesarstvo, kmetijstvo in tekstilno in usnjarsko industrijo.

Tržiški delegat bo iz tekstilne in usnjarske industrije.

(dd)

Prve surovine iz sovlaganj

Gorenjska predilnica je lani uspešno gospodarila — Več so izvažali — Omejitev uvoza opreme prekinila modernizacijo — Letos bodo začeli uporabljati domače surovine, ki so jih pridobili s pomočjo sovlaganj

Škofja Loka — »Pogoji poslovanja so bili lani težki, predvsem zaradi uvoznih omejitev. Kot primarna tekstilna proizvodnja smo namreč skoraj v celoti vezani na uvoz surovin, za surovine, ki jih lahko kupimo doma pa so proizvajalci zahtevali soudeležbo v devizah,« je povedal o lanskem poslovanju direktor Gorenjske predilnice Matjaž Čepin. Iz omenjenih težav so si v Gorenjski predilnici pomagali tako, da so več izvažali in so z lastnim izvozom pokrili kar 40 odstotkov surovinskih potreb, druge devize pa so pridobili z združevanjem sredstev s porabniki preje in drugih proizvodov. Imeli so tudi nekaj zalog surovin in so tako leto zaključili brez zastojev v proizvodnji.

Tudi letošnje prve mesece niso imeli zastojev in izvoz poteka po planu. Težave pa so v tem, da cene surovin na svetovnem trgu naraščajo, zlasti cene umetnih vlaken, katerim je osnovna surovina nafta. Zato bodo letos nadaljevali s selekcijo programa. Že lani so namreč v Gorenjski predilnici izločili iz proizvodnje ali omejili izdelavo tistih proizvodov, ki so prinašali malo dohodka in tistih, ki porabijo preveč energije. Veliko pozornost so posvečali tudi kontroli stroškov in so tako, kjer je le bilo mogoče, prešli s cestnega na železniški prevoz, uresničili pa so tudi več racionalizacij za zmanjšanje porabe energije.

Gorenjska predilnica je v preteklih letih povsem modernizirala večino proizvodnih procesov. Že lani je bil uvoz opreme ustavljen in s tem prekinjena modernizacije tovarne. Zato bodo težko dosegali potrebno kakovost in konkurenčnost. Posledice se sedaj še ne poznajo, bodo pa se sigurno čez nekaj let, predvsem pri izvoznih dosežkih.

Lani je Gorenjska predilnica dosegla 885 milijonov dinarjev celotnega prihodka, od tega 15 odstotkov z izvozom na konvertibilno tržišče. Dohodek je bil lani za 91 odstotkov večji kot leta 1979 ter akumulacija kar za devetkrat. Število zaposlenih so zmanjšali za 2 odstotka, osebni dohodki pa so znašali v poprečju 8818 dinarjev in so bili med najvišjimi v tekstilni industriji.

Letos planirajo 1060 milijonov dinarjev celotnega prihodka. V prvih treh mesecih je prodaja tekla normalno in če bo na zalogi dovolj kakovostnih surovin, računajo, da bodo plan lahko izpolnili. Z izvozom naj bi dosegli 150 milijonov dinarjev na konvertibilnem področju. Letos bodo tudi skušali modernizirati predelavo volnenih prej. Delež uvozne opreme pri tem znaša tretjino.

V preteklih letih je Gorenjska predilnica veliko sovlagala in letos bodo dobili prve surovine iz sovlaganj z Bačo Podbrdo, z Julonom Ljubljana in z Varteksom. S sovlaganji nadaljujejo in letos bodo začeli skupne naložbe s turističnimi organizacijami in si na ta način zagotavljali devize.

L. Bogataj

Tržič — *Dela pri urejanju križišča med Zlitom in industrijsko c... spet v polnem zamahu. Če vreme ne bo posebno nagajalo, Gra... upajo, da bo vse nared do prvega maja. — Foto: H. J.*

Prvič izvozniki

Kljub nedoseganju proizvodnega plana so lani v Rogovi Cevarni dobro gospodarili — Izboljšali so organizacijo dela, uvedli nagrajevanje po delu in uresničili prek deset tehničnih izboljšav — Prvič so se pojavili kot izvozniki, saj je bil njihov delež v skupnem izvozu Roga 20 milijonov dinarjev

Tržič — Delavci Rogove temeljne organizacije Cevarna v Križah so se lani spopadali s številnimi težavami. Največ preglavic jim je povzročalo pomanjkanje surovin za predelavo oziroma izdelavo cevi, zaradi česar so morali ukiniti delo v tretji izmeni. Prikrajšani so bili tudi zato, ker nova tovarna v Ljubljani, s katero so življenjsko povezani, še ni zaživela, ker so cene storitev in materiala izredno poskočile, medtem ko so cene lastnim izdelkom lahko povečali šele oktobra.

V Cevarni zato niso ustvarili toliko kot so načrtovali. Pri predelavi cevi so sicer dosegli petodstotno rast proizvodnje, pri izdelavi cevi pa so bili za tri odstotke pod planom. Temu podobni so tudi kazalci dohodkovne rasti. Celotni prihodek je bil za štiri odstotke nižji od načrtovanega — v primerjavi z letom 1979 je porasel za 32 odstotkov — in je dosegel dobrih 108,7 milijona dinarjev. Dohodek je bil za 39 odstotkov višji kot leto prej, pa za dva nižji od predvidenega, porabljena sredstva so poskočila za 34 odstotkov, čisti dohodek pa je bil višji za 35 odstotkov in tudi za tri odstotke v primerjavi z načrtovanim. Dohodek na delavca je znašal 328.828 dinarjev.

Prvič pa je bil lani v poslovanju temeljne organizacije Cevarna prikazan izvoz. Ne neposredni, kajti Cevarna sama ne izvaža, pač pa kot udeležba pri skupno ustvarjenem izvozu z dvema drugima temeljnima organizacijama v Rogu. Na Cevarno je odpadlo 7,5 odstotka deviz oziroma 20 milijonov dinarjev.

Če ne upoštevamo nedoseganje proizvodnega plana, so lani v Cevarni dokaj dobro gospodarili. Na rast dohodka niso vplivale le višje cene, pač pa so k temu veliko pomagali delavci z boljšim delom. Medtem ko se je v prejšnjih letih izmet gibal med tremi in štirimi odstotki, ga je bilo lani zaradi boljšega organiziranja proizvodnje in nagrajevanja po delu, ko so začeli upoštevati tudi kakovost, le še za dva odstotka.

Velik korak so napravili tudi na področju novatorstva. Delavci so prijavili prek deset tehničnih izboljšav. Vse so bile sprejete in so precej pripomogle k dvigu produktivnosti in zmanjšanju proizvodnih stroškov.

Lani so delavci Cevarne zaslužili povprečno po 8711 dinarjev na mesec. Čeprav so se skozi vse leto pojavljali na spisku potencialnih kršiteljev družbenega dogovora o razporejanju dohodka, so nazadnje vendarle uspeli uskladiti osebne dohodke z rastjo dohodka.

Težav z osnovnim materialom se tudi letos ne bodo znebili. Računajo, da bodo plan izdelave cevi dosegli le 40-odstotno. Po drugi strani pa bo nova tovarna koles v Ljubljani, ko bo v celoti zaživela, potrebovala še dosti več njihovih izdelkov kot doslej. Zato tudi upajo, da bo naložba v izgradnjo novih prostorov na Mlaki, ki je naletela na podporo v vsej delovni organizaciji Rog in v ljubljanski družbenopolitični skupnosti, s pomočjo gospodarske banke v naslednjih letih vendarle uresničena.

H. Jelovčan

Povezani iskrški štipendisti

Kranj — Klub štipendistov Iskre Elektromehanike je bil ustanovljen maja 1979. leta z namenom, da bi bili štipendisti bolje povezani z delovno organizacijo in mladimi v ...njej. Hkrati pa klub skrb... družbenopolitično, izobr... kulturno, športno in d... aktivnost štipendistov.

Organizacija kluba temelji ... legatskem sistemu. Tako s... meznih šolah in fakultetah ... ljeni aktivi štipendistov, ... predstavniki sodelujejo v ... stvu kluba, ki je izvršilni o... zen skupščine vseh štipe... se praviloma sestane enkr... dela v kubu še pet komisij.

Komisija za družbeno... status sodeluje pri obli... pendijske politike in p... praks. Štipendistom pomaga ... reševanju njihovih ekono... alnih vprašanj. Komisija ... nopolitično delo štipendis... je in jih seznanja s poli... godki doma in po sv... marksistični krožek, pro... štipendistov sodeluje pri v... braževalnem procesu, pri... čaj tujih jezikov, strokov... vanja in ekskurzije.

Komisija za informiran... povezovanje med štipen... lovno organizacijo. Obve... gajanjih v temeljnih org... o delu osnovnih organiza... njih ter o delu in akci... Skrbi tudi za povezovanje ... nimi klubi štipendistov. K... kulturo prireja razne ras... rarne in glasbene večere, s... proslavah v Iskri, organizi... zije pa tudi oglede gle... filmskih predstav. Komisija ... pripravlja samostojna ... oblikuje ekipe, ki se udele... dikalnih in drugih športn... vanj v košarki, namizn... šahu, kegljanju, smučanju ...

ČE VAS ZANIMA

Družbena kmetijska proizvodnja upravlja na Gorenjskem s 1850 hektari obdelovalnih površin, v živinorejskih obratih pa je 1934 glav goveje živine. Na leto namolzejo 5,600.000 litrov mleka, pridelajo 2.150 ton žita, 650 ton koruze, 3.500 ton semenskega krompirja in priredijo 280 ton govedi. Proizvodnost je dokaj visoka, saj prodajo poročno na kravo po 5.500 litrov mleka na leto, pridelki žit pa so tudi nad 4.000 kg na hektar. Iz družbenega sektorja in iz zadružno organizirane zasebne proizvodnje pa prihaja skupaj na leto 20 milijonov litrov mleka, 5.500 ton klavnega goveda, 10.500 ton krompirja in 1.400 ton zelenjave tržnih viškov.

Še več bi lahko prodali

Tržiški tekstilci lani niso mogli zadovoljiti povpraševanja na domačem trgu — Izvozili so za 2,1 milijonov dolarjev blaga, za četrtino več kot so načrtovali v začetku leta — Navzlic težavam uspešni tudi v letošnjem prvem tromesečju

Tržič — V Bombažni predilnici in tkalnici v Tržiču so lani navzlic težavam dobro gospodarili. Skrbi jim je povzročalo predvsem uresničevanje proizvodnega plana, saj zaradi pomanjkanja delavcev na ključnih delih in sploh fluktuacije zaposlenih niso naredili toliko kot so načrtovali. Razen tega pa so na proizvodnjo močno vplivali še omejeni nakupi preje in surovih tkanin, saj so prve dobili le 60 odstotkov, druge pa celo samo 25 odstotkov od potrebnih količin. Tretjo zavoro so predstavljali izredno zaostreni pogoji za uvoz reprodukcijskega materiala in opreme. Izkoristili so lahko le 60 odstotkov lastnih deviznih prilivov.

Zato so rezultati poslovanja v minulem letu še toliko več vredni. Ustvarili so dobrih 583,8 milijona dinarjev celotnega prihodka in plan za malenkost presegli. To sicer ni veliko, če primerjamo število zaposlenih, opazni pa so nekateri drugi ugodni premiki v poslovanju. Dohodek na zaposlenega se je v primerjavi z letom 1979 povečal za dobrih 26 odstotkov in je znašal 261.300 dinarjev, čisti dohodek je porasel za dobrih 27 odstotkov, ekonomičnost poslovanja za 6,6, nekoliko pa se je dvignila tudi stopnja reprodukcijske sposobnosti.

Zelo dobro je v Bombažni predilnici in tkalnici potekala prodaja. Skladišča izdelkov so bila prazna kot že vrsto let ne. Povpraševanja na domačem trgu zaradi že prej omenjenih težav v proizvodnji niso mogli zadovoljiti, razen tega pa so se krepkeje usmerili tudi v izvoz. Na tem področju so tržiški tekstilci lani dosegli zavidljive uspehe. Izvozni plan v višini 1,6 milijonov dolarjev so v drugem tromesečju popravili na 2,2 milijone, konec leta pa so od tujih kupcev iztržili 2,1 milijona dolarjev; torej nekoliko manj kot so se dodatno obvezali, vendar še vedno zelo zadovoljivo.

Tudi letošnja izvozna prizadevanja kažejo dobre rezultate. V prvem tromesečju so za dobre štiri odstotke prekoračili plan, marca celo za 14 odstotkov, medtem ko so v primerjavi z enakim lanskim obdobjem izvozili kar za 40 odstotkov več. Prodajajo izključno v zahodnoevropske države, torej na konvertibilno območje. V svoji panogi so po deležu uvoza v celotnem prihodku med osemindvajsetimi delovnimi organizacijami na osmem mestu, žal pa jim dohodek od izvoza, ki je lani dosegel dobrih 11,5 milijona dinarjev, zaradi vse večjega razkoraka med rastjo stroškov in prodajnimi cenami hitro kopni. Vse kaže, da bodo morali izdelke nekoliko podražiti.

H. Jelovčan

Elektrik... bo dovol...

Skromna industrijska ... vodnja je očitno tudi ... pomembno vplivala na ... električne energije v S... ji. Poraba je bila ... 703,4 milijona kilovat... ali le za 1,7 odstotka v... lani marca. Tako je bila ... 5,2 odstotka manjša od ... kovane porabe.

Slovenske vodne ele... so dale marca za 26 m... kilovatnih ur ali za 1... stotka več električne e... kot lani marca; ter... trarne pa za 72 milijon... vatnih ur ali 15 od... manj. Dobave iz drugih ... blik pa so bile večje.

Oskrba aprila bo n... večje težave bi bile le ... prišlo do večjih okvar... ska poraba naj bi ma... milijonov kilovatnih ... venske hidroelektrarne ... dale 241 milijonov ki... ur, termoelektrarne 41... jonov, manjkajočih 17 ... nov kilovatnih ur ele... energije ali 8 odstotk... nih potreb naj bi pokri... bavo iz Bosne.

Po letošnji elektro... ski bilanci bi se v primer... minulim letom poraba ... trične energije v S... povečala za 7,2 od... Poraba pri posebnih od... cih se bo povečala za 1... stotkov, pri distributivn... jemalcih pa za 6,3 od... Gospodinjski odjem naj ... letos povečal za 7,3 od...

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

Osnovnošolci pred poklicem (1)

Predstavniki bomo proces poklicnega usmerjanja in spremljanja ene generacije škofjeloške občine, ki smo jo z analizami spremljali šest let: od odločanja za poklic, do vključitve v delo, poklicno šolo, srednjo šolo do zaključevanja na nivoju štiriletnega izobraževanja za poklic ali šolanje brez poklica.

To je generacija škofjeloških osnovnošolcev iz leta 1974/75, ki smo jo iztrgali iz anonimnosti, da bi ugotovili različnost glede na posamezne osnovne šole in gleda na to, »kako se je Škofjeločanom po svetu godilo« upoštevajoč dejavnike poklicnega usmerjanja: želje, namere, interese, sposobnosti, uspeh, izobrazbo staršev itd. V Škofji Loki zaključuje šolanje letno 600 otrok: v letu 1974/75 jih je bilo 570, z leti pa se število veča, tako da letos zaključuje 640 otrok.

Škofja Loka že sama po sebi kar izziva analitično radovednost, saj je v marsikaterem pogledu posebna. Nekatere značilnosti izvirajo iz geografske razgibanosti področja:

— zaradi oddaljenosti od šole je ogromno otrok vezanih na prevoz (v Žireh, Gorenji vasi in Železnikih celo do 80 odstotkov), pri čemer so mnogi učenci vezani še na pešačenje;

— vseh pet škofjeloških osnovnih šol (Škofja Loka, Trata, Gorenja vas, Žiri, Železniki) ima zelo raznoliko populacijo in nikakor ne moremo govoriti o kakšni homogeni šoli. Na eni strani ne moremo govoriti, da je neka šola in njeni učenci izrazito mestna, na drugi strani pa so prav »mestni otroci« v zavidljivi situaciji, če jih primerjamo s tistimi, ki živijo v popolnoma odročnih krajih in imajo malo ali nič socialnih in kulturnih komunikacij. Učenci, ki se znajdejo skupaj v razredu, imajo bistveno različno socialno-kulturno in ekonomsko okolje, iz katerega izhajajo;

— mnogo otrok izvira iz materialno in socialno težkih razmer, saj imajo družine čestokrat silno nizek dohodek, otrok pa tudi šest, sedem, do deset. Mnogi otroci so pri pridobivanju poklica popolnoma vezani na štipendijska sredstva: v Škofji Loki je štipendij sorazmerno mnogo in štipendije so sorazmerno visoke.

Posebnost v letu 1974/75 je bila tudi, da je bila šolska svetovalna služba v Škofji Loki v primerjavi z Gorenjsko ali ostalo Slovenijo dokaj nerazvita. Imeli so samo dve socialni delavki, centralnih osnovnih šol pa je bilo pet. Po družbenem planu občine naj bi do 1980 imela vsaka centralna šola vsaj enega zastopnika šolske svetovalne službe. Načrti so se uresničili, saj imajo šole zdaj dve psihologinji, pet socialnih delavk in eno pedagoginjo, ki ob svojem svetovalnem delu odgovarjajo tudi za poklicno usmerjanje na svojih šolah.

V letih, ki zadevajo spremljevalno študijo (1974—1980), se je Škofja Loka razvijala s hitrim tempom. K temu je veliko prispeval nagel razvoj industrije in komunalnega urejanja, s čemer je bilo povezano preseljevanje prebivalstva znotraj občine kot tudi migracije od zunaj. Rast zaposlenosti je bila v tem obdobju višja kot na Gorenjskem ali v Sloveniji. Letos so zaradi resolucijskih dogovorov umirja in uokvirja v 2 odstotka, kar je sicer v skladu z naravnim prilivom, nastali pa bodo drugi problemi.

A. Habjan Križaj

Žive oblike v šolskem okolju

V arhitektonsko monotonih [illegible]ih blokov in strogi simetriji vrstnih hišic smo vzeli pro[illegible] zaravi in jo osiromašili za [illegible] prejšnjo skladnost in le[illegible]. Ničesar pa ji ne vračamo, [illegible]ko se s skromnim likovnim [illegible] oddoltimo za to opu[illegible].

Tudi v novi osnovni šoli Simona Jenka, postavljeni v tipično novo naselje, so občutili dolgočasnost in praznino betonsko odrevenelih stavb ter geometrično razporejenih zelenic. Da bi razgibali nekako prazno šolsko okolje, so vanj postavili vrsto lesenih soh. Otroške roke so v hrastov les vdihnile življenje, podobe ljubečih mater, skupine partizanov, kmečkih očancev, živahne podobe šolarjev, ki svojevrstno dopolnjujejo zelenice okrog šole. Tudi notranjost šole, siva in hladna, dobiva vse več tople lesene dekoracije, prav tako izpod dlet mladih umetnikov. Cela stena lesenih obrazov, ki so jih učenci klesali v urah likovnega pouka, daje togi urejenosti nove šole povsem drugačno podobo.

»Nekako dolgočasen prostor in pomanjkanje likovnih obeležij nas je navdihnilo, da posežemo v prostor,« pravi tovarišica Pibernikova, mentorica mladih likovnih ustvarjalcev, »sredstva, ki smo jih dobili od kranjske kulturne skupnosti, smo porabili za nakup lesa, zdaj pa iz njega učenci višjih razredov klešejo kipe To je del pedagoškega programa, zato so tudi izdelki na tematiko, ki navadno prevladuje v šolah. Izgotovljene skulpture bomo postavili na zelenice pred šolo, še naprej bomo dopolnjevali ta prostor, potem pa nas čaka še razširitev v krajevno skupnost, če bo seveda za to interes.«

Pibernikova, ki je v svojem mentorskem poslanstvu že dala vrsto pobud za estetsko izgradnjo likovnosti svojih učencev – saj sodelujejo na vseh pomembnejših razstavah – meni, da je sicer malce tvegano dati učencu tako delo, a rezultati dokazujejo, da so prizadevanja mladih umetnikov dragocena, saj dajo prav lepe rezultate.

Dejan Bucalo, eden iz ustvarjalne skupine, sicer učenec petega razreda, se kar pod stopnicami spopada s težko gmoto hrastovine.

»Čeprav je les trd in se precej trudim pri delu, pa imam klesanje zelo rad. Zdaj izdelujemo skupino šolarjev, ki jo bomo potem postavili na zelenico za šolo. Kake tri mesece bo trajalo, da bo kip izklesan. Prej se s kiparjenjem še nisem resnično ukvarjal, slikal sem in oblikoval iz krede, tako da je tole moje prvo srečanje z lesom.«

Forma viva, ki jo učenci s pomočjo mentorice sproti dopolnjujejo, ne bo le dekoracija šolske okolice in zlivanje živih oblik v podobo okolice, pač pa je tudi seznanjanje krajanov z likovnimi prizadevanji njihovega podmladka.

D. Žlebir

[illegible]rsenčenih hrastovih debel so učenci nove osnovne šole Simona Jenka [illegible]li skupino partizanov, ki jih je njihov sodelavec – nepogrešljivi hišnik [illegible] – takole razvrstil na betonskem podstavku. – Foto: M. Ajdovec

[illegible]odeljena priznanja za slovenske [illegible]ralske dosežke

[illegible] jugoslovanske drame postaja praznik vseh [illegible]dališčnikov — Podeljena tri priznanja Združenja dramskih umetnikov Slovenije — Počastitev praznika tudi v kranjskem gledališču

[illegible]raj zvečer so v Mestnem gle[illegible] ljubljanskem pred večerno [illegible]vo Cankarjevih Hlapcev po[illegible] letošnja Združenja dramskih [illegible]kov Slovenije. Žirija Združe[illegible] sestavi Marko Slodnjak, dra[illegible], Jurij Souček, igralec in [illegible] Logar, režiser je med pri[illegible] kandidati za nagrade [illegible] odločila, da letošnja pri[illegible] strokovnega združenja slo[illegible] gledališčnikov dobe igralci [illegible]la Suklje, članica Slovenskega [illegible]kega gledališča, Peter Bo[illegible], član Slovenskega ljudskega [illegible]ališča iz Celja in Tone Kuntner, [illegible] Mestnega gledališča iz Ljub[illegible]. Vsi trije nagrajenci so dobili [illegible]nja za svoje igralske kreacije v [illegible]ji gledališki sezoni. Priznanja [illegible] so se prvotno podeljevala na [illegible]nikovem srečanju, z ustano[illegible]o dneva jugoslovanske drame [illegible] se člani Združenja odločili, da [illegible]odeljujejo vsako leto na ta dan, [illegible] seveda še podčrtuje sam gledališki praznik, ki ga gledališki delavci praznujejo delovno. Tako postaja 13. april dan vseh jugoslovanskih gledaliških ustvarjalcev.

Tudi kranjsko Prešernovo gledališče je včerajšnji praznik počastilo s slovensko predstavo R. Svobode »Grča«, ki je bila uspešno uprizorjena v začetku letošnje gledališke sezone. Prizadevanja kranjskega gledališča se tako delovno dostojno vključujejo v naš skupen kulturni in predvsem gledališki prostor.

M. L.

Naša beseda '81

Radovljica – V ponedeljek, 6. aprila, si je posebna komisija ogledala še zadnjo prireditev, ki se je želela uvrstiti v letošnje področno srečanje Naša beseda, vsakoletne prireditve, ki svoj vrh dobi v republiškem srečanju. Osnovna šola in Linhartov oder iz Radovljice sta pripravila recital poezije Jožeta Snoja, recital, ki je bil pravzaprav gledališka stvaritev. V režiji Alenke Bole-Vrabec so otroci takorekoč odigrali Snojeve otroške pesmi, ki jih je režiserka izbrala iz treh Snojevih zbirk: Stop za pesmico, Lajna drajna in Pesmi za otroke. Posebno izrazita in prisrčna je bila najmlajša, Urška Žmitek. Recital je glasbeno opremila Aleksandra Vremšak, likovno ga je opremila Biserka Mertel, podajanje pesmi je z glasbo spremljal glasbeni ansambel Vesele note.

Prireditve se je udeležil tudi pesnik Jože Snoj, ki nam je po predstavi dejal, da so bile pesmi za recital zelo dobro izbrane, saj se je vlekla rdeča nit skozi vse tri zbirke pesmi. Navdušila ga je spontanost otrok in po teaterski plati zelo dobro pripravljena predstava.

Ob predstavi so v radovljiški osnovni šoli pripravili tudi pogovor z Jožetom Snojem in v sproščenem vzdušju so otroci nizali vprašanja, ki jih kar ni bilo konec. Brnela je kamera in šolski krožkarji so prvič poskusili v živo snemati s televizijsko kamero. Jože Snoj pa je šolarjem izročil tudi letošnje Finžgarjeve bralne značke, ki jih podeljuje radovljiška enota Zavoda za šolstvo.

Po prireditvi je selekcijska komisija že lahko sestavila spored letošnjega področnega srečanja, ki bo od 16. do vključno 18. aprila potekalo v Kranju, saj je prireditelj tokrat prevzela kranjska zveza kulturnih organizacij.

Člani komisije (Alenka Bole-Vrabec, Janez Eržen in Marko Črtalič), ki je imela svetovalca za področje likovnosti in fotografije, so letos lahko izbirali izmed dvajsetih prireditev, tematsko zelo pisanih: od klasičnih gledaliških predstav do nastopov kantavtorjev. Najmočneje so bila zastopana šolska kulturna društva, kar se odraža tudi v sporedu zaključne prireditve, manj so se vključile mladinske kulturne skupine.

Kranjska zveza kulturnih organizacij bo prireditev pripravila v več krajih, ne zgolj v kranjskem mestu. Nedvomno bo s tem imelo srečanje večji odmev.

M. Volčjak

Spored področnega srečanja Naša beseda

[illegible]rtek, 16. aprila,
[illegible] 16. uri v avli [illegible]občine občine [illegible]anj

Otvoritev razstave **Fantazijska risba** – Osnovna šola dr. Josip Plemelj Bled; **Portreti in kovačija** – Osnovna šola dr. Janez Mencinger Bohinjska Bistrica; **Obarvana fotografija** – KUD Ivan Regen Gorenja vas

[illegible] 18. uri v kulturnem [illegible]u na Kokrici

Lepota giba, recital izraznega plesa – OO ZSMS Bled; Svetlana Makarovič: **Žalik žena** – Mladinsko gledališče Tržič

[illegible] 17. uri v kulturnem [illegible]u Velesovo

Tone Partljič: **Učna ura** – Osnovna šola Peter Kavčič Škofja Loka

[illegible] 17. uri v kulturnem [illegible]u Predoslje

V gori zeleni – orkester Melodik; Philip Walsh: **Na zeljnem listu** – Osnovna šola Davorin Jenko Cerklje

[illegible]tek, 17. aprila,
[illegible] 16. uri v GLG Grad [illegible]ičeva 44, Kranj

Svetlana Makarovič: **Sovica Oka in radovedni slonček** – Osnovna šola Krašnja

[illegible] 18. uri v kulturnem [illegible]u Cerklje

Jean Variot: **Vzorni soprog** – Osnovna šola Cvetko Golar Škofja Loka; Jože Snoj: **Stop za pesmico** – Osnovna šola in Linhartov oder Radovljica

[illegible] 18. uri v kulturnem [illegible]u Trboje

Aurand Harris: **Sušenj in lev** – OK ZSMS Domžale, dramska skupina Konkol

[illegible] 16. uri v Prešernovem [illegible]dališču v Kranju

Walter Bauer: **Rdeče in modro v mavrici** – DPD Svoboda Rudi Jedretič Ribno

[illegible]bota, 18. aprila,
[illegible] 18. uri v kulturnem [illegible]u Kokrica

Literarni večer – Gimnazija Boris Ziherl Škofja Loka; OO ZSMS Bled – **Ustni časopis, večer s kantavtorjema in domislicami**

[illegible] 18. uri v kulturnem [illegible]u na Visokem

Pod lipo, večer gorenjske folklore – DPD Svoboda Rudi Jedretič Ribno; **Gorenjski plesi** – Folklorna skupina Škofja Loka

Loški umetniški utripi

Preraščanje v ubranost celote

16. marec, večer v majhni kapeli velike razsežnosti, ki je ne zagrajujejo zidovi prostorske, časovne in odzivne izpovedi umetnosti.

Tu je bil človek, ki, kot opažamo vedno pogosteje zahaja v ta prostor in tu je bil človek-umetnik; slikar in skladatelj; oba otroka iste matere – umetnosti. Njuni darovi, katerih vsebina je vsak sam, so bili namenjeni nam – sočloveku. »Zamudno odvijanje« ni bilo potrebno, vsebina se je izvila takoj ob stiku – slike M. Sedeja ml. in ton v izvedbi F. Rupla in A. Bertoncija.

To je bil stik, ki ne glede na zvrst umetnosti prodira v globine doživetega, slutenega, izven in hkrati prvinsko bitnega, človeškega.

Umetnost, ki otre del te neskončnosti, potrdi mesto človeka v lastnem zorenju; podira in presega meje vsakdanjega, trenutnega in minljivega; staplja človeka z gibanjem občega zorenja. Tega se v trenutku delovanja ne zavedamo, čutimo pa lastnost zbujeno z dotikom (vzgibom) umetnosti.

Ali sta koncert in razstava vzpostavila ta stik?

Po zunanjem, žal od doživetega že »prečiščenem« odzivu, bi lahko temu pritrdili. Zgolj subjektivno mnenje pa je, da sta moč vsebovala.

Ton, že po svoji specifiki vplivanja, za katere je značilna širina dometa, zadostno nakazuje, resnično zaživi pa v izvedbi, ki to delovanje omogoča.

Flavtist F. Rupel na svojem instrumentu ne daje slutiti lastnih meja, briše jih z intenzivnim doživetjem zapisa. V tem se mu je pridruževal in hkrati prispeval lastni delež k skupni interpretaciji pianist A. Bertoncelj.

Prva točka – Sonata skladatelja L. V. Beethovna, je predstavljala edini primer iz bogatega opusa skladatelja, ki izrablja zvok flavte. Značilnosti zgodnjega razdobja klasike – odmerjena dinamika brez zanesenih izbruhov, skladnost v razporeditvi tematike in obdelave, so ustvarjale kontrast ostalim delom, izbranim pretežno iz obdobja 19. in 20. stoletja. Hkrati so nakazovala razvojno pot, ki je prek romantične barvitosti in vzhičenega zvoka – B. Godard: Idylla in Allegretto – vodila v, analitično rečeno, enakovrednejšo izrabo vseh glasbenih elementov oziroma bolje, v spontanost umetniškega odziva sodobnemu času – G. Hüe: Fantazija, A. Srebotnjak: Makedonska ljubezenska pesem, A. Weber: Scherzetto, M. Prebanda: Bosanski pastorale.

Katero teh del, morda zgolj odlomek ali celo posamični zvok, je vzdramil hip, slutnjo . . . česa? Nedorečenega, primarnega, bistvenega za umetnost in še bolj za človeško bivanje, nekakšnega življenjskega soka, ki ne presahne z vsakdanom.

Barbara Sicherl

Jeseniško gledališče v Valjevu

Jesenice – Stiki med prebivalci jeseniške in valjevske občine, ki sta pobrateni, so dokaj pogosti. Predvsem na kulturnem področju je sodelovanje pestro. Valjevčani, ki so si že pred leti med obiskom Jesenic ogledali nastop jeseniških amaterskih igralcev, so pokazali zanimanje za gostovanje gledališča Tone Čufar v njihovi občini. Tako je jeseniška kulturna skupnost konec marca letos pripravila gostovanje gledališča z Jesenic v Valjevu in okolici.

Domačini so goste sprejeli zelo ljubeznivo. Omogočili so jim obisk večjih delovnih organizacij in ogled znamenitosti iz narodnoosvobodilne borbe. Pripravili so jim tudi sprejem v občinski skupščini, po predstavah pa so se jeseniški igralci srečali s tamkajšnjimi kulturnimi delavci.

Jeseniško gledališče je za svojo predstavitev v pobratenih krajih izbralo klasično Linhartovo delo Matiček se ženi in modernistično Ionescovo igro Učna ura. V obeh predstavah, ki sta že uigrani, je sodelovalo 35 članov gledališča. Čeprav so zanju pripravili gledališki list v srbohrvatskem jeziku z zapisom o avtorju, delu in jeseniškem odru, je bil občinstvu jezik Matička povsem tuj, nekoliko razumljivejši pa v drugi predstavi.

Veliko valjevsko dvorano, kjer so odigrali obe deli, je sicer obiskalo malo gledalcev, vendar so v jeseniškem gledališču zadovoljni tako z gostovanjem v tem mestu kot predstavo Matička v kraju Ub. Pozornost gostovanju so namenili tudi v valjevskem radiu in tamkajšnjem tisku. Vse to pa kaže na pravilnost odločitve za medsebojna srečanja gledališč, za predstavljanje slovenskega jezika na odrih naših drugih republik.

Gostovanje je članom jeseniškega gledališča obenem omogočilo spoznavanje načina dela tamkajšnjih igralcev. Valjevsko gledališče bo Jeseničanom, kakor so se dogovorili, vrnilo obisk letošnjo jesen. Predstavilo se bo z domačo, srbsko igro.

S. Saje

Mačja zgodba

Kranj – V lutkovnem gledališču GLG v gradu Kiselštajn bo v četrtek, 16. aprila, ob 16.30 in ob 17.30 na sporedu pravljica Svetlane Makarovič »Mačja zgodba«. Gostovalo bo Lutkovno gledališče Naše dvorišče iz Ljubljane.

***Kranj** – Člani dramske sekcije KUD Dobrava iz Naklega so v petek, 3. aprila, že četrto leto zapored gostovali v Prešernovem gledališču v Kranju. Uprizorili so tragikomedijo Davida Storeya: Kmetija, v režiji Miha Štefeta. Predstava je bila namenjena delavcem Iskre Elektromehanike Kranj, tozd TEA. Ob tem so predsednici sindikata tozd TEA Nataši Žalar podelili priznanje društva in se ji zahvalili za podporo pri predstavah in gostovanjih v Prešernovem gledališču. Na sliki: predsednik KK SZDL Naklo Alojz Marinšek izroča priznanje predsednici sindikata Nataši Žalar. – J. Kuhar*

(36) RADOVLJICA

16. skupno zasedanje zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora skupščine občine Radovljica bo v sredo, 22. aprila, ob 16. uri v veliki sejni dvorani skupščine občine Radovljica Gorenjska 19

Dnevni red

- poročilo o delu delegatov iz SRS v zveznem zboru skupščine SFRJ za leto 1980
- poročilo o delu v letu 1980
- državnih organov in sicer
- temeljnega sodišča Kranj, enote v Radovljici
- temeljnjega javnega tožilstva Kranj, enote v Radovljici
- sodišča združenega dela Kranj
- javnega pravobranilstva Gorenjske Kranj
- postaje milice Radovljica
- družbenega pravobranilca Radovljica
- sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu
- analiza gospodarjenja v občini Radovljica v letu 1980
- poročilo o problematiki varstva vojaških vojnih invalidov in udeležencev NOV v letu 1980

26. seja družbenopolitičnega zbora skupščine občine Radovljica bo v sredo, 22. aprila, po končani seji

Dnevni red

- pregled sklepov zadnje seje
- predlog odloka o določitvi posebnega računa sredstev za financiranje splošne ljudske obrambe v občini Radovljica
- razrešitve in imenovanja
- delegatska vprašanja

27. seja zbora združenega dela skupščine občine Radovljica bo v sredo, 22. aprila, po končani skupni seji v veliki sejni dvorani Gorenjska 19

Dnevni red

- potrditev zapisnika zadnje seje
- predlog odloka o določitvi posebnega računa sredstev za financiranje splošne ljudske obrambe v radovljiški občini
- predlog odloka o javnem zelenju v občini Radovljica
- osnutek odloka o priznanjih v občini Radovljica
- predlog zbranih sredstev po samoupravnem sporazumu za financiranje potreb krajevnih skupnosti v letu 1980
- razrešitve in imenovanja
- delegatska vprašanja

27. seja zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Radovljica bo v sredo, 22. aprila, po končani skupni seji v mali sejni dvorani skupščine občine Radovljica

Dnevni red

- potrditev zapisnika zadnje seje
- predlog odloka o določitvi posebnega računa sredstev za financiranje splošne ljudske obrambe v občini Radovljica
- predlog odloka o javnem zelenju v občini Radovljica
- osnutek odloka o priznanjih v občini Radovljica
- predlog zbranih sredstev po samoupravnem sporazumu za financiranje potreb krajevnih skupnosti za lani
- razrešitve in imenovanja
- delegatska vprašanja

GRADIVO PRIPRAVILI: INDOK center Radovljica in Darinka Sedej

DOGOVORIMO SE

Neurejena avtobusna postajališča

V radovljiški občini je še precej črnih točk, prav tako pa tudi še precej neurejenih postajališč — Največ prometa v naseljih — Prometna vzgoja na šolah

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu skupščine občine Radovljica ugotavlja, da so vsi potni prehodi preko železniških tirov zavarovani. Vendar priporočajo, da bi se morali prehodi še bolje urediti in bi tako postali varnejši. Opozarjajo tudi na obremenitev ceste Radovljica—Lesce s tovornim prometom in priporočajo, da se mora čimprej dograditi obvoznica Lancovo — regionalna cesta Kranj —Jesenice.

O črnih točkah na radovljiških cestah so v svetu že precej razpravljali, vendar se stanje do danes ni kaj prida izboljšalo. Vedno znova se pojavljajo nove, tako križišče »Isospan bloki«, križišče Cankarjevo naselje in podobno. Preko leta so opravljali komisijske preglede po krajevnih skupnostih glede ureditve prometa in cestnoprometne signalizacije. V tistih krajevnih skupnostih, kjer komisije dobro delajo, so marsikaj naredili, slabše je v tistih, kjer komisije še ne delajo.

V občini so problematične tudi avtobusne postaje, ponekod jih sploh ni. Skrajno neurejena postajališča so od Lancovega preko Krope do Podnarta, na stari cesti razen Dobrega polja. Izredno kritično je postajališče na Rečici, kjer avtobusi ustavljajo na samem voznem pasu.

Hud problem je tudi rastlinje ob cestah, ki močno zmanjšuje preglednost in je izredno nevarno za udeležence v prometu. Mnogo je primerov, ko lastniki živih mej ob cestah ne vzdržujejo na predpisan način in s tem sami sebi in tudi drugim uporabnikom cestnih površin povzročajo nevarne situacije.

Veliko aktivnost je svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu posvetil prav prometni vzgoji na šolah. Izvedli so prometna tekmovanja, potem pa še občinsko šolsko prometno tekmovanje Kaj veš o prometu. V vseh osnovnih šolah in zunanjih oddelkih je tekmovalo 128 razredov.

Dali so tudi denarno pomoč za izgradnjo prometnega poligona osnovni šoli Radovljica, ki služi za prometno vzgojo in tekmovanja. Lani pa so dali pomoč tudi osnovni šoli na Bledu in osnovni šoli v Bohinjski Bistrici za enake namene. V prihodnje si bodo prizadevali, da se prometni poligoni in prometni kabineti po šolah izpopolnijo glede na finančne možnosti. Avto-moto društva tudi ugotavljajo, da dobijo premalo podmladka iz šol in bi tudi na tem morali narediti več.

Stanje prometne varnosti v radovljiški občini se premika na bolje in k temu je tudi delo sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu precej prispevalo. Družbenopolitične skupnosti in krajevne skupnosti so se mnogo bolj kot doslej začele vključevati v prometno varnostno problematiko, prav tako tudi avto-moto društva. Ljudje tudi bolj varčujejo z gorivom, vozijo ekonomičneje, bolj pazljivo, kar vse prispeva k večji varnosti na cestah.

Varstvo invalidov in borcev

Delegati bodo na sejah razpravljali tudi o problematiki varstva vojaških vojnih invalidov in udeležencev NOV v lanskem letu. Varstvo se financira iz zveznega in republiškega proračuna. Zvezni proračun zagotavlja sredstva za osebno invalidnino, družinsko invalidnino, ortopedski dodatek, dodatek za nego in tujo pomoč, dodatek za borce in zdravstveno varstvo.

Sredstva za priznavalnine se zagotavljajo v proračunu občine. Priznavalnine trenutno prejema 122 upravičencev, od tega je najvišja priznavalnina lani znašala 3.849 dinarjev, najnižja pa 376 dinarjev. Povprečna priznavalnna pa je znašala 2.038 dinarjev.

V radovljiški občini zelo dobro delujejo dispanzerji za borce na Bledu, v Radovljici in v Bohinju. V Radovljici je bilo lani 506 preventivnih pregledov, kurativnih 2900, na BLedu je bilo 505 preventivnih pregledov, kurativnih pa 1613, v Bohinju pa 187 preventivnih pregledov, kurativnih pa 1265.

Priznanja v občini

Delegati bodo/razpravljali tudi o osnutku odloka o priznanjih v občini Radovljica. Z odlokom so določena naslednja priznanja: podelitev domicila v občini Radovljica, imenovanje za častnega občana občine, podelitev priznanj občine, plaketa ljudske obrambe. Z odlokom, ki zdaj velja, nista določeni vrsti priznanj, ki se podeljujeta ob občinskem prazniku: plaketa in pismeno priznanje. V postopku za podelitev priznanj sodeluje tudi občinska konferenca SZDL. V osnutku odloka je predvidena tudi možnost podelitve denarne nagrade.

Osnutek odloka sta obravnavala tudi statutarno-pravna komisija in izvršni svet in nista imela pripomb.

Imenovanja

Na seji bodo imenovali delegate skupščine občine Radovljica za svet osnovne šole v Lescah in za svet osnovne šole v Bohinjski Bistrici ter dali soglasje k razrešitvi in imenovanju načelnika za notranje zadeve Kranj.

Za delegata skupščine občine Radovljica v svet osnovne šole v Lescah naj bi imenovali **Alojza Valjavca** iz Gorij, v svet osnovne šole v Bohinjski Bistrici pa **Kristino Cundrič** iz Bohinjske Bistrice.

Republiški sekretar za notranje zadeve predlaga, da se **Stane Mihalič** razreši dolžnosti načelnika uprave za notranje zadeve Kranj in da se za načelnika te uprave imenuje **Ludvika Slamnika.**

Ugodni gospodarski rezultati

V radovljiški občini so delovne organizacije lani zelo dobro gospodarile — Večja produktivnost, ekonomičnost poslovanja — Zadovoljiv izvoz, vendar bi lahko več izvažali na konvertibilno področje — Manj uvoza opreme — Nižji osebni dohodki — Težak položaj Elite Bled in Čevljarstva Bohinjska Bistrica

Gospodarstvo radovljiške občine je lani doseglo 10 milijard din jev celotnega prihodka, kar je za 31 odstotkov več kot leto prej. Bistv no se je povečal predvsem v tretjem in četrtem trimesečju, kar je p sledica ugodne prodaje doma in pospešenega izvoza, delovno pa se k tudi vpliv sezonske prodaje izdelkov industrije v radovljiški obč predvsem Elana in Verige. Od povprečne stopnje rasti celotnega p hodka gospodarstva najbolj odstopata obrt in predvsem trgovina.

Lani je gospodarstvo izkazalo za 31 odstotkov več porabljenih sredstev kot leto prej. Ekonomičnost poslovanja se lani ni bistveno izboljšala. Na 100 dinarjev porabljenih sredstev je bilo predlanskim tudi lani ustvarjenega 147,6 dinarjev celotnega prihodka, na Gorenjskem pa le 134,1.

Gospodarstvo je doseglo za 32 odstotkov več dohodka kot leto pr Akumulativna in reproduktivna sposobnost se je znatno izboljš Akumulacija se je povečala prav v vseh panogah, nadpovprečno pa porasla v industriji, gozdarstvu, stanovanjsko-komunalni dejavn

Poslovno leto so zaključile z izgubo tri temeljne organizacije p področja gostinstva. Izgube beležijo v Mladinskem domu Bohinj hotelu Stane Žagar Bohinj in v Šport hotelu na Pokljuki. Že prej leta so te temeljne organizacije poslovale z izgubo.

Povprečni mesečni čisti osebni dohodek na delavca je bil lan gospodarstvu 8.258 dinarjev. Glede na gibanje življenjskih stroškov je povprečni osebni dohodek v občini Radovljica lani znižal za 6,7 odstotka.

Delovne organizacije so lani izvozile za 2,4 odstotka več kot prej in uvozile za 8 odstotkov manj kot leto prej. Večino izdelk industrija izvozila na konvertibilno področje. Največ je izvozil kovinska industrija in lesna industrija. Radovljiško gospodarstvo torej aktivno plačilno bilanco, saj je radovljiška industrija izvozil 32 odstotkov več kot uvozila. Z upoštevanjem deviznega pr drugih panogah, predvsem v gostinstvu, je stanje na pod ekonomskih odnosov s tujino še ugodnejše in se presežek še poveča.

Naložb pa je bilo lani za 8 odstotkov manj. Izboljšala se je struktura, saj se je delež lastnih sredstev povečal in sicer od stotkov v letu 1979 na 55 odstotkov v letu 1980.

Finančni rezultati poslovanja radovljiškega gospodarstva so izredno visoki. To pa je posledica izredno dinamičnega gibanja cen na vseh področjih. Tako ocenjujejo, da se je dohodek v občini Radovljica realno povečal za okoli 2 odstotka 2,5 odstotka.

Uresničevanje stabilizacijskih ukrepov lahko ocenjujemo ugodno. Resolucijskih določil se je gospodarstvo držalo, osebna, skupna in splošna poraba zaostajala za rastjo dohodka. Delitev dohodka in čistega dohodka je glede na visoko rast dohodka ugodna. Osebni dohodki so zaostajali za rastjo dohodka, kar je delno tudi omogočilo, da se je znatno izboljšala akumulativna in reproduktivna sposobnost gospodarstva. Boljši rezultati od gorenjskih so bili tudi na področju rasti produktivnosti dela kot pri ekonomičnosti poslovanja.

Rezultate gospodarjenja je ocenil tudi radovljiški izvršni svet. Ocenil jih je kot ugodna, vendar je opozoril, da je bil izvoz na konvertibilno področje manjši kot prejšnja leta in da je v strukturi uvoza močno upadel delež opreme. Izvršni svet je obvestil skupščino, da so programi o reševanju problema zgubašev v teku, hotelu Stane Žagar pa so za boljšo sanacijo namenili kredit v višini 5 milijonov dinarjev.

Nadalje je izvršni svet priporočil, naj Elita Bled in Čevljarstvo Bohinjska Bistrica, kjer nimajo niti zajamčenih osebnih dohodkov, dvigneta osebne dohodke, občinske interesne skupnosti v občini pa naj proučijo možnost, da bi te dve delovni organizaciji oprostili plačevanja nekaterih prispevkov.

Tatvine v porastu

Enota temeljnega sodišča v Radovljici je obravnavala več kaznivih dejanj zoper družbeno in zasebno premoženje, zlasti vseh vrst tatvin — Manj nerešenih zadev in dobro delo sodnikov

Enota temeljnega sodišča v Radovljici je imela lani v delu okoli 10.000 različnih zadev, od tega 654 takšnih, ki so ostale nerazrešene iz prejšnjih let ter okoli precej novih zadev. Med letom so rešili 10.121 zadev in je ob koncu leta ostalo nerešenih 652 pretežno novejših zadev.

Na enoti v Radovljici je sodišče sodilo o vseh kaznivih dejanjih, ki so bila storjena na območju radovljiške občine, če je šlo za polnoletne storilce kaznivih dejanj. V letu 1980 je imela enota v delu 122 nerešenih starejših kazenskih zadev, lani pa je prejelo še 390 kazenskih zadev — bistveno več kot prejšnja leta.

Največ je bilo kaznivih dejanj zoper družbeno in zasebno premoženje, zlasti vseh vrst tatvin, poškodovanja tuje stvari, odvzema motornega vozila in nezakonitih vselitev. Po številčnosti sledijo kazniva dejanja zoper varnost javnega prometa. Precej je bilo tudi kaznivih dejanj lažjih telesnih poškodb in ogrožanja z nevarnim orodjem pri pretepu ali pri prepiru. Pojavljale so se tudi poneverbe ter nekatera druga kazniva dejanja. Zoper čast in dobro ime je bilo na zasebno obtožbo preganjanih 56 kaznivih dejanj.

Sodišče je poravnalnim svetom odstopilo 52 kazenskih zadev in rešili so jih 44, od tega 18 uspešno, ostale pa je moralo obravnavati redno sodišče.

Na enoti v Radovljici so lani obravnavali 512 pravdnih zadev. Njihovo število se v primerjavi z letom prej ni povečalo, spremenila pa se je struktura. Bilo največ sporov iz zakonskih in družinskih razmerij, od tega zaradi razveze zakonske zveze 150 zadev. Pogosti so bili tudi spori iz pogodbenih razmerij, odškodninski spori in drugi.

Na radovljiški enoti so obravnavali tudi gospodarske spore s območja radovljiške občine in nepravne zadeve.

Sodišče je uspešno opravilo naloge, saj je predvsem pomembno da kljub velikemu številu novih zadev ni večjih zaostankov. Prav tako se je bistveno zmanjšalo število nerešenih zadev iz prejšnjih let. Delavci enote pa so opravili povprečno 25 odstotkov več dela, kot so ga načrtovali.

Javno zelenje

V prizadevanju, da bi sistematično začeli z urejanjem javnega zelenja v občini Radovljica, je komisija za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve pripravil nov odlok in v njem predpisal izhodišča za projektiranje, urejanje, vzdrževanje in varstvo zelenih površin.

Javno zelenje vse premalo upoštevajo v urbanih naseljih. V posebnem poglavju odlok določa vzdrževanja in varstva javnih površin, krajevnim skupnostim daje možnost imenovanja posebnih nadzornikov za čuvaje javnih vrtov in zelenih površin. Kazenske določbe pa so precej ostre zato, da bi zagotovili doslednost pri izvajanju odloka.

Nepravilno nagrajevanje trgovskih potnikov

Poročilo radovljiškega pravobranilca samoupravljanja ugotavlja, da je v občini še nekaj takšnih temeljnih organizacij, ki niso povezane v delovno organizacijo po načelih zakona o združenem delu – Kako se nagrajujejo trgovski potniki?

Družbeni pravobranilec samoupravljanja v radovljiški občini ugotavlja, da na področju samoupravnega organiziranja v minulem letu ni bistvenih sprememb. Združili so le dve temeljni organizaciji v temeljno organizacijo — Žito, temeljna organizacija — Elektro Bled pa se je izločila iz delovne organizacije in ponovno postala samostojna delovna organizacija. V enem primeru — Vezenine Bled je v postopku odločanje o ukinitvi ene temeljne organizacije zaradi težav pri uresničevanju družbenoekonomskih funkcij. Od 58 temeljnih organizacij s področja gospodarstva je 16 temeljnih organizacij, ki imajo manj kot 50 delavcev. Tu se odraža pretekla usmeritev na premajhne in preozko sestavljene temeljne organizacije, s tem pa je vprašljiva ekonomska moč takih temeljnih organizacij. Še večje oddaljevanje od načel združenega dela pa so take delovne organizacije, ki bolj predstavljajo nekakšno »zlepljenko« temeljne organizacije, ne pa samoupravno organizacijo, ki povezuje temeljne organizacije v skupnem interesu pri doseganju skupnega rezultata dela. Takšni odnosi pa so najbolj prisotni v delovni organizaciji Komunalnega gospodarstva Radovljica.

Velika odsotnost in razdrobljenost pa je še bolj očitna v enovitih delovnih organizacijah gospodarsta. Le-teh je v občini 28, v katerih dela okoli 2.000 delavcev ali povprečno 72 v eni delovni organizaciji. Med enovitimi delovnimi organizacijami je kar 19 takšnih, ki zaposlujejo manj kot 50 delavcev.

Družbeni pravobranilec je obravnaval tudi precej zadev s področja delitve osebnih dohodkov. Po pravilu je največ sporov tem, kjer nimajo objektivnih meril za ugotavljanje delavčevega prispevka k delu, temveč le manj ali bolj subjektivno ocenjevanje po določenem obdobju. Nesprejemljiva so tudi določila v pravilnikih o delitvi osebnih dohodkov.

Posebej pa naj bi v delovnih in temeljnih organizacijah izpostavili kriterije, po katerih dobivajo osebne dohodke trgovski potniki oziroma trgovski predstavniki. Ni sprejemljiva praksa, da se to področje ureja s pogodbo in je edini kriterij provizija za prodano blago. Način nagrajevanja potnikov mora biti urejen v samoupravnem splošnem aktu, pri čemer pa je treba upoštevati vloženo delo. Osebni dohodki trgovskih potnikov pa ne bi smeli bistveno odstopati od osebnih dohodkov ostalih delavcev, ki opravljajo podobne naloge ob približno enaki količini in kakovosti svojega dela. Zaradi nedosledno opredeljenih kriterijev za delitev osebnih dohodkov prihaja do sporov, ki močno obremenjujejo z nepotrebnim delom organizacije združenega dela in druge organe izven delovne organizacije.

Večje je bilo število zadev s področja urejanja stanovanjskih odnosov, spori in razne kršitve iz delovnega razmerja pa še vedno zavzemajo po številu prvo mesto. To pa ne pomeni, ugotavlja pravobranilec, da bi se ukvarjal pretežno s temi vprašanji, ker lahko manjše število drugih zadev zahteva mnogo več časa in prizadevanj.

Pravobranilec opozarja tudi, da bi morali večjo pozornost posvetiti zaposlovanju invalidnih oseb in jih z večjo voljo sprejemati na delovna mesta.

50 temeljnim organizacijam je bilo poslano tudi pismeno opozorilo o uskladitvi razporejanja in delitve dohodka, skladno z določili resolucije. Tako je skupaj z aktivnostjo družbenopolitičnih organizacij uspelo, da lani praktično ni bilo kršiteljev dogovora o razporejanju dohodka in zato tudi ni bilo predlogov za začasne ukrepe družbenega varstva.

Precej nejevolje je med občani, ker se stari objekti — Na Mežakli, Triglav na Bledu, Rodica, ne obnavljajo. Zato bi v prihodnje prav tem objektom morali posvetiti vso potrebno skrb in jih čimprej obnoviti.

Delo delegatov v zveznem zboru

Zvezni zbor skupščine SFRJ je imel lani precej sej, na katerih so obravnavali tekočo problematiko družbenoekonomskega in družbenopolitičnega razvoja – Konkretno o stabilizacijski politiki

Zvezni zbor skupščine SFRJ je sprejel več kot 30 zakonov, ki so pomembni za dograjevanje sistema in s tem pa tudi za uresničevanje politike gospodarske stabilizacije. Zvezni zbor je zbor obravnaval in sprejel več sistemskih zakonov, ki so zadevali tudi zvezni družbeni plan, opredelili svoja mnenja in stališča. Zbor je tako z obravnavo in sprejemom vseh zakonov uresničil del zakonodajnega programa za 1980.

Zvezni zbor je lani obravnaval tudi veliko več analiz in informacij o razmerah na posameznih območjih svojega razvoja in zunanje politike, sprejel kar 47 tem. Večino teh je predlagal zvezni izvršni svet, ki je ponovno izkazalo, da je medsebojno sodelovanje nujno potrebno.

Tudi na področju družbenoekonomske ureditve oziroma sistema socialističnih samoupravnih ekonomskih odnosov posebno pozornost predvsem zakonom kot je zakon o dohodku in o združevanju dela in sredstev za razširitev proizvodnih in prometnih organizacij združenega dela ter nekaterim drugim sistemskim zakonom. Delovna telesa zbora so sprejela tudi o pripravah in o predlogu osnutka družbenega plana Jugoslavije za naslednje srednjeročno obdobje. V razpravi so opozorili, da se morajo odpraviti vse tiste nepravilnosti in doslednosti, ki zavirajo uresničevanje stabilizacijske politike. Pri obravnavi zakonov s področja negospodarskih naložb federacije so dosegli, da bo Zvezni izvršni svet pripravil celovit program negospodarskih naložb za novo srednjeročno obdobje. Rast splošne porabe je treba uskladiti z rastjo družbenega proizvoda.

Zvezni zbor je aktivno deloval tudi na drugih področjih, tudi na področju družbenopolitičnega sistema v smeri nadaljnjega utrjevanja družbenopolitičnega sistema socialističnega samoupravljanja in v tem okviru še posebej delovanja delegatskega skupščinskega sistema s posebnim ozirom na Zvezni zbor.

Obsežna dejavnost delegatov je bila tudi v odborih in v komisijah zbora, delegati pa so sodelovali tudi v delu skupnih komisij zborov skupščine SFRJ. Tako je imel zvezni zbor lani 12 sej, na katerih je obravnaval 153 vprašanj. Kot zainteresirani zbor je obravnaval analizo o problemih preskrbe jugoslovanskega tržišča in sprejete ukrepe za odstranjevanje nastalih motenj v preskrbi in osnutek programa dela zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ za leto 1980.

Družbena disciplina pada

Javno tožilstvo v Radovljici ocenjuje, da gospodarskih prestopkov bilo lani več — problemi javnega pravobranilstva z ocenjevanjem premičnin in s prometom s stavbnim zemljiščem

Na temeljnega javnega tožilstva v Radovljici je lani s področja gospodarskega kriminala 133 ovadb, s področja splošnega kriminala, kamor štejejo promet, pa 454 ovadb.

Statistični podatki pravijo, da je gospodarskih prestopkov v tem leto prej na Gorenjskem. Ovadb je bilo zaradi kršitev predpisov o cenah, kršitev zakonu o zavarovanju plačil, uporabniki družbenih sredstev. Poročilo izkazuje tudi tudi porast kaznivih dejanj s področja gospodarskega kriminala za vse območje temeljnega javnega tožilstva Kranj ugotavlja kar 96 odstotni porast teh dejanj. Družbena disciplina v odnosih družbenega premoženja je kar precej padla. Večji del storilcev je zaposlenih v tisti delovni organizaciji, kjer tudi gospodarska kazniva dejanja, na primer goljufarstvo, tatvino, zlorabo orožja itd.

Tudi je porast kaznivih dejanj s področja gospodarskega kriminala precejšen, pa je na drugi strani teža teh dejanj ostala približno enaki ravni, saj prevladujejo hujših primerov teh dejanj, ki bi prerasla v grabež. Kazniva dejanja je bila ovadena ena oseba.

Manjša pa je število kaznivih dejanj izdajanja nekritih čekov. Na področju prometnega kriminala beležijo porast za 12 ovadb v primerjavi z letom prej. Na tem področju je stanje tudi precej pereče.

Javno pravobranilstvo Gorenjske pa v svojem poročilu ugotavlja, da pri svojem delu naletavajo na številne težave. Tako so nezadovoljni z ocenjevanjem nepremičnin, ko lastniki niso pripravljeni prodati zemljišča delovni organizaciji in čakajo na razlastitve in postopek. Do razlastitvenega postopka pa je včasih dolga pot in v tem času se cena že spet spremeni. Predlagajo, da bi morale delovne organizacije pravočasno planirati pridobivanje zemljišč za svoje potrebe. Predlagajo tudi, da bi pri prometu z zemljišči morali spremeniti zakon. Pri ponudbah s katerimi ponujajo občani stavbna zemljišča v prednostni nakup, bi morala biti omejena višina kupnine toliko, da kupnina ne bi presegla zneska, ki bi ga lastnik dosegel v razlastitvenem postopku. Na podoben način so regulirane cene kmetijskih zemljišč po zakonu o kmetijskih zemljiščih. Dalje pravijo, da so občani pred leti od občine pridobili na stavbnih parcelah pravico uporabe za gradnjo lastnih stanovanjskih hiš. Stavbne parcele so bile tedaj precej velike, zdaj pa lastniki želijo nezazidni del zemljišča z darilno pogodbo prenesti na svoje potomce. Tega pa ne morejo storiti, ker niso prejšnji lastniki zemljišča ampak so si le pridobili pravico uporabe za gradnjo. Formalno bi morali nezazidno zemljišče prenesti nazaj na občino, nadaljnji prenos pa preprečuje obvezna licitacija. Takšni primeri so še posebej pereči v občini Tržič in Škofja Loka, problem pa je prisoten v vseh občinah.

Glede na vrednost pogodb, ki jih je lani obravnavalo javno pravobranilstvo znaša več kot 180 milijonov dinarjev, vrednost sporov pri sodiščnih zadevah več kot 2 milijona dinarjev.

Manj težjih nesreč

V poročilu Postaje milice Radovljica s postajami na Bledu in v Bohinjski Bistrici med drugim navajajo tudi problematiko varnosti prometa in ugotavljajo, da stanje prometne varnosti na območju Radovljice še vedno ni povsem zadovoljivo. Vendar pa se stanje iz leta v leto izboljšuje, saj so obravnavali 16 odstotkov manj težjih prometnih nezgod kot v letu prej. Manj je bilo tudi huje poškodovanih, kar kaže na večje preventivno delo milice ter na rast prometne kulture pri udeležencih v prometu.

Več prometnih nesreč je bilo v naseljih in na regionalnih in lokalnih cestah. Vzrok temu je večji promet v naseljih, nepazljivost udeležencev v prometu, slaba ureditev in tehnično stanje vozišč na določenih odsekih cest in seveda tudi udeležba pešcev, delovnih strojev, kolesarjev in otrok. Lani je bilo 264 primerov vožnje pod vplivom alkohola in 160 primerov vožnje brez vozniškega dovoljenja. Zabeležili so tudi 134 voženj z neveljavnim prometnim dovoljenjem.

DOGOVORIMO SE

V splošnih aktih precej nejasnosti

Sodišče združenega dela v Kranju ugotavlja, da je v samoupravnih splošnih aktih še precej nejasnosti in nesamoupravnosti — Precej predlogov zaradi ocen in vrednotenja dela in nalog

Po poročilu sodišča združenega dela v Kranju za lansko leto izhaja, da se je v vseh gorenjskih občinah število predlogov povečalo, razen v Škofji Loki, kjer je bilo manj predlogov oziroma sporov. Lani tudi nobena sindikalna organizacija ali samoupravna interesna skupnost ni vložila predloga. Delavci pa so v primerjavi z letom prej vložili za 17 odstotkov več predlogov, pravne osebe pa za 49 odstotkov več.

Lani so dobili 114 predlogov več kot leto prej, vendar pa med spori ni bistvene razlike. Pretežna večina sporov odpade na delovna razmerja in denarne terjatve ali skoraj 82 odstotkov. Iz medsebojnih delovnih razmerij odpade največ sporov na kršitve delovne obveznosti.

Sodišče ugotavlja, da je na področju samoupravnih splošnih aktov še precej nereda in nesamoupravnosti. Največ nepravilnosti je v tistih delovnih organizacijah, ki imajo več temeljnih organizacij združenega dela ali pa v sestavljenih organizacijah združenega dela.

Med spori o sklenitvi delovnega razmerja prevladujejo spori, ki nastanejo ob javnem razpisu del in nalog in ob izbiri kandidatov. Tudi poskusno delo v samoupravnih splošnih aktih ni urejeno tako, kot to zahteva zakon o delovnih razmerjih. Največ razveljavljenih odločitev v spornih zadevah zaradi kršitve delovnih obveznosti je bilo zaradi napak v samem disciplinskem postopku in zaradi nepravilne sestave disciplinske komisije. Večkrat pa so disciplinski postopki sila pomanjkljivi.

Lani je bilo vloženih 50 predlogov, v katerih predlagatelji niso bili zadovoljni bodisi z ocenami in vrednotenjem dela in nalog bodisi z delitvijo sredstev za osebne dohodke. Ker gre za pomembna vprašanja, je te sodišče obravnavalo kot prioritetne. Še vedno se tudi dogaja, da delavci ne prejemajo osebnega dohodka po delu in po rezultatih dela.

Denar krajevnim skupnostim

Vplačanega prispevka po samoupravnem sporazumu za financiranje potreb krajevnim skupnostim na posamezne krajevne skupnosti v lanskem letu je bilo v znesku 3 milijone 684.000 dinarjev. Najvišji znesek imajo krajevne skupnosti Bled in Radovljica, Gorje in Begunje ter krajevna skupnost Srednja vas. Prav tako tudi Bohinjska Bistrica, Podnart in Kropa.

DOGOVORILI SMO SE

Delegati so sklenili

Na minulih treh zborih skupščine občine so delegati razpravljali o več odlokih, o proračunu in o drugih vprašanjih — Kam s turistično takso?

Na minulih sejah zborov skupščine občine so delegati vseh treh zborov sprejeli osnutek družbenega plana občine Radovljica za naslednje srednjeročno obdobje, predlog odloka o potrditvi zaključenga računa proračuna občine Radovljica za lani, predlog odloka o proračunu občine za letos, predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov, predlog odloka o spremembi odloka o komunalnih taksah, predlog odloka o plačevanju prispevkov iz dohodka za solidarnostne namene in predlog odloka o elementih za določanje odškodnine za razlaščena stavbna zemljišča. Razen tega so se strinjali s predlogom družbenega dogovora o izgradnji in financiranju nove stavbe Muzeja ljudske revolucije Slovenije v Ljubljani in s predlogom družbenega dogovora o skupnih osnovah za usklajevanje odnosov pri pridobivanju dohodka delovnih skupnosti upravnih in drugih organov.

Odobrili so sredstva solidarnosti za pomoč občinam prizadetih ob poplavah, zakon o določitvi okolišev in števila delegatskih mest po dejavnostih in okoliših za zbor združenega dela SRS.

Na seji zbora združenega dela so nekaj časa posvetili razpravi o predlogu odloka o spremembah odloka o komunalnih taksah občine Radovljica. Nekateri delegati so menili, da mora taksa ostati tam, kjer je bila zbrana. Delegacija konfekcije Bled je bila mnenja, da bi prebivalci Bleda v času sezone, ko se pobira parkirnina, dobili nalepke in bili tako oproščeni plačevanja parkirnine po Bledu. Nato so sprejeli sklep, da se ena polovica od povišane turistične takse na področju Bleda nameni za sanacijo Blejskega jezera.

Več pripomb so imeli tudi pri predlogu za izgradnjo muzeja revolucije v Ljubljani.

Delegacija Elana je že drugič postavila delegatsko vprašanje glede zazidalnega načrta Poddobrava v Begunjah, kjr je bil predviden začetek stanovanjske gradnje v letih 1976 do 1980. Delegati menijo, da je to — za zdaj se gradnja še ni začela — prevelik zastoj.

Na seji družbenopolitičnega zbora so sprejeli vse predlagane sklepe in odloke ter se domenili, da se mora odgovoriti na delegatsko vprašanje o problemat ki zazidalnih načrtov v občini.

Na seji zbora krajevnih skupnosti so pozornost posvetili predlogu odloka o proračunu občine Radovljica za letos. Delegacija krajevne skupnosti Srednja vas je bila mnenja, da bi moralo biti predvidenih več sredstev za ureditev prostorov krajevnih skupnosti v letošnjem letu. Delegacija krajevne skupnosti Bohinjska Bistrica je poslala pripombo, da izvršni svet pri izdelavi predloga ni upoštevaval pobude krajevne skupnosti, da se del sredstev, zbranih kot davek od počitniških hišic, odstopa krajevni skupnosti. Izvršni svet je to pobudo že obravnaval, vendar je bil mnenja, da bi morali sredstva za opravljanje komunalnih del na območju vikendov drugače zagotavljati. Odstopanje davka krajevnim skupnostim bi lahko vplivalo n gradnjo vikendov. Sredstva za opravljanje komunalnih del se zbirajo v okviru prispevne stopnje. Izvršnemu svetu je vlogo poslala tudi počitniška skupnost Polje.

Pri predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov je bila delegacija Bohinjske Bistrice mnenja, da ta predlog odloka ni stimulativen za oddajalce turističnih sob, drugi delegati pa so ugotovili, da obdavčitev turističnih sob med občinami ni usklajena. V razpravi so tudi predlagali, da izvršni svet prouči možnost ustanovitve turistične inšpekcije.

Delegate je zanimalo

Delegacija krajevne skupnosti Bled sprašuje, zakaj inšpekcijske službe skupščine občine Radovljica niso dale odgovora na zahtevek krajevne skupnosti Bled o odpravi ugotovljenih komunalnih prekrških oziroma pomanjkljivostih na območju krajevne skupnosti, ki je bil poslan septembra 1980 in zahteva januarja 1981.

Krajevna skupnost Srednja vas sprašuje, kako je z evidentiranjem planšarskih domov, kjer nikjer ni to določeno in kaj je s sklepi o določitvi hišnih številk.

(36) ŠK. LOKA

23. seja družbenopolitičnega zbora občinske skupščine Škofja Loka, ki bo v ponedeljek, 20. aprila 1981, ob 13.30 v mali sejni sobi občinske skupščine

14. seja zbora združenega dela občinske skupščine, ki bo v sredo, 22. aprila, 1981, ob 16. uri v sejni dvorani občinske skupščine Škofja Loka

12. seja zbora krajevnih skupnosti, občinske skupščine Škofja Loka, ki bo v sredo, 22. aprila 1981, ob 16. uri v mali sejni dvorani občinske skupščine

Dnevni red

- izvolitev komisije za verifikacijo pooblastil, verifikacija pooblastil in ugotovitev sklepčnosti
- delegatska vprašanja
- potrditev zapisnika 13. seje zbora združenega dela 11. seje zbora krajevnih skupnosti in 22. seje družbenopolitičnega zbora
- predlog družbenega plana občine Škofja Loka za obdobje 1981 – 1985
- poročilo o delu delegatov iz SR Slovenije v Zveznem zboru skupščine SFRJ za leto 1980
- poročila pravosodnih organov in organov pregona ter družbenega pravobranilca samoupravljanja za leto 1980
- poročilo o delu izvršnega sveta in upravnih organov za leto 1980
- predlog skupne komisije v zvezi s predlogom odloka o določitvi zemljišč, namenjenih za kompleksno stanovanjsko graditev za območja zazidalnega načrta stanovanjske cone v Gorenji vasi
- analiza o kršiteljih resolucije in dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka ter oblikovanju in porabi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v letu 1980
- predlog odloka o obveznem plačevanju, prispevka za solidarnost pri gradnji in uporabi stanovanj za obdobje 1981 – 1985
- predlog odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o pokopališkem redu v občini Škofja Loka
- predlog za izdajo soglasja k statutu osnovne šole »Cvetko Golar« Škofja Loka
- volitve in imenovanja

Sprememba pokopališkega reda

Odlok o pokopališkem redu v občini Škofja Loka je občinska skupščina sprejela leta 1978. V njem je določila dolžnosti upravljavcev pokopališč, vrste grobov in način pokopavanja, oddajanje grobov v najem, pravice in dolžnosti najemnikov in obiskovalcev pokopališč ter druge določbe v zvezi z redom na pokopališčih. Pri opredeljevanju grobov je bilo predpisano, da upravljavec določi prostor za vrstne grobove na posebnem pokopališkem polju. Na tem polju naj se pokopava pokojnike ki nimajo svojcev, po vrstnem zaporedju. Ker je bilo to polje ločeno od ostalih, je bila izražena kritika, da se s tem izvaja socialno razlikovanje. Zato je predlagano, da se posebno polje ukine in se vrstne grobove priključi ostalim.

Občina v petih letih

Predlog družbenega plana, ki naj bi ga sprejeli delegati vseh treh zborov na seji prihodnji teden, je rezultat dveletnih aktivnosti na vseh področjih družbenega življenja in v vseh delovnih okoljih. Plan so začeli pripravljati že leta 1979, ko je izvršni svet sredi marca sprejel program dela priprave družbenega plana. Za strokovna opravila je izvršni svet sklenil pogodbo z Razvojnim centrom Celje.

Smernice za pripravo družbenega plana občine so bile sprejete na vseh treh zborih skupščine julija 1979. Z namenom, da se koordinira delo pri pripravi družbenega plana občine pa je izvršni svet imenoval odbor za družbeno planiranje.

Razvojni center Celje je v sodelovanju s strokovnimi službami izdelal analizo razvojnih možnosti, osnove dogovora o temeljih družbenega plana in osnutek družbenega plana. Skladno z zakonom o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije ter skladno z odlokom o obvezni metodologiji in obveznih enotnih kazalcih smo v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih in drugih organizacijah sprejeli predhodne planske akte kot so: temelji plana temeljnih organizacij združenega dela in enovitih delovnih organizacij, samoupravni sporazumi o temeljih planov krajevnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti ter dogovor o temeljih družbenega plana občine. Dogovor o temeljih družbenega plana občine je bil sprejet na vseh treh zborih skupščine decembra lani.

Osnutek družbenega plana je bil izdelan novembra lani in ga je občinska skupščina posredovala v javno razpravo. Naknadno je bila razprava o prostorskem delu družbenega plana v Škofji Loki, Železnikih, Gorenji vasi in Žireh, v kateri so sodelovale vse krajevne skupnosti in kjer je bil navzočim krajanom pojasnjen koncept dolgoročnega urejanja prostora, ki ga prinaša družbeni plan.

V času javne obravnave so bile razen pripomb, izoblikovanih v javnih razpravah, posredovane tudi pismene pripombe, ki so jih posredovale Kmetijska zadruga Škofja Loka, krajevne skupnosti Sv. Duh, Godešič in Poljane, kmetje – člani okoliša Gorenja vas, kmetijska zemljiška skupnost Škofja Loka ter navzoči krajani v javnih razpravah v Škofji Loki, Železnikih, Gorenji vasi in Žireh.

Namesto razrešenega odbora za družbeno planiranje je izvršni svet predlagal ustanovitev komisije za pripravo družbenega plana in ta je ugotovila, da lahko pripombe razvrsti v več skupin: v pripombe, ki se nanašajo na nižje urbanistične dokumente, predvsem na novelacijo urbanističnega načrta Škofje Loke, ki je bila v javni obravnavi; na pripombe, ki se nanašajo na že sprejete dokumente kot so urbanistični program in zazidalni načrti; pripombe, ki so posledica nezadostnega strokovnega poznavanja predloženih gradiv.

Pripombe in odgovori

Člani Kmetijske zadruge – okoliš Gorenja vas predlagajo, da se Blata ne pozida.

Odgovor: Ugotavljamo, da smo se za pozidavo Blat dogovorili s sprejemom noveliranoga urbanističnega programa v letu 1978, s sprejemom zazidalnega načrta usmerjene stanovanjske gradnje – I. faza v letu 1979 in ne nazadnje s sprejemom dogovora o temeljih plana občine v letu 1980.

Krajevna skupnost Poljane predlaga, da se določi v družbenem planu lokacija dveh kamnolomov, v Hotovljah in v Dobju ter novo odlagališče smeti v Volči v skaldu s planom krajevne skupnosti.

Odgovor: Pripomb ni mogoče upoštevati, ker smo se v občini dogovorili za centralno odlagališče smeti v Dragi, problematika peskokopov in kamnolomov pa bo urejena z nižjimi urbanističnimi dokumenti.

Krajevna skupnost Godešič meni, da družbeni plan preveč posega po rodovitnih ravnih površinah, primernih za kmetijstvo za potrebe industrije in da je trasa načrtovane industrijske ceste od Reteč do Sv. Duha neustrezna, ker poteka po zemljišču I. razreda.

Odgovor: Mikrolokacijo industrijske ceste bo določil urbanistični načrt, menimo pa, da je zaščita kmetijskih zemljišč primerno opredeljena. Do leta 1982 bo kmetijska zemljiška skupnost poskrbela tudi za izdelavo agrokarte občine, ki bo opredelila površine trajno naseljene za kmetiistvo.

Ob upoštevanju sedanjega razvoja in pogojev gospodarjenja je pričakovati, da bo do leta 1985 moč doseči 5 odstotno poprečno rast družbenega proizvoda, ki naj bi leta 1985 znašal v poprečju na prebivalca 181.807 din, kar je za 23 odstotkov več kot v Sloveniji. Lani je znašal družbeni proizvod na prebivalca 148.560 dinarjev. Število zaposlenih naj bi se letno povečevalo za 1,3 odstotka. Bistveno nižja kot do sedaj bo rast zaposlenosti pri režijskih delih in opravilih, tako v gospodarstvu kot v negospodarstvu in družbenih dejavnostih. Nove delavce bo moč zaposliti v režiji le, če bo šlo za izboljšanje strokovnosti režijskih služb.

Doseganje 5 odstotne rasti družbenega proizvoda bo ob 1,3 odstotnem povečevanju števila zaposlenih zahtevalo 3,65 odstotno rast produktivnosti dela. Izvoz naj bi se povečeval najmanj za 8 odstotkov letno, uvoz pa za 3 odstotke in bi tako pokritje uvoza z izvozom povečali od 110 v letu 1979 na 142 v letu 1985. Delež investicij v družbenem proizvodu pa bi se zmanjšal na 22,9 odstotka. Razmerje med gospodarskimi in negospodarskimi investicijami pa bo 77,3:22,7.

Krajevna skupnost Sv. Duh meni, da kartno gradivo za javno obravnavo ni povsem ustrezno, da se industrija širi na najboljša kmetijska zemljišča in obkroža njihovo krajevno skupnost, da niso predvideni varovalni pasovi med industrijo in naseljem ter, da bi se moral najprej obravnavati prostorski del družbenega načrta, šele nato pa ostali dokumenti, kot so novelacija cestnoprometnega omrežja, zazidalni načrt Termike, novelacija urbanističnega programa in načrta. Prav tako krajevna skupnost meni, da se premalo upošteva mnenje krajevne skupnosti glede poteka tras obvoznih, lokalnih in industrijskih cest na področju krajevne skupnosti.

Odgovor: Ker v merilu 1:25.000 ni možno podrobno opredeliti in prikazati mikrolokacije cest, sploh ni mogoče prikazati varovalnih pasov, ki morajo biti opredeljeni z urbanističnimi načrti.

Predlog krajevne skupnosti, da bi se prostorski del družbenega plana sprejel prej kot ostali dokumenti ni mogoče upoštevati, saj takšnega načina sprejemanja dokumentov zakon ne dopušča. Dokumenti, ki jih navaja krajevna skupnost Sv. Duh, so bili sprejeti na podlagi novelacije urbanističnega programa občine, katerega veljavnost bo prenehala s sprejemom družbenega plana. Lokacija Termike je bila že dogovorjena in sprejeta z zazidalnim načrtom leta 1980.

Kmetijska zemljiška skupnost predlaga, da se ponovno proučijo z novelacijo urbanističnega načrta sprejete rešitve na področju Godešiča, Trate, Gorenje vasi in Selc, da se morajo posamezne tematske karte medsebojno uskladiti, da je potrebno Gorenje polje v Selcih označiti kot kmetijsko zemljišče, ker je to zemljišče predvideno za družbeno usmerjeno gradnjo šele po letu 1990. Predlagajo zmanjšanje površin pokopališča na Lipici, nasprotujejo širjenju naselij Dolečice in Javorje. Prav tako predlagajo, da bi morala biti dolgoročna komponenta plana posebej označena oziroma menijo, da naj dolgoročni del ne bi bil sestavni del srednjeročnega plana. Menijo, da so površine za počitniško gradnjo neprimerno določene (Žirovski vrh, Davča) ter da urbanistični plan predvideva izdelavo večjega števila urbanističnih načrtov, katerih meje se prepletajo in ne upoštevajo geografskih, niti upravno-organizacijskih meja. Menijo tudi, da izdelava vseh urbanističnih načrtov, ki jih predvideva družbeni plan ni mogoča v tem srednjeročnem obdobju in bo težko zagotoviti sprejem vseh urbanističnih načrtov v času veljavnosti družbenega plana.

Kmetijsko zemljiška skupnost tudi meni, da je neusklajen potek industrijske ceste skozi Virmaše, severno od Trate, ob železniški progi proti Retečam. To pripombo so dali že ob obravnavi načrta cestno-prometnega omrežja v Škofji Loki.

Odgovor: Menimo, da ni mogoče spreminjati odločitev, ki so že bile sprejete in tudi potrjene ob usklajevanju prostorskega dela družbenega plana. Sprejete prostorske rešitve so v skladu z ekonomskim in socialnim delom družbenega plana in dogovorom o temljih družbenega plana, ki ga je skupščina sprejela decembra 1980.

Prostorski del družbenega plana je zasnovan dolgoročno, tako da so namensko opredeljene površine, ki so predvidene za uporabo v obdobju 1981 – 1985 v besedilu družbenega plana terminsko in količinsko opredeljene, vse ostale površine pa je smatrati kot možne površine za poselitev. To velja za Gorenje polje v Selcih, predvidene lokacije za vikende, površine v Dolečicah in Javorjih. Mikrolokacija cestnega omrežja bo opredeljena z novelacijo urbanis[illegible]nega načrta Škofje Loke, se[illegible] opredelitve cestnega omrežja pa [illegible] bile sprejete na občinski skup[illegible] maja 1980 in jih sedaj ne kaže [illegible] minjati.

Karte so medsebojno usklaj[illegible] Prav tako je upoštevana prip[illegible] glede načinov urbanističnega ur[illegible]nja.

Površine širitve pokopališča [illegible] bile v postopku dogovarjanja u[illegible]jene. Menimo, da je nujno v pr[illegible]ru načrtovati dolgoročno in ta[illegible] sprejemljiva pripomba kmetij[illegible] zemljiške skupnosti, da naj v [illegible]njeročnem planu, ki ga sprejem[illegible] upoštevali le prostorske rešitv[illegible] čas do leta 1985.

Pripombe Kmetijske [illegible] Škofja Loka, ki se nanašajo [illegible] družbeni plan – prostorski [illegible] so bile vsebinsko enake pripo[illegible]bam KS Sv. Duh, delno kme[illegible]ske zemljiške skupnosti in k[illegible]tov – okoliš Gorenja vas, [illegible] da je bilo stališče predlagate[illegible] tekstu že pojasnjeno.

– – –

Družbeni plan v skladu z nove[illegible] konodajo na področju družbe[illegible] planiranja prvič vsebinsko zdr[illegible] in celovito obravnava ekon[illegible] socialni in prostorski razvoj ob[illegible] Prostorski del družbenega plana [illegible]binsko v določeni meri povzem[illegible]velirani urbanistični program [illegible]ne, sprejet v letu 1978 in [illegible] dopolnjuje z novimi spo[illegible] možnostmi in potrebami na pod[illegible]ju urejanja prostora. Grafič[illegible] prostorskega plana je izdelan v [illegible]rilu 1:25.000, tako da v kartah [illegible] zajete površine, manjše od ha, [illegible]buje pa tudi elemente namen[illegible]be površin do leta 2000, ki je [illegible] lahko smatramo le kot možne [illegible]litvene površine. V času do izd[illegible] urbanističnih in zazidalnih na[illegible] družbeni plan predvideva, da [illegible] odlokom sprejmejo merila za p[illegible] v prostor, na podlagi katerih [illegible] onemogočena neusmerjena [illegible]vanjska gradnja v kmetijskih [illegible]seljih v občini v skladu s stro[illegible] razvoja naselij.

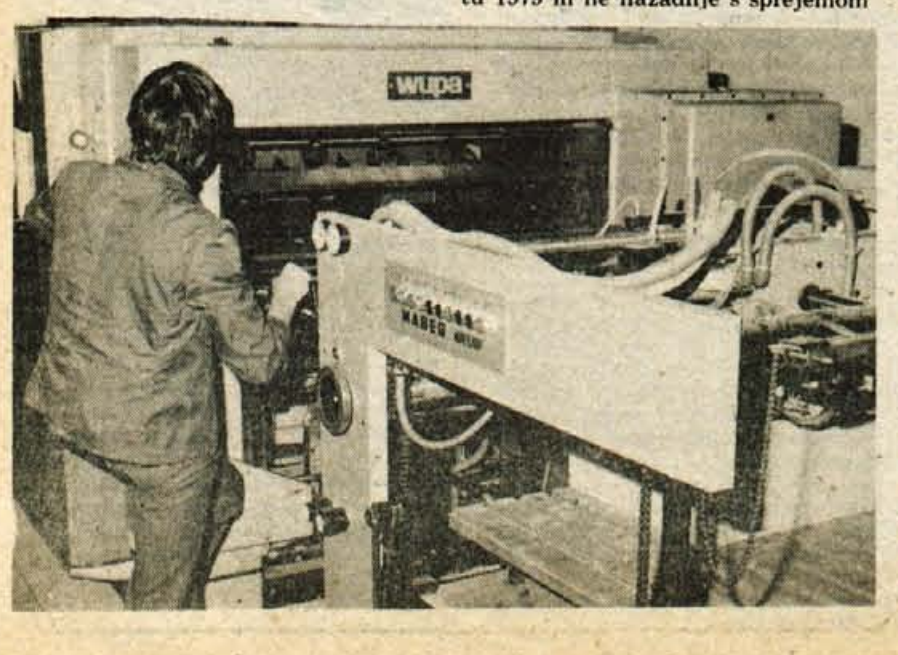

DOGOVORIMO SE

Mnenje o pozidavi Blat

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine sta na marčnih sejah zaradi usklajevanja med zboroma glede predloga odloka o določitvi zemljišč, namenjenih za kompleksno stanovanjsko graditev za območje zazidalnega načrta stanovanjske cone v Gorenji vasi – I. faza, določila skupno komisijo in vanjo izvolila vsak po 5 članov. Komisija se je sestala 2. in 6. aprila.

Članom komisije je bilo posredovano gradivo, ki je nastalo v zboru združenega dela in v razpravah o predlogu odloka. Na obeh sejah komisije pa je bilo to gradivo še dodatno obravnavano, razen tega pa so bili članom dani odgovori na vprašanja.

Ugotovljeno je bilo: soglasno stališče komisije je, da je vsebina odloka, ki govori o prenehanju lastninske pravice v vseh členih usklajena z dosedaj sprejetimi sklepi skupščine. Zato v samem besedilu odloka ni spornih določb. Odlok je v bistvu izvedbeni akt na zborih skupščine že sprejetih dokumentov: novelacije urbanističnega programa občine Škofja Loka, dopolnitve družbenega plana razvoja občine Škofja Loka za obdobje 1875 – 80, aneksa k srednjeročnemu programu graditve v občini Škofja Loka in zazidalnega načrta stanovanjske cone v Gorenji vasi.

V teh dokumentih je območje Blat v Gorenji vasi opredeljeno za stanovanjsko pozidavo, z zazidalnim načrtom pa je že ugotovljen splošni interes za I. fazo gradnje. Tudi dogovor o temeljih družbenega plana občine določa usmerjeno gradnjo na področju Blat.

Glede na trditve, povedane na zadnji seji zbora združenega dela o številu prošenj za zaposlitev s strani domačinov v RUTV in v zvezi s tem o potrebah po stanovanjih, so bila komisiji predložena stališča rudnika, ki so naslednja:

Rudnik ima z Lokainvestom sklenjeno pogodbo za izgradnjo in nakup 100 stanovanj v Gorenji vasi do konca leta 1982. Zaradi kasnejše fluktuacije bo potrebno kasneje v Gorenji vasi po letu 1982 zagotoviti še več stanovanj.

Rudnik ima trenutno res veliko prošenj domačinov za delo, ki imajo rešeno stanovanjsko vprašanje. Vendar pa potrebuje rudarje in tehnologe, ki pa jih med domačini najbrž ne bo mogel dobiti. Ob številu potrebnih stanovanj se je treba zavedati, da rudnik pričakuje, da bo lahko rešil stanovanjski problem polovici delavcev, medtem ko naj bi ga drugi že imeli rešenega. V rudniku tudi poudarjajo, da zavlačevanje gradnje ovira normalno zaposlovanje v rudniku.

Tudi druge organizacije potrebujejo stanovanja.

V zvezi s problematiko kmetijskih zemljišč pa je komisija soglašala s stališčem izvršnega sveta, da je treba z vso pozornostjo reševati probleme prizadetih lastnikov.

Skupna komisija je na podlagi naštetih dejstev sklenila predlagati zboru združenega dela občinske skupščine, da odlok sprejme v predloženem besedilu.

Delo pravosodnih organov in organov ...egona ...e družbenega pravobranilca samoupravljanja

...iz vseh treh zborov so pri... obsežna in podrobna po... o delu temeljnega sodišča v ... in enote v Škofji Loki, ...ega javnega tožilstva — ... v Kranju, postaje milice ...Loka, občinskega sodnika za ..., javnega pravobranilstva ..., družbenega pravobranil... samoupravljanja Škofja Loka in ...ega združenega dela v Kranju.

...poročila je obravnaval izvršni ... sprejel sklep, da občinski ... predlaga, naj poročila ... Razen tega poudarja, da je ...ni razvidno, da se obseg dela ...nih organov povečuje in da ... primerno tudi večja količina ...ega dela. Pri tem pa opo... da bi kazalo v bodoče v poro... prikazati tudi uresničevanje ... dela, delovanje samo... ter navesti podatke iz ... bi se dalo oceniti kvaliteto ...ega dela.

...no pozornost pa bo potreb... posameznim primerom, ... je opozorjeno v poročilih. ... svet meni, naj bi se s ... seznanile tudi pristojne ko... občinske skupščine ter sa... interesne skupnosti.

Prispevek za solidarnost pri gradnji stanovanj

Zakon o stanovanjskem gospodarstvu določa, da temeljne organizacije združenega dela in delovne skupnosti ter drugi zavezanci plačujejo prispevek za solidarnost pri gradnji in uporabi stanovanj iz dohodka na osnovi bruto osebnih dohodkov. Zakon tudi določa, da v primeru, če ni bil sklenjen samoupravni sporazum o temeljih plana stanovanjske skupnosti oziroma, če ga posamezni udeleženci niso podpisali, lahko občinska skupščina predpiše obveznost plačevanja za vse tiste udeležence, ki tega niso sklenili.

Samoupravni sporazum o temeljih plana stanovanjske skupnosti občine Škofja Loka za obdobje 1981—85 je podpisalo 12.977 zaposlenih ali dobrih 89 odstotkov. Samoupravni sporazum o temeljih planov občinske komunalne skupnosti — enota za stavbna zemljišča pa je podpisalo 90 odstotkov zaposlenih. Za vse tiste, ki teh sporazumov niso podpisali je občinska skupščina sprejela odlok s katerim je predpisala plačevanje prispevkov za solidarnost pri gradnji in uporabi stanovanj.

Zaradi nekoliko spremenjenega besedila zakona o stanovanjskem gospodarstvu je treba sprejeti nov odlok, ki se po vsebini od prejšnjega razlikuje le v tem, da določa le prispevno stopnjo za sredstva solidarnosti, prispevki za vzajemnost in komunalno opremljanje zemljišč pa se bodo zbirali na podlagi samoupravnega sporazuma.

Izvolitev sodnikov Temeljnega sodišča v Kranju

Predlagano je, da se za sodnike Temeljnega sodišča v Kranju izvolijo Matjaž Černe iz Radovljice, Dragica Kuhar iz Naklega in Nada Svetina z Jesenic.

POROČILO

o uresničevanju sklepov 22. seje družbenopolitičnega zbora z dne 23/3-1981, 13. seje zbora združenega dela in 11. seje zbora krajevnih skupnosti z dne 25/3-1981

1. Izvleček sklepov iz zapisnika 22. seje družbenopolitičnega zbora z dne 23/3-1981, 13. seje zbora združenega dela in 11. seje zbora krajevnih skupnosti z dne 25/3-1981 je bil posredovan članom predsedstva in izvršnega sveta ter upravnim organom za seznanitev in neposredno izvajanje.

Nekateri sklepi bodo objavljeni v Biltenu INDOK centra.

2. Delegatsko vprašanje konference delegacij s kulturno prosvetnega področja glede točenja alkoholnih pijač v športni dvorani »Poden« je bilo poslano tržnemu inšpektoratu Uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko, ki je odgovor dal in poslal tudi Gimnaziji »Boris Ziherl« Škofja Loka. Vprašanje in odgovor tržnega inšpektorja bo posredovana v obravnavo še komiteju za družbeno planiranje in urejanje prostora.

3. Predpis:

— odlok o spremembah odloka o davkih občanov občine Škofja Loka,

— odlok o spremembi odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve,

sta objavljena v Uradnem vestniku Gorenjske, št. 11/81,

— družbeni dogovor o skupnosti za cene občine Škofja Loka,

— odlok o proračunu občine Škofja Loka,

— sklep o spremembi in dopolnitvi sklepa o sestavi komiteja za družbeno planiranje in urejanje prostora,

— odlok o obvezni izdelavi zazidalnega načrta I. faze stanovanjskega naselja Zakamnitnik »Pod Plevno« in o splošni prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelacije, graditve in spremembe kulture zemljišča na tem območju.

so objavljeni v Uradnem vestniku Gorenjske, št. 3/81.

4. Poslana so bila obvestila o sprejemu

— družbenega dogovora o izgradnji in financiranju nove stavbe Muzeja ljudske revolucije Slovenije v Ljubljani,

— družbenega dogovora o skupnih osnovah za usklajeno urejanje odnosov pri pridobivanju in razporejanju dohodka delovnih skupnosti upravnih in drugih organov družbenopolitičnih skupnosti ter pri delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo,

— družbenega dogovora o skupnih osnovah za zagotavljanje in uskajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji in

— dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1981.

5. Soglasje k statutu Osnovne šole »Peter Kavčič« Škofja Loka je bilo izdano.

6. Sklepi o volitvah in imenovanjih so bili izdani.

...Na tekmovanje iz splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite so se v osnovni šoli Janko in Stanko Mlakar v Šenčurju ... pripravljati že januarja. Posebna komisija je pripravila vse ... za nemoten potek, učitelji pa so seznanjali učence z na... in vsebino tekmovanja ter jih usposabljali za reševanje nalog ... pomoči, orientacije in topografije, narodne zaščite, protiokleptomanske in protidesantske obrambe ter za streljanje. Šolsko tekmovanje je ... 28. marca in je dobro uspelo. Najboljše ekipe so prejele diplome, ... pa so pripravili tudi pester kulturni program.

Zadrege tržiškega šolstva

Svobodna menjava dela na področju vzgoje in izobraževanja v tržiški občini še ni povsem zaživela — Komunisti bodo o tej problematiki obširneje spregovorili na eni od prihodnjih sej občinske konference

Tržič — Akcijski program, ki bo usmerjal delo tržiških komunistov v naslednjih nekaj mesecih, med drugim govori tudi o tem, da je potrebno pristopiti k resnični svobodni menjavi dela v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti in da se morajo vsi, zlasti še komunisti, boriti proti proračunski miselnosti, ki hromi in zavira aktivnost delegatskih sredin.

V zvezi s tem je bila na četrtkovi seji občinske konference zveze komunistov podana groba ocena materialnega položaja tržiških osnovnih šol. Rečeno je bilo, da svobodna menjava dela na področju vzgoje in izobraževanja še vedno ni zaživela. Izvajalci nimajo vpliva na ceno dela, kar jih kot samoupravljalce zelo moti. Radi bi postali soustvarjalci cene programov, saj bi le tako lahko načrtovali tudi porabo in skušali denar še bolj pametno obrniti. Zdaj dobivajo le dvanajstine, valorizacija pride običajno šele po 10. decembru in tedaj porabijo denar za naloge, ki so v tistem času pač najhitreje uresničljive.

Tržiško šolstvo bremenijo nove stavbe, ki so slabo grajene. Za vzdrževanje zato porabijo ogromno denarja. Iz redne amortizacije in materialnih sredstev ga ne dobijo dovolj. Potrebni so še dodatni zneski za draga popravila in obnove šolskih prostorov.

Letos so se znašli posebej v nezavidljivem položaju. Spremenjen je bil predpis, po katerem so prej tekoče polnili sklad skupne porabe. Čeprav že nekaj let opozarjajo, da bi bilo potrebno oblikovati tak sklad, ki bi zadoščal za dve leti, jim to zaradi pomanjkanja denarja ni uspelo. Vsako leto se pojavljajo iste težave. Učitelji hodijo od vrat do vrat ter z bilancami in obračuni dokazujejo varčno obračanje denarja. Žal niti na ta način niti prek svojih delegatov v občinski izobraževalni skupnosti ne morejo spremeniti nerazumevajočega odnosa.

Osebne dohodke zaposlenim v vzgoji in izobraževanju določa republiška izobraževalna skupnost, tako kot ceno oddelka. Le sklad skupne porabe, ki je namenjen za regres, prehrano, jubilejne nagrade in podobno, zakonsko ni opredeljen. Delavci iz tržiških osnovnih šol ne morejo razumeti, da morajo zanj vsako leto ubirati zapletene poti od vrat izobraževalne skupnosti, občinskega sveta zveze sindikatov do najvišjih organov občinske skupščine.

Zaradi številnih neurejenih vprašanj, ki se porajajo na področju vzgoje in izobraževanja v tržiški občini, so se komunisti odločili, da bodo tej problematiki posvetili več pozornosti na eni od prihodnjih sej občinske konference.

H. Jelovčan

Preveč odlašanja

Kranj — Predstavniki občinske konference SZDL Kranj so pretekli teden na novinarski konferenci zastopnike sredstev javnega obveščanja seznanili z dejavnostjo v akciji Nič nas ne sme presenetiti in s pripravami na zaključek akcije, ki bo v prvi polovici maja po vsej Gorenjski, vanjo pa se bodo vključili tudi pokrajinski organi s tega področja.

Kranjčani s potekom akcije niso povsem zadovoljni. Okrog 70 odstotkov organizacij in skupnosti je posredovalo svoje programe aktivnosti. Pričakovana mobilizacijska širina še ni dosežena, prav tako pa se še preveč čaka na pobude z višjih organov, kar je napak. Tudi pri obveščanju delovnih ljudi in občanov še niso izkoriščene vse možnosti. V sredstvih obveščanja širšega, krajevnega ali tovarniškega pomena kaže dati akciji več pozornosti.

Ob opozarjanju na pomanjkljivosti pa je prinesla akcija tudi pozitivne primere. V številnih krajevnih skupnostih in organizacijah so že pripravili preizkuse obrambnih sposobnosti. Prav tako pa je bila pretekli teden v kranjski občini končana akcija seznanjanja ljudi z značilnostmi protidesantne borbe. Predavanja so bila v vseh 43 krajevnih skupnostih, na katerih je bilo povprečno 55 ljudi. To pomeni, da se je predavanj udeležilo skoraj 12.000 prebivalcev kranjske občine.

-jk

...Leščani — Na Gorenjskem so po posameznih občinah — ...o soboto v Škofji Loki in v Radovljici — že organizirali občinska ...anja osnovnih in srednjih šol v aktivnostih SLO in DS in ... ekipe se bodo pomerile ob koncu tedna na regijskem tekmo... v Kranju. V Radovljici je tekmovalo 15 ekip iz osnovnih šol, ... pa so na šest kilometrov dolgi poti preverjali svoje veščine v ...ji, streljanju in nasploh pokazali, kako so spretni v ...anju nalog družbene samozaščite in ljudskega odpora. ...ljško tekmovanje učencev sedmih in osmih razredov osnovnih ... katerem so bili prvi Leščani pred osnovno šolo Gorje, je organi... koordinacijski odbor pri občinski konferenci SZDL Radovljica, ... vodi Janko Rozman. — Foto: D. Sedej

Kranj — V soboto je bilo v Kranju občinsko tekmovanje učencev iz splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite, na katerem je sodelovalo 18 ekip iz osnovnih in 15 iz srednjih šol. Vse so dokazale veliko sposobnosti na orientacijskem pohodu, v dajanju prve pomoči, streljanju ter preizkusu teoretičnih znanj. Najboljše pa so bile: prva in peta ekipa iz osnovne šole France Prešeren ter ekipa osnovne šole Simon Jenko, med srednješolskimi pa prva ekipa gimnazije, tretja iz SC Iskra ter druga iz gimnazije. Te bodo v petek zastopale kranjske učence na regijskem tekmovanju. — Foto: J. Košnjek

Tomo Križnar **23**

Z MOPEDOM PO JUŽNI AMERIKI

Škripajoči ventilator odganja trohnobo skozi zamreženo okno, kjer se prigonijo tri muhe. Važno brenčijo mimo naših očes, zavedajoč se svojega zdravja. Gredo se lovivca, potem slepe miši ... popoldne se stepejo. Črnec v kotu eno ubije, ostali dve pobegneta. Tako smo ob kino.

Če pomislim na motor, mi postane slabo. Obupan sem, bruhal bi. Groza me je njegovega ropotanja, prestavljanja, škrtanja, napetosti v križu ...

Po tednu dni mi misijonske sestre pomagajo naložit stroj. Z zavitkom tablet proti malariji in opozorilom, da je ponovna enaka bolezen zame lahko usodna, se še ves oslabljen obrnem po vročem asfaltu proti 800 km oddaljenemu Manausu.

•••

Prvi svit. Motor potegnem iz blata, odvežem visečo mrežo in moskitero, izpulim mačeto, zapičeno v ilovico kraj k drevesu privezanega motorja in se med predirljivim vpitjem pragozda poženem na cesto.

Naprej, mater vola, stisnem zobe. »Na juriš, naprej ... čez gore, polja ...«

Samo džungla, džungla. Utrudljiva prazna, ravna neskončna cesta skozi neskončne gmajne. Včasih most, črna voda, koča z zanemarjeno sumljivo žensko in kafezinhom ... in zopet rjav kanjon med zelenimi orjaki ... Vsakih nekaj ur neznanski naliv, ki prebiča džunglo, da vse utihne. Hip nato pasje sonce, da je nemogoče ostati na mestu. Obupno. Kaj naj počnem vse te ure na motorju. Vegetacija ni več zanimiva. Vseh oblik mogočnih debel, širokih krošenj, raznovrstne palme, podrastno perje ... precej metuljev, belih štorkelj ali kaj, kljunastih prikazni, včasih jate živopisnih papig. Čisto zares – pot mi je prečkal meter visok jaguar ali leopard; tiger ni bil, ker imajo trigri pasaste kožuhe in se preganjajo samo po Afriki in Aziji. Pogledal me je, jaz sem ga pogledal ... potem sem jaz zajel sapo, on pa je mirno stopil v zid zelenja ... noge so se začele tresti šele čez nekaj minut ...

•••

Bum. Potegne me po strani, z rokami počim po asfaltu, motor zgrmi v kanal za cesto. Zadnjo rezervno zračnico je razneslo. Sedim, čakam ...

Proti večeru pripelje tovornjak. Šofer mi da kos pečene manioke in liter vode,. mlado poceni dekle, ki spremlja vsak tovornjak, iz pet dni oddaljene favelas Rio de Janeira ali Sao Paola, hrabrilni nasmeh. Nato sem zopet sam. Obesim mrežo. ...

Portugalec na 500 kubičnem suzukiju še zadnjič otipa zadnjo gumo. Starejši možakar, dober zaslužek ga je potegnil na naftna polja Venezuele, vsak mesec z motorjem kot najboljšim sredstvom za potovanje po Amazoniji, drvi obiskat ženo spodaj ob morju. Ko skupaj ropotava naprej, se izkaže dober kolega. Pri naslednjem defektu skrijem motor v grmovje in se peljem z njim do prvega vulkanizerja 90 km daleč.

•••

Nekaj ananasovih plantaž, bananovih nasadov, vedno več koč ... znajdeva se pred leno umazano Amazonas.

Ne vem, kaj za hudiča je zopet z mano. Zopet se mi tresejo noge. Če pogledam v sonce, se mi zavrti. Le s težavo se držim motorja. Kaj bi brez njega. Na balzi čez reko se vlečem v senco pod tovornjak, ki me, ko spelje, omamljenega skoraj pomečka.

Največja reka sveta – Amazonka

Tisto, kar sem si najbolj želel, je bila pošta iz domovine. Ko se komaj še pri zdravi pameti privlečem skozi ulice mesta prihodnosti po neskončnih stopnicah na poste restante Manaus, ko uradnik neumno odkima z glavo in se flegma obrne proč, se mi svet podre. V bolnico, v prvo ...!

Hospital Tropical de Manaus me vzame brezplačno. Injekcije so špičaste kot prej, vendar roke mulatk nežne in mehke, kar od motorja ustrojeni zadnji plati tako dobre de.

•••

Manaus me tudi malo ne prevzame. Manaus so zame oprane krvave spodnjice na bujni travi ob predmestnem kanalu. Tista njegova opera, pa trohneče aristokratske ulice iz časov, ko so tod popivali seringueri iz kavčukovih gozdov, ko je Ford prodal svoj pettisoči avtomobil, in današnja povodenj nebotičnikov mest (to postaja milijonsko po zaslugi brezcarinske cone in subvencij brazilske vlade, ki poskuša z obmorsko odvečno industrijsko armado kolonizirati neizkoriščen sever dežele) so zanimivi le za turiste z agencijskimi paketi, ki med drugim obljubljajo indijansko ropotanje z bobni, ogled Victorie regie in desetletno dekletce iz barakarskega naselja po prosti izbiri v prostem času po večerji ...

»Manaus je največje mesto Amazonije«, se spomnim svoje učiteljice iz osnovne šole. »Razvilo se je na stečišču Amazonke in Rio Negra v času, ko so odkrili čudežno lastnost soka iz neke vrste pragozdnega drevesa. Lateks, kakor ga danes kličejo, prečiščeni in osušeni proizvod kavčukovca je postal osnovna surovina za proizvodnjo gum. Bil je to čas ekspanzije avtomobilizma, odaj ko je poznani Ford začel serijsko izdelavo gumijastih koles. Prav tukaj v pragozdovih okoli Amazonke je kavčukovca največ. Kakor nekdaj na zlato, tako so pred pol stoletja planili na belo, mehko elastično snov, denarja željni in avanturistični tipi. Na veliko se je odhajalo v zeleni pekel, v vročino, trohnobo, med moskite, med kačje in nevarne zveri in še v tem stoletju nevarne domorodce.

Močnejši in pametnejši so podjarmili šibkejše. Dobiček je bil osnovni motiv delovnih odnosov, ki so bolj v svoji najbolj surovi obliki podobni sužnjelastniški eksploataciji. Življenje je na borzi kavčuka izgubilo vrednost. Tisoči Indijancev, cela plemena so izginila pod belimi osvajalci. Tem je bila potrebna njihova zemlja.

Rasztave in predavanja ob sejmu

Kranj – Kranjski sejem kmetijstva in gozdarstva spremljajo številne razstave, prireditve in predavanja. Na sejmišču je odprta lovska razstava, ki jo je pripravila Lovska zveza za Gorenjsko. Zanimiva je tudi razstava ovac, ki sta jo pripravila Živinorejskoveterinarski zavod iz Kranja Zadružna zveza Slovenije. Posebnost sejma je tudi razstava opreme doma za kmečki turizem. Pripravila jo je Zadružna zveza Slovenije v sodelovanju z ljubljansko Univerzo in Gorenjskim muzejem. Sodelujejo podjetja Slovenijales iz Vižmarij, Zlit iz Tržiča, Lipa iz Ajdovščine, Gorenje iz Velenja, LIP z Bleda, Radon iz Ravne gore, Bombaž predilnica in tkalnica Tržič, Delovica iz Škofje Loke, Tekstilindus iz Kranja, Ljubečna iz Ljubečne, Keramix iz Volčje drage in kmečka gospodinjstva, ki se že ukvarjajo s kmečkim turizmom.

Bogat je tudi program spremljajočih prireditev. V nedeljo je bilo lovsko tekmovanje z mednarodno udeležbo. Včeraj je bil ob osmih zjutraj ocenjevanje ovac, ob devetih pa se je v kranjski občinski skupščini začelo posvetovanje o ovčjereji. Popoldne so podelili nagrade s področja ovčjereje. V četrtek ob desetih bo v kranjskem klubu planincev posvetovanje Kmečki dom včeraj, danes, jutri, v nedeljo, 19. aprila pa bo ob osmih zjutraj ocenjevanje lovskih psov, opoldne pa podelitev nagrad, ob treh popoldne pa nastop šolanih psov.

Za lepše okolje, za zadovoljnega turista

Turistično društvo Kranj je eno najprizadevnejših tovrstnih društev pri nas – Kmalu občinska turistična zveza

Kranj – Vsako drugo leto se člani kranjskega turističnega društva srečujejo na občnih zborih. Letos ga niso imeli, so pa seveda prav tako pregledali delo v preteklem letu in si zastavili naloge za naprej.

Kar pridni so bili, ugotavljajo. Okrog 300 članov že imajo in veliko si prizadevajo, da bi novih dobili kar največ pri pionirskih podmladkih.

Lani so sodelovali pri organizaciji meddruštvenega veleslaloma na Krvavcu, priredili pustno parado, organizirali odvoz kosovnih odpadkov in v tekmovanju iz varstva okolja v okviru Gorenjske prišli v 1. skupino, med tiste, ki so dosegli nad 100 točk, in dobili tudi priznanje Gorenjske turistične zveze. Lotili so se tudi očiščevalnih akcij, med katerimi so skupaj z učenci Iskre očistili tudi brgove Save in Kokre.

Društvo skozi vse leto opravlja tudi recepcijsko službo in je na borih 70 ležiščih doseglo 18.944 [illegible]. Veliko delo je bilo opravljeno tem! Že spomladi pa so vse [illegible]stične sobe ponovno pregledali [illegible] ocenili za prekategorizacijo.

Tudi prodaja turističnih [illegible]kov teče skozi vse leto, [illegible] ribiških dovolilnic in pa [illegible] dajanje informacij gostom, ki [illegible]jajo z vseh koncev in se za [illegible]čajo prav na Turistično društvo.

Poslovali so dobro, saj so [illegible] kar 3.782.175 dinarjev skupne [illegible] hodka, ustvarili 113.606 [illegible] presežka dohodka in lepo [illegible] sklade.

Program za letos se bistveno spreminja od lanskega, več [illegible] bo tokrat organizacijskega, [illegible] pripravljajo na ustanovitev [illegible] turistične zveze, ki bo povezala 11 kranjskih turističnih [illegible]. Formiran je že iniciativni odbor junija bo verjetno že ustanovljen.

D.

S tako številnimi priznanji, kot si jih je v letih svojega delovanja pri[illegible] Turistično društvo Kranj, se ponaša le malokatero društvo pri nas. – D. Dolenc

Mirko Hrovat: GOST IN POTNIK

DZS 1989 Psihološki vidiki v sodobnem gostinstvu in turizmu

Kar 366 strani obsegajoča knjiga Mirka Hrovata »Gost in potnik« na zelo prijeten, iskriv in globoko premišljen, duhovit in psihološko utemeljen način obravnava odnos med gostom in gostincem v vseh mogočih prilikah njunega srečanja ter medsebojnih odnosov.

Knjiga, ki ima v podnaslovu dodatno pojasnilo njene vsebine »Psihološki vidiki v sodobnem gostinstvu in turizmu« nam v številnih poglavjih govori o človeku in njegovi osebnosti, o temperamentu in značaju, o njegovih razpoloženjih in afektih, interesih in motivih ter osebnostnih lastnostih človeka na sploh in človeka – gosta in človeka – gostinskega (turističnega) delavca posebej. Sploh pa ima poseben značaj in pomen v knjigi obširno poglavje Človek in gostinstvo, ki obravnava tako skrb za dobro počutje gostov in delavcev v gostinstvu in turizmu, čare in čeri alkoholizma, razvrstitev gostov (stalni in občasni, sladokusci in neizbirčneži, dnevni in večerni, mestni in podeželski gostje), značilnosti gostinskega poklica, kaj misli gost o gostincu in obratno kaj misli gostinec o gostu itd. Tako ima tudi naslednje poglavje Človek in turizem nekaj pomembnih točk, ki jih obravnava kot: pomen in vsebina turizma, vrste turizma (kmečki, zdravilski, mladinski, kulturni, delavski), vrste potnikov (poslovno usmerjen tip, kulturni turist, uživač, lovec na zabave, »poklicni potnik«, veseljak ali pustež, razumevajoč ali siten, razsipen ali varčen, tih ali hrupen itd.); perspektive turizma pa so še kako povezane s kadri in izobraževanjem, zaradi česar je sploh bila ta knjiga tudi napisana.

Pa prepustimo, da tudi avtor pove, kje so razlogi, da se je lotil pisanja te pri nas kar edinstvene knjige.

Človek današnjega dne se lahko naslanja na velike dosežke političnega, tehnološkega in medicinskega razvoja. Nehal je biti suženj dela in prav sadovi dela mu sedaj že v dobršni meri omogočajo, da sega po dobrinah, ki so bile našim prednikom še pred nekaj desetletji komaj dosegljive ali pa dosegljive zelo majhnemu številu priviligirancev. Tisk, radio in televizija mu prinašajo v hišo zabavo in izobrazbo. Izboljšane gospodarske razmere mu pa tudi na široko odpirajo vrata v bližnji in daljni svet, v oddih, razvedrilo, na potovanje.

Potrebe po gostinskih in turističnih storitvah postajajo zato iz dneva v dan večje. Delovni človek (»homo faber«) je postal pogostejši obiskovalec gostinskih obratov (»homo gastronomicus«) in se lahko večkrat odpravi na pot (»homo viaticus«). Vse to mu omogočajo naraščajoči življenjski standard in razširjene potrebe. Stopili smo že v dobo »civilizacije oddiha«, celo »industrije oddiha«. Sodobni človek vedno raje in vedno laže ubeži iz utesnjenih mestnih in industrijskih središč, išče sprostitev in nova doživetja. Srečujemo se z množičnim pojavom modernega nomadstva, z novimi sociološkimi razsežnostmi. Tega pa ne bi mogli razložiti le z nekakšnim neopredeljenim »notranjim nemirom«, ampak je prej dokaz spremenjenih navad in potreb.

Nedelja je prej pomenila res samo dan počitka, ko si je nekdo res privoščil krajši izlet, zavil v gostilno. Danes imamo že kar splošno podaljšano nedeljo, dva prosta dneva ob koncu tedna, v gostilno ne zahajamo več toliko, da bi se opili, ampak bolj, da bi si nekaj privoščili, poskusili nekaj dobrega, doživeli sprostitev v drugem okolju. In od doma se današnji človek ne odpravlja več zaradi romanja, temveč zato, da doživlja nove vtise, si razširi obzorje, poleti v drug svet.

Če lahko o gostinstvu rečemo, da je doživelo velik razmah, velja za turizem, da je njegova rast strma kot pot rakete.

Naša sodba pa bi bila nedvomno pomanjkljiva, če bi videli v razvoju obeh dejavnosti samo porast v količini. Tudi gostinska in turistična ponudba je namreč postala bistveno bogatejša. Gost ima nesorazmerno pestrejšo izbiro, številne možnosti. Razumljivo je, da postaja ob tem tudi vedno bolj zahteven in izbirčen.

Ta priročnik je torej namenjen aktivnim in osveščenim gostinskim ter turističnim delavcem, da bi jim pomagal pri spoznavanju osebnostnih značilnosti ljudi, s katerimi prihajajo v stik, dopolnil njihove izkušnje in morda nekaj prispeval k urejanju medsebojnih odnosov. Knjiga naj rabi kot napotek za »dobro vožnjo«, za premagovanje nevarnih ovinkov, ki so na poti vsakega človeka, zlasti pa seveda gostinskega ali turističnega delavca. Primerjali bi lahko še naprej in rekli, da se tudi tu pojavljajo poledice, zmrzali, mégla, slaba vidljivost, močni nalivi in da tudi pri tem delu prežijo na človeka nenehne nevarnosti, ki se kaj lahko končajo s karamboli.

In kako je s »človekom« v gostinstvu in turizmu?

Podobno kot v trgovini je tudi v gostinstvu in turizmu človek ponudnik in uživalec storitev, vendar odnosov med njima nikakor ne bi smeli omejevati na značilnosti golega kupoprodajnega postopka. Osiromašeni »daj-dam« je komaj dopusten v samopostrežnih ali deloma v obratih z »ekspresno« strežbo. Gostinstvo in turizem sta »blagovna menjava« le v izhodiščnem, poslovnem pomenu, svoj pravi značaj ali tudi čar pa dosežeta, ko izpolnita žlahtnejši del svojega poslanstva, to je, čim bolje zadovoljiti gosta. Pri tem seveda ne smemo imeti v mislih le materialne plati, jedače, pijače, prevoza, nastanitve, ampak vsaj v enaki meri tudi vse tiste psihosocialne, kulturne in druge potrebe, ki pomenijo »cvet in sad«, dozorelost gostinske in turistične ponudbe, je vseh tistih tisoč in več drobnih razlik v okusih, in razpoloženjih. Vsega tega nam nomske analize ne morejo [illegible] pač pa poznavanje in upo[illegible] osebnostnih značilnosti in raz[illegible] ljudeh. Pogled skozi prizmo [illegible] nam lahko pokaže le rezultat [illegible] slovanja, pogled skozi objektiv [illegible] nosti nam pa lahko pomaga [illegible] ti vzroke in okolnosti za [illegible] manjši uspeh našega dela. V [illegible] gre za dobro počutje, za čim [illegible] počutje gostov in seveda tudi [illegible] cev v gostinskih ali [illegible] delovnih kolektivih. Pomoč [illegible] gije se v našem primeru pa [illegible] smela omejevati le na odnos [illegible] gostov, ampak tudi na tako [illegible] v delovni sredini, ki bi zagot[illegible] čim bolj nemoten potek dela.

In v čem je jedro vaše knjige?

Kot je v prometu človeški [illegible] za varnost neprimerno pomembn[illegible] kot urejenost cest, vzdrže[illegible] vozil in vreme, tako ima [illegible] gostinski in turistični dejavnost[illegible] vek precej pomembnejšo vlogo [illegible] materialnih okoliščin, človek [illegible] gostinski ali turistični delav[illegible] človek kot gost. V njem naj [illegible] videli le odjemalca gostinskih [illegible]rističnih uslug, ampak [illegible] obiskovalca, če že ne prijatelja. [illegible] v tem smemo iskati naravnost [illegible] bolj dragoceno jedro, nekakšno [illegible] mogoto, vse ozdravljujoče [illegible] zelišče, ki preprečuje napetost [illegible] pomaga pri zdravljenju nev[illegible] pojavov na tem razgibanem [illegible] jaku, ki ga imenujemo gostinst[illegible] turizem.

(SE NADALJUJE)

Srečanje slovenskih geografov

Oktobra letos bo Gorenjska gostiteljica XII. občnega zbora geografskega društva Slovenije

Ni odveč poudariti, da dobiva geografija v svetu pa tudi pri nas vse večji pomen kot družbena znanost. Z celovitim preučevanjem prostora potrjuje svoj obstoj, razvoj pa tudi ugled kot znanstvena veja. Zato je tudi prav, da razen geografov, ki delajo v šolah kot pedagogi, srečujemo tudi geografe-strokovnjake, zaposlene v drugih družbenih ustanovah, ki imajo opravka z urejanjem prostora oziroma proučevanjem pojavov v spreminjajočem se geografskem okolju.

Letošnje zborovanje slovenskih geografov, ki bo oktobra na Gorenjskem, sovpada z letom, ko sprejemamo srednjeročne plane razvoja občin, republik in zveze, v katerih zavzemamo posebno mesto tudi raziskovalnemu delu, ki prispeva k smotrni izrabi naravnih in družbenih potencialnih virov in vodi k večji nacionalni avtonomiji tudi v obliku dela. Tudi geografska stroka s svojimi metodami merjenja, ugotavljanja in primerjanja posameznih pojavov v določenem okolju lahko veliko prispeva k smotrni izrabi teh virov, ne da bi bilo pri tem načeto zdravo okolje človeka.

Gorenjska, ki bo predstavljena na XII. občnem zboru slovenskih geografov, je ena izmed pokrajin, ki je za slovenske razmere ob industrializaciji že zelo zgodaj doživljala svojo dokaj dinamično preobrazbo in dosegla mejo zrelosti, ki se zrcali v večsmerni stagnaciji.

Raziskovalne naloge, ki bodo obravnavale gorenjski prostor kot celovito prirodno geografsko enoto, naj bi dale določene izsledke aplikativnega značaja, koristne vsem, ki so kakorkoli pristojni za sprejemanje odločitev v zvezi z izrabo in urejanjem gorenjskega prostora.

Del vsebine zborovanja bo namenjen tudi pedagoškim delavcem, saj bo imela v usmerjenem izobraževanju geografija, ki s svojo učno-vzgojno vsebino prispeva k razvijanju kulture prostora in splošni razgledanosti mladih, pomembno mesto.

V. Trilar

OBČUTLJIVO DAMINO POLJE

Dr. Srđjan Barišek (Nadaljevanje v naslednji številki)

104

1. Td7:! Td7:
2. Td1

Beli izkorišča lovčevo moč na diagonali a4-e8 in pritiska na trdnjavo, priklenjeno na svojega kralja.

2. ... De6
3. Ld7: Sd7:
4. Db8+!!

Še uklon skakača in sprostitev poti trdnjavi do polja d8. Lovec na g5 je ves čas miroval, sedaj pa s svojim položajem odločilno pomaga pri matiranju.

4. ... Sb8:
5. Td8 mat

Izredno zanimiv motiv igre na občutljivo polje d8 vidimo v rešitvi položaja na diagramu184 (V. VUKOVIĆ —DEUTSCH: Zagreb, 1920). Rešitev je podobna tisti iz znamenite partije RETI — TARTAKOWER (Dunaj.

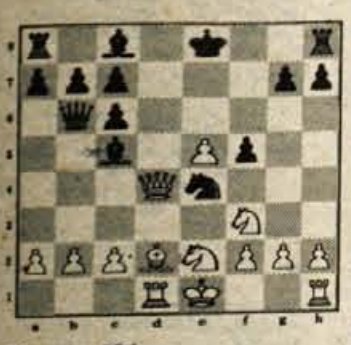

Diagram 184

1. Dd8+!!

Cilj poteze je potegniti nasprotnikovega kralja na polje d8, pred baterijo trdnjave in lovca.

1. ... Kd8:
2. Lg5++

Dvojni šah; hkrati se aktivirata dve figuri, ki povrh vsega merita na skupno polje d8.

2. ... Ke8
3. Td8+ Kf7
4. e6+ Ke6:
5. Sf4+ Kf7
6. Se5 mat

Vzor za rešitev prejšnjega primera je bila naslednja Rétijeva kombinacija. Položaj na diagramu 185 je nastal po potezi črnega Sf6xe4, ki je na ta način odkril diagonalo h4-d8.

Diagram 185

1. Dd8+!! Kd8:
2. Lg5++

Črni lahko izbira med dvema možnima umikoma kralja, vendar je v obeh primerih mat, po 2. ... Ke8 3. Td8 mat in po 2. ... Kc7 3. Ld8 mat.

Kratka in učinkovita, lahko bi rekli izbrušena matna kombinacija.

ČE OPREMA DOBI »NOGE«

Bled — *»Kdorkoli obišče Bled,« piše naš dopisnik, »se večinoma pripelje na avtobusno postajo pri hotelu Jelovica. Na tej avtobusni postaji je tudi čakalnica, ki pa je večji del prazna. V tej čakalnici so nameščene klopi, da se prišlek odpočije. A vsakogar, ki v tej čakalnici prebije vsaj nekaj časa, obliva zona. Zakaj?*

Ploščice na podu so domala izruvane, po zidovju sten je vse popisano in popackano s tako vsebino, da je na tem mestu ni omenjati, je pa vse drugo kot kulturno. Vrata v čakalnico so vedno odprta, kajti vrata sploh nimajo kljuke, ravno tako ne vrata, ki vodijo dalje v prostore stranišča. Seveda tudi ogledala ni videti nikjer, čeprav je svoj čas bilo. Na vprašanje uslužbencu, zakaj vse to, odgovarja, da so že nekajkrat to obnovili, toda vse zaman, spet in spet se vse ponavlja.

Nasproti te postaje stoji bife. Nerodno pa postane, kdor želi opraviti potrebo v stranišču. Kljuke sicer v vratih so, zaman pa bo kdo iskal ogledalo — tudi to je dobilo noge — po tlakovanem podu pa ni varno hoditi v običajnih čevljih, pač pa mora imeti vsak vsaj borove, če že ne ribiške škornje, kajti vsebina školjke se razliva . . .

Vse to sem opazoval več dni aprila, bliža pa se poletna blejska sezona in do takrat mora biti bolje!«

Skrb za zdravo okolje

Škofja Loka — Brigadirji in mladinci škofjeloške občine so dan brigadirjev, 1. april, proslavili delavno. Pred kratkim so pripravili očiščevalno akcijo. Skoraj ni bilo kraja oziroma prostora, kamor ne bi segle pridne mlade roke.

V akciji so sodelovali učenci vseh osnovnih in srednjih šol ter mladi iz osnovnih organizacij ZSMS v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela. Pod vodstvom brigadirjev so se zagnali v zbiranje odpadkov, s katerimi smo prek zime onečedili okolico.

Namen akcije, ki je bila lokalnega značaja, pa ni bil samo očistiti okolje, ampak tudi spodbuditi vse tiste, ki še oklevajo, da letošnje poletje zgrabijo za kramp in lopato ter si v mladinski delovni brigadi naberejo delovnih in samoupravljalskih izkušenj. Kajti mladinsko prostovoljno delo že vsa leta daje velik prispevek k razvoju naše samoupravne družbe ter socialistični vzgoji mladih ljudi.

N. Vrbinc

Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU

OB NJEGOVI 750-LETNICI

(85. zapis)

Ob koncu leta 1928 je izšlo za prikaz umetnostno-zgodovinskih predmetov na področju bivšega okraja Kamnik zelo pomembno delo doktorja Franceta Steleta »Topografski opis«. Seveda je bilo delo zamišljeno kot prvi in sestavni del široko zasnovane knjige »Umetnostni spomeniki Slovenije«.

Veljava Steletove bogato ilustrirane knjige velikega formata skoraj na 500 straneh evidentira takratno stanje umetnostnih spomenikov na kamniškem področju. A ne ostaja zgolj pri naštevanju — spusti se tudi v ocene bolj ali manj ponesrečenih konservacij, obnov in preslikav. Z obžalovanjem sevé, saj je bil doktor Stelè v onih letih vodilni (tudi uradno!) slovenski spomeniški konservator. Hkrati pa še vzgojitelj celega rodu naših umetnostnih zgodovinarjev.

V 12. zapisu teh pripovedi o Kamniški preteklosti (in polpreteklosti) sem potožil, kako sem zaman iskal na steni Steletove rojstne hiše na Tunjiških mlakah št. 9 — obljubljeno vzidano spominsko ploščo (bilo je to v poletju l. 1979!). Ali je danes že vzidana? Mar naj še enkrat pešačim v oddaljeno vasico?

No, zdaj nam je (meni tudi) Steletova knjiga še prav posebno dragocen vir podatkov: kaj vse je imel Sadnikar v svoji muzejski zbirki, kaj vse so hranili v svojem samostanu kamniški očetje frančiškani, kaj vse je bilo v gradovih, ki jih ni več . . .

Kaže, da so drugo svetovno vojno in barbarske posege germanskih okupatorjev še najsrečnejše prestale cerkve na Kamniškem, zasebne zbirke in — Sadnikarjev muzej! Zelo slabo pa se je pisalo zbirkam in knjižnici kamniškega frančiškanskega samostana — Obisk neurejenih in utesnjenih umetnostnih zbirk frančiškanskega samostana, kar nekam odlašam. Bojim se, zagledati namesto knjižnice in galerije umetnin, priročno prodajno sladišče trgovskega podjetja »Kočne«, ki bi se po sklepu izvršnega sveta občine Kamnik moralo že lani izseliti.

Tako je tudi prav na osnovi Steletove inventarizacije umetnin, ki so bile pred vdorom okupatorja shranjene v frančiškanskem samostanu, mogoče ugotoviti, kaj vse so pogoltni Tevtoni odnesli (ali pa kaki domači »zbiralci«?). Manjka namreč 15 kosov (slik in kipov), ki jih v sedanjo (junij 1978) inventurizacijo ni bilo več moč vpisati. K sreči to niso bile umetnine najvišjih kvalitet, vsaj po večini ne.

Ohranila pa so se dela (vseh je osem) znanih slovenskih baročnih slikarjev: 1 Cebejeva, 5 Metzingerjevih in 2 portreta J. B. Motbasa. — In pa 10 del baročnih posnemalcev ter kakih 20 del manj znanih podeželskih mojstrov (tudi Layer in Götzl sodita med nje).

SADNIKARJEVA ZAPUŠČINA

Kar nerodno je stvar tako nasloviti. Saj je bila ta njegova zbirka tako bogata (prebogata!), da bi po muzejskih načelih prikazana napolnila vrsto dvoran.

Poleg obilja oljnih podob, kipov, rezbarij in slik na steklu je bilo tu nešteto predmetov, pomembnih za etnografijo, za kulturno zgodovino (pečati, čehovski vrči, stilno pohištvo, stare tkanine itd.).

Velja posebej omeniti zbirko cinastih vrčev iz 17. in 18. stoletja. Bili so to čehovski vrči, iz katerih se je pilo ob slavjih, kakršna so bila ob sprejemu novih članov. Tu je bil vrč pekovskega ceha, krojaški vrč, vrč usnjarjev, barvarski vrč in klobučarski vrč. Prav posebna dragocenost, ki jo je Sadnikar ohranil v svoji muzejski zbirki je gotovo kamniški županski vrč.

DRUGE ZBIRKE

Hotel sem v tem zapisu pravzaprav pisati o »pentatevhu«, Dalmatinovem prevodu prvih peterih Mojzesovih biblijskih knjig, ki je bil tiskan v Ljubljani leta 1578. Od petih znanih izvodov v svetu, hrani Kamnik kar dva! (V muzeju — prej Sadnikarjevi lasti — in pri frančiškanih), ostali trije so v Ljubljani, na Dunaju in v nemški Gothi.

S kramljanjem o tej naši stari protestantski redkosti, odlašam tudi zato, ker bi rad povedal nenavadno mično zgodbo, kako je Josip N. Sadnikar prišel do Dalmatinovega pentatevha. Vsekakor sta najdbi botrovali zbirateljska strast in splošna razgledanost. No, ti dve lastnosti pa sta bili za Sadnikarja prav najznačilnejši.

Josip Jurčič

JURIJ KOZJAK

Riše: Jelko Peternelj
Priredba: M. Zrinski

Marko je stal medtem na klošterskem obzidju in [illegible] po ravnini. Ognji v turškem taboru so plameneli in [illegible]ali smrt. »Kako dolgo bi se mogli braniti?« je [illegible]al star, trden menih, stoječ poleg nekdanjega [illegible]ta. »Ne dolgo, ne dolgo,« kima Kozjak. »Malo nas je, [illegible] jsičarje imamo pred seboj, ki so najhujši. Ko bi le [illegible] mislil, brat, takrat naj bi prišli, ko bi imel tisto [illegible]co, kot pred tridesetimi leti! Tu me je hudo zadelo: [illegible] sin, moj Jurij je med temi neverniki, sovražnik [illegible]ega doma!«

182. Potrtemu, žalostnemu očetu se zmrači lice. Menih, ki ga je spremljal, tega zadnjega poveljnika v kloštru, je spregovoril o drugih rečeh, da bi ga napeljal na druge, zanj manj žalostne misli. »Kje neki je zdaj oče opat in drugi naši bratje?« »Niso jim prizanesli,« odgovori Kozjak. »Na tem svetu so tako prebili vse težave ali pa jih čakajo še hujše, če so ujetniki. Ali ubogo ljudstvo! O, konec ga mora biti, dežela se mora pogubiti z narodom vred! Kdo ji bo podal roko, da bo vstala in se oddahnila?«

183. Nedaleč od mesta, kjer sta stala meniha, nastane zdaj velik hrup med hlapci stražniki. Ko Kozjak poizve, kaj je, mu rečejo, da je prišel v klošter tuj človek — namreč tisti cigan, ki je bil pred časom tukaj zaprt. Nihče pa ni vedel in videl, kod je prišel. Hlapci so se med seboj menili, da je ta čarovnik bržkone prilezel skozi luknjo v ključavnici velikih vrat kakor — Bog nas varuj! — zlodej iz pekla. Marko Kozjak se zgane, ko pripeljejo predenj tistega, ki mu je pred kratkim povedal najgrozovitejšo novico, ki lahko zadene očetovo srce.

Atletika

Rekorda Grašiča in Petavsove

CELJE – Atleti in atletinje kranjskega Triglava so izredno uspešno začeli letošnjo sezono. Na otvoritvenem meddruštvenem mitingu, ki je bil v petek in soboto v Celju, so v konkurenci 200 tekmovalcev in tekmovalk iz 10 klubov izboljšali 2 republiška rekorda in dosegli kar 7 prvih mest.

Že v petek je Tomaž Grašič izboljšal komaj en teden star lastni rekord v metu kladiva za mlajše mladince (6 kg) za 2,40 m nova znamka je 53,86 m, na seznamu rekorderjev pa se mu je v soboto pridružila še Marija Petavs, ki je z 12,84 m za 6 cm izboljšala republiški rekord v suvanju krogle za starejše mladinke. Tudi ostali metalci so se dobro odrezali, zlasti Mencinger in Kabič, zmagovalca v svojih kategorijah v metu kopja, ter Satler v suvanju krogle. Rantova je zmagala v skoku v višino s 169 cm, v skoku v daljavo pa se je poleg Udovča, ki je zmagal s 708 cm, zelo dobro odrezal tudi Omerza s skokom 675 cm in drugim mestom. Od ostalih boljših rezultatov velja omeniti 210 cm v skoku v višino Celjana Čopa ter zanimiv tek na 1000 m, ki ga je v finišu dobil Ljubljančan Jan (2:29,43) pred Celjanom Kopitarjem (2:29,91). Rezultati v tekih so bili precej slabši kot v ostalih disciplinah, saj je zlasti sprinterje oviral precej močan nasprotni veter.

REZULTATI: moški moški – 110 m ovire: 1. Brank (LJ) 15,35, 2. Črnej (Kl) 15,91, 3. Kolar (Ol) 16,00; 100 m: 1. Gaber (Kl) 11,58, 2. Stare (Tr) 11,74, 3. Rugelj (Ol) 11,96; 300 m: 1. Gaber (Kl) 35,99, 2. Stare (Tr) 36,55, 3. Lenček (Ol) 36,86; 1000 m: 1. Jan (Ol) 2:29,43, 2. Kopitar (Kl) 2:29,91, 3. Marković (Ol) 2:33,62, 9. Hrovat 2:35,97, Kelbič (oba (Tr) 2:47,69; 2000 m: 1. Rozman 5:21,1, 2. Svet 5:22,5, 3. Žičkar (vsi Kl) 5:28,8; 4 × 100 m: 1. Kladivar 44,93, 2. Ljubljana 46,25; daljava: 1. Udovč 708, 2. Omerza (oba Tr) 675, 3. Rener (Kl) 665; višina: 1. Čop (Kl) 210, 2. Apostolovski (Ol) 205, 3. Prezelj (Kl) 205; palica: 1. Rener 430, 2. Rebernišek (oba Kl) 390, 3. Sajovic (Tr) 370; krogla: 1. Satler (Tr) 13,91, 2. Lakner (Lj) 13,86, 3. Vuk (Ol) 13,47; krogla 4 kg – pionirji: 1. Primc (Nm) 16,12, 2. Čulig (Tr) 15,46; disk: 1. Okleščen (Nm) 52,18, 2. Mijač (Kl) 50,72, 3. Prezelj (Tr) 41,64; disk 1,5 kg – ml. mladinci: 1. Primc (Nm) 49,58; kopje: 1. Jug (Ve) 57,22, 2. Kopitar 57,00, 3. Škok (oba Kl) 54,10; kopje ml. mladinci: 1. Kabič (Tr) 49,34; kopje 600 gramov – pionirji: 1. Mencinger (Tr) 49,34, 2. Macele 45,72, 3. Veninšek (oba Kl) 35,86; kladivo: 1. Rojnik 45,94, 2. Senica (oba Kl) 33,38; kladivo 6 kg – ml. mladinci: 1. Grašič (TR) 53,86 – rekord SRS, 2. Kozinc (Ru) 31,16;

Ženske – 100 m ovire: 1. Papič (Dinamo) 14,57, 2. Žuntar (Kl) 16,11, 3. Zadravec (Lj) 17,94; (100 m: 1. Seliškar (Ol) 13,16, 2. Četina (Kl) 13,20, 3. Kranjc (Ol) 13,25; 300 m: 1. Seliškar (Ol) 39,84, 2. Četina (Kl) 40,25, 3. Krajc (Ol) 41,25; 600 m: 1. Kmet (Ol) 1:41,95, 2. Štravs 1:42,26, 3. Naglič (obe Kl) 1:42,48; 4 × 100 m: 1. Olimpija 50,63, 2. Kladvar 51,60, 3. Ljubljana 53,49; daljava: 1. Kolar (Ol) 547, 2. Keresteš 534, 3. Pevnik (obe Kl) 488; višina: 1. Rant (Tr) 169, 2. Topole (Kl) 166, 3. Kolar (Ol) 160; krogla: 1. Petavs (Tr) 12,84 – rekord SRS za st. mladinke, 2. Jazbinšek 10,64, 3. Prezelj (obe Kl) 9,64; disk: 1. Kastelic 40,54, 2. Kovač 33,18, 3. Svetelšek (vse Kl) 29,80.

I. Kavčič

Križaju že sedmič Zlata smučka

ZAGREB – V tradicionalni anketi »Sportskih novosti« za »Zlato smučko«, ki jo dobi najboljši smučar sezone, je bil za to že sedmič zapored izbran član SK Tržič, alpski smučar Bojan Križaj.

Smučarski delavci in športni novinarji so izbrali: 1. Bojan Križaj (Tržič), 2. Primož Ulaga (Ilirija), 3. Boris Strel (Alpetour), 4. Bojana Dornig (Branik), 5. Jože Kuralt (Alpetour), 6. Anja Zavadlav (Olimpija), 7. Nataša Blažič (Triglav), 8. Andreja Leskovšek (Novinar), 9. Tomaž Cerkovnik (Olimpija), 10. Branko Benedik (Triglav).

-dh

Iz dela ŠŠD OŠ Helene Puhar

KRANJ – Šolsko športno društvo na osnovni šoli Helene Puhar iz Kranja je v tekmovanju za najboljše ŠŠD v Sloveniji imelo med šolami s prilagojenim šolskim programom lepe uspehe. V lanskem šolskem letu so bili drugi v republiki.

To ni nič presenetljivega, saj so v šolsko športno društvo vključeni skoraj vsi učenci in učenke. Od prvega do osmega razreda. V ŠŠD Helene Puhar deluje osemnajst športnih sekcij. V šolskem letu 1979 do 1980 je te sekcije vodilo deset učiteljev in trije zunanji sodelavci. Športniki ŠŠD na tej šoli so se udeležili številnih pohodov v gore in pohodov, ki obujajo tradicije NOB. Tako so imeli pohode v Dražgoše, na Jošt, Lovrenc in Šmarjetno goro.

Učenke in učenci ŠŠD OŠ Helene Puhar so se udeleževali občinskih tekmovanj v košarki za mlajše in starejše pionirje in občinskega prvenstva osnovnih šol v atletiki. Bili so tudi organizatorji košarkarskega tekmovanja osnovnih šol s prilagojenim programom in področnega tekmovanja v atletiki. Odigrali so tudi stošestinpetdeset medrazrednih prijateljskih tekem. Z učenkami OŠ Franceta Prešerna so imeli tudi pet rokometnih srečanj. Veliko število njihovih učenk in učencev se je ob teh tekmovanjih usposobilo za vodenje tekem, merjenje časov in pisanje zapisnikov.

Za letošnje šolsko leto imajo obširen program. Tako so si prizadevali pri učenju, vadbi in na tekmovanjih ter pri samoupravnem vodenju svojega šolskega športnega društva. V svoje vrste so pridobili tudi veliko število novih aktivnih in podpornih članov. Sodelovali so in bodo še na vseh področnih prvenstvih njihovih šol. Udeleževali pa se bodo tudi vseh regionalnih in republiških prvenstev.

Aktivni so bili v atletiki, košarki, nogometu, rokometu, plavanju in pohodih. Teh pohodov so se udeleževali z ostalimi občinskimi šolskimi športnimi društvi. Na šoli tečejo tekmovanja za najboljši športni razred in za najboljšega športnika in športnico razreda in šole.

Tako kot že vrsto šolskih let so se tudi letos vključili v tekmovanje za najbolj prizadevno in samoupravno organizirano šolsko športno društvo v Sloveniji.

D. Humer

Gorenjci v ligaških tekmovanjih

KOŠARKA – V nedeljo je bila končana moška slovenska košarkarska liga. Kraški zidar iz Sežane je zasluženo novi slovenski prvak. Iz lige odhajajo Koper, Kamnik in Lokainvest iz Škofje Loke. Kranjski Triglav je v zadnjem kolu gostoval v Kamniku in izgubil s 73:72 in na koncu tekmovanja osvojil peto mesto z 18 točkami.

Velik uspeh pa so dosegle košarkarice kranjske Save. Zmagale so s 36 točkami in za štiri točke prehitele drugouvrščeno moštvo Mengša. Savčanke so v zadnjem kolu katastrofalno porazile Dravo, favorizirane Jeseničanke pa so v zadnjem kolu po podaljških klonile v Kopru. Osvojile so solidno tretje mesto.

ODBOJKA – V zahodni skupini druge zvezne odbojkarske lige zahod so igralke Bleda gostovale na Reki in bile poražene s 3:1. Blejke so sedaj na šestem mestu. V zahodni skupini moške druge zvezne odbojkarske lige je Kamnik premagal Uljanik in se utrdil na osmem mestu. Zanimivo je bilo tudi tekmovanje v prvi zvezni moški odbojkarski ligi. V I B skupini so ponovno slavili Blejci z zmago nad Mladostjo. Premagali so jo s 3:0. Z 18 točkami so na dobrem četrtem mestu. Nadaljevale so se tudi slovenske odbojkarske lige. Moški so končali s tekmovanjem. Kranjska Sava je bila uspešna v igri s Partizanom Narodni dom. Zmagala je s 3:0. Železar in Triglav pa sta bila poražena v gosteh s 3:0. Železarja je premagal novomeški Pionir, Triglav pa Bled. Sava je tretja, Železar četrti, Triglav pa predzadnji. V ženski ligi pa nas zastopajo Gorjanke. Srečanje z mladinkami Branika so izgubile brez borbe 3:0. Za zdaj so na četrtem mestu.

NOGOMET – Nadaljevalo se je tekmovanje v vseh ligah. V slovenski nogometni ligi je kranjski Triglav v Kopru igral neodločeno 0:0. Triglav je na osmem mestu z 11 točkami. V prihodnjem kolu igra doma s Slovanom. Jeseniški nogometaši nas zastopajo v zahodni skupini slovenske nogometne lige. V nedeljo so gostovali v Kočevju in bili poraženi z 2:0. Jeseničani so na drugem mestu in za vodilnim Primorjem zaostajajo za tri točke.

ROKOMET – Nedelja je bila tudi za rokometaše tekmovalni dan. V slovenski moški rokometni ligi je bila Jelovica s 30:23 poražena na Prulah, Peko pa je klonil s 19:17 v Trbovljah pri Rudarju. Jelovica je z 21 točkami druga, tržiški Peko pa deveti z devetimi točkami. V ženski ligi je bil v Kranju derbi med Preddvorom in Mlinotestom. Pričakovane zmage Preddvorčank, ki bi jih zbližala s prvim mestom, ni bilo. V slabi igri so zmagale gostje z 15:13. Mlinotest se je s 25 točkami utrdil na prvem mestu, Preddvorčanke pa so z 20 točkami tretje. V prihodnjem kolu igra Preddvor doma z Branikom.

-jk

Lomljani med seboj

TRŽIČ – Športno društvo Lom je na smučiščih na Javrniku organiziralo tekmovanje v veleslalomu med smučarji in smučarkami Spodnjega in Zgornjega Loma. Prehodni pokal so osvojili člani ekipe Spodnjega Loma in se tako oddolžili za lanskoletni poraz. Zmagovalci: pionirke – Mojca Meglič; pionirji – Marko Meglič; članice – Marija Godnov, člani – Damjan Štamcar; starejši člani – Jože Rozman; mlajši veterani – Anton Soklič in veterani – Jurij Rozman.

J. Kikel

Smučarsko tekmovanje gozdarjev in lesarjev

Alples in LIP že drugič zmagovalca

SORIŠKA PLANINA – Soriška planina je bila prizorišče letošnjega tekmovanja gorenjskih gozdarjev in lesarjev v veleslalomu in smučarskih tekih. Sodelovalo je nad 150 delavcev Gozdnih gospodarstev Bled in Kranj, Alplesa iz Železnikov, Jelovice iz Škofje Loke, Lipa z Bleda, Zlita iz Tržiča, Aero-Celuloze iz Medvod, Gradis-lia iz Škofje Loke in SOZD GLG Bled. Organizator tekmovanja je bil Aero, temeljna organizacija združenega dela Tovarna celuloze Medvode. Alples iz Železnikov je že drugič zapored osvojil prehodni pokal v veleslalomskem tekmovanju, v smučarskih tekih pa se je enak uspeh nasmehnil blejskemu Lipu.

REZULTATI VELESLALOM – ženske nad 30 let: 1. Francka Šturm (Alples), 2. Jasna Kaiser (LIP), 3. Verona Šmid (Alples); ženske do 30 let: 1. Majda Gartner (Alples), 2. Janja Stanonik (Gradis), 3. Ana Šifrer (LIP); moški nad 45 let: 1. Jernej Gortner (Alples), 2. Anton Oman (Gradis), 3. Slavc Stanonik (Gradis); moški od 36 do 45 let: 1. Peter Lakota (GG Bled), 2. Janče Šmid (Alples), 3. Ivan Miklavc (Jelovica); moški od 26 do 35 let: 1. Franc Hočevar (Aero), 2. Franc Gaberc (GG Kranj), 3. Branko Cesar (LIP); moški do 27 let: 1. Milan Rozman (GG Kranj), 2. Janez Šemrl (GG Bled), 3. Rado Pintar (Alples); TEKI – ženske do 30 let: 1. Stanka Šolar (Alples), 2. Urška Jan (LIP), 3. Ana Šifrer (LIP); ženske nad 30 let: 1. Lidija Kustec (Jelovica), 2. Albina Ristič (LIP), 3. Jasna Kaiser (LIP); moški do 35 let: 1. Mirko Lapajne (LIP), 2. Danilo Meglič (GG Kranj), 3. Franc Fajfar (Alples); moški nad 35 let: 1. Pavel Kobilica (GG Bled), 2. Viktor Repinc (LIP), 3. Boris Ahac (GG Bled); ekipno veleslalom: 1. Alples Železniki, 2. LIP Bled, 3. GG Bled, 4. GG Kranj, 5. Jelovica Škofja Loka, 6. Gradis Škofja Loka, 7. Aero Medvode, 8. ZLIT Tržič in 9. SOZD GLG; ekipno teki: 1. LIP Bled, 2. Alples Železniki, 3. GG Bled, 4. GG Kranj, 5. Gradis Škofja Loka, 6. Jelovica Škofja Loka in 7. Aero Medvode.

V seštevku tekov in veleslaloma je zmagal Alples iz Železnikov s 130 točakmi pred LIP Bled, ki jih je zbral 125. Sledijo GG Bled 107, GG Kranj 93, Jelovica Škofja Loka 85, Gradis Škofja Loka 71, Aero Medvode 52, ZLIT Tržič 24 in SOZD GLG – delovna skupnost skupnih služb 14 točk.

J. Košnjek

Vabljeni na kranjski kros

KRANJ – Atletski klub Triglav razpisuje letošnje občinsko spomladansko prvenstvo v krosu, ki bo v soboto, 18. aprila ob desetih dopoldne na Strupijevi jasi v Kranju. Tekmovalci bodo razdeljeni v 13 kategorij in sicer mlajši pionirji 1968 in kasneje in mlajše pionirke 1968 in kasneje (oboji bodo tekli na kilometrski progi), starejši pionirji 1966/67 (tekli bodo na poldrug kilometer), starejše pionirke 1966/67 (proga je dolga kilometer), mlajši mladinci 1964/1965 (2000 metrov), mlajše mladinke 1964/ mlajše mladinke 1964/1965 (1500 metrov), starejši mladinci 1962/63 (3000 metrov), starejše mladinke 1962/63 (2000 metrov), člani 1961/1947 (5000 metrov), članice 1961/1947 (3000 metrov) veterani A 1941/1946, veterani B 1940 in starejši (4000 metrov) in pripadniki JLA, ki bodo tekli na tri kilometre.

Pravico nastopa na krosu imajo občani, ki imajo stalno ali začasno bivališče v kranjski občini. Prijave ekip sprejemajo na naslov AK Triglav, Partizanka 39, Kranj, najkasneje do srede, 15. aprila. Posamezniki, ki ne bodo tekli za ekipno uvrstitev, pa se lahko prijavijo še v četrtek in petek v pisarni kluba ali na stadionu Stanka Mlakarja med 16. in 18. uro.

-jk

Začetek loških sindikalnih iger

ŠKOFJA LOKA – Komisija za šport občinskega sveta Zveze sindikatov Škofja Loka, telesnokulturna skupnost škofjeloške občine in športna dvorana Poden prirejajo sindikalne delavske športne igre. Udeleženci bodo tekmovali v odbojki, namiznem tenisu, kegljanju, vlečenju vrvi in šahu. Za prvo tovrstno tekmovanje v Škofji Loki se je prijavilo nad 20 osnovnih organizacij sindikata s skupno 43 ženskih in 110 moških ekip, ki združujejo nad 600 tekmovalk in tekmovalcev.

Tekmovanja so se pričela v soboto, 11. aprila dopoldne. Zaključek pa bo v soboto, 18. aprila, ko bodo finalna tekmovanja med 8. in 18. uro. Po končanem tekmovanju bodo najboljšim podelili prehodne pokale in plakete. Delovni ljudje in občani škofjeloške občine, vabljeni na ogled tekmovanj!

Odbojka

Odbojkarjem Predoselj pokal Kranja

KRANJ – Odbojkarji so zaključili odbojkarsko prvenstvo za pokal Kranja 1981. Ekipa Predoselj ni dovolila v zadnjem kolu, da bi jo Gumar premagal in s tem ogrozil prvo mesto. Z dobro igro v zadnjem kolu so presenetili moški TVD Partizana Naklo. Najboljša pri ekipi Naklega sta bila Polak in Marinšek, ki sta z odlično igro na mreži doprinesla k zmagi in osvajanju tretjega mesta.

Izidi srečanj: Predoslje : Gumar 2:0 (16:14, 15:9), Adergas : Golnik 2:0 b. b., Naklo : ISkra 2:1 (1:15, 15:10, 15:12)

Lestvica po končanem prvenstvu:

Predoslje	5	5	0	10:1	10
Adergas	5	4	1	8:2	9
Naklo	5	3	2	7:6	8
Gumar	5	2	3	7:4	7
Iskra	5	1	4	3:8	5
Golnik	5	0	5	0:10	0

S tekmovanjem so nadaljevale tudi ženske ekipe. Na vrhu ni prišlo do sprememb.

M. Čadež

Škofjeloške športne novice

SESTI VELESLALOM NA BLEGOŠU – TVD Partizan iz Gorenje vasi je konec marca organiziral že šesti veleslalom na Blegošu, ki je potekal pod geslom Nič nas ne sme presenetiti. Kljub slabemu vremenu se je organizatorju prijavilo 140 tekmovalk in tekmovalcev, ki so bili razdeljeni v več skupin. Start je bil na vrhu Blegoša, cilj pa pri koči. Jana Hafner je bila najhitrejša med ženskami, Matjaž Pretnar pa med moškimi. Ekipni zmagovalec je bil Smučarski klub Alpetour, drugi pa SK Alpina. Tretji je bil SK Poljane, četrta Gorenja vas, peti pa SK Železnikl.

SINDIKALNO PRVENSTVO V MALEM NOGOMETU – Komisija za šport in rekreacijo je pripravila uspešno tekmovanje v malem nogometu za prehodni pokal občinskega sveta Zveze sindikatov. Tekmovanje je bilo v športni dvorani na Podnu, nastopilo pa je 10 moštev in organizacij združenega dela. Tekmovanje je bilo organizirano po sistemu na izpadanje. Tri najboljša moštva so medsebojno igrala za prvaka po liga sistemu. Prehodni pokal je zasluženo osvojil Tehnik, katerega nogometaši so pokazali najboljšo igro. Druga je bila Jelovica, tretji Peks, četrte Instalacije, peti pa Mesoizdelki.

LOČANE ZANIMA KEGLJANJE – Končala se je dvomesečna občinska kegljaška liga. Sodelovalo je 42 ženskih in moških moštev, v katerih je igralo nad 270 tekmovalcev. Tekmovanje je vzorno potekalo v športni dvorani na Podnu. Najboljših šest ženskih in moških ekip se je uvrstilo v superfinale.

REZULTATI – moški: 1. Sora 79, 2. Iskra Železniki, 3. Obrtniki (1. ekipa), 4. Alples, 5. LTH, 6. Tehnik (1. ekipa); ženske: 1. LTH, 2. Gorenjska predilnica, 3. Center slepih, 4. Kroj, 5. Jelovica, 6. Alples.

Dobra udeležba priča, da utegnejo kmalu tudi v Škofji Loki ustanoviti kegljaški klub.

CICIBANI SMUČALI – Na Soriški planini se je 4. aprila končalo letošnje tekmovanje cicibanov v veleslalomu. Skupno je na treh tekmovanjih sodelovalo nad 460 cicibanov, ki so pred tem uspešno končali smučarske tečaje v vrtcih. Na vseh treh veleslalomih so točkovali 15 najhitrejših, ki so na zaključni slovesnosti prejeli posebna priznanja. Akcijo sta vodila Zveza telesnokulturnih organizacij Škofje Loke in Smučarski klub Alpetour, nagrade pa sta prispevali delovni organizaciji Peks in Jelovica. Na Soriški planini pa je bilo zaključno tekmovanje.

REZULTATI – cicibani letnik 1975 in mlajši: 1. Borut Ravnik, 2. Matej Križaj, 3. Domen Mazzini; cicibanke 1975 in mlajše: 1. Nina Česnik; cicibani 1974: 1. Samo Petrač, 2. Aleš Ravnik, 3. Peter Koman; cicibanke 1974: 1. Urška Hafner, 2. Tjaša Tičar, 3. Lea Ribarič; cicibani letnik 1973: 1. Martin Bogataj, 2. Aleš Kalamar, 3. Igor Eržen; cicibanke letnik 1973: 1. Jana Česnik, 2. Petra Čadež, 3. Mojca Lapajna; cicibani letnik 1972: 1. Marko Pintar, 2. Primož Franko, 3. Borut Rus; cicibanke letnik 1972: 1. Rebeka Krmelj, 2. Mateja Celar, 3. Blaža Kepic; cicibanke letnik 1970/71: 1. Polona Hafner, 2. Saša Lesjak, 3. Peg Berce; cicibani letnik 1970/71: 1. Miha Dolinar, 2. Matjaž Porenta, 3. Miran Čadež;

Skupni zmagovalci v posamičnih kategorijah so postali Nataša Mihovilović, Matej Križaj, Sara Petrač, Urška Hafner, Rebeka Krmelj, Niko Mesec, Petra Čadež, Martin Bogataj, Nevenka Peternelj in Janez Čadež.

Marjan Kalamar

Kolesarstvo

Cilj bo v Kranju

KRANJ – V tekmovalnem koledarju mednarodne kolesarske zveze smo Jugoslovani kot organizatorji letos udeleženi osmimi, po večini etapnimi, dirkami. Pri med njimi bo tradicionalna, tokrat že najsta po vrsti, Alpe-Adria, ki bo trajala od 5. do 10. maja. Udeležbo napovedujejo številne tuje reprezentance, med njimi tudi Vzhodni Nemci, ki so bili doslej redki gostje na naših kolesarskih prireditvah.

Letošnja Alpe-Adria, žal, sovpada z največjo amatersko etapno dirko na svetu, dirko miru Berlin – Praga – Varšava, v radi česar zna biti naša tekma kvalitetno nekoliko okrnjena. Dirka miru bo namreč speljana po delu poti, kjer bo kasneje svetovno prvenstvo in bo zato za najboljše kolesarje sveta še toliko bolj zanimiva. Sodelovanje na njej načrtuje tudi jugoslovanska prva reprezentanca.

Od 27. junija do 4. julija pa bodo vrhunski kolesarji iz več kot desetih držav nastopili na 37. etapni dirki Po Jugoslaviji. Tekma šteje za svetovni pokal, v katerem smo Jugoslovani lani zasedli 12. mesto. Razveseljivo je predvsem to, da bo nekaj etapa potekala od Bovca prek Vršiča in se ustavila v Kranju. Tu bodo vedno številnejši privrženci tega zahtevnega športa lahko pozdravili končnega zmagovalca, ki lani je bil to domačin Bojan Ropret – v nameček pa kranjski organizatorji pripravljajo še zanimiv nočni kriterij po mestnih ulicah, ki pri nas pomeni novost.

Razen te, tudi za prireditelje izjemno zahtevne preizkušnje, bodo v Kranju bile še nekatere druge kolesarske dirke. 26. januarja bo ob krajevnem prazniku Stražišča tradicionalna tekma za pokal Stražišča. Delavci športnega društva Jakob Šmid pripravljajo kronometer ob 4. juliju, 2. avgusta pa bo spet dirka Po ulicah Kranja, ki je lani zaradi balkanskega prvenstva odpadla.

Navijačem se torej obetajo lepi športni užitki, organizatorjem obilica dela, tekmovalcem – med njimi zlasti varovancem trenerja Franca Hvastija – pa številni zagrizeni boji na kolesih.

H. Jelovčan

Uspehi Savčanov

KRANJ – Nova kolesarska sezona se je že začela. Medtem ko je kapetan državne reprezentance Franc Hvasti s Freliehom in Cudermanom (Sava), Polončičem (Rog) in Borovičaninom (Metalac) odpotoval na sedemetapno mednarodno dirko Bergamasco v Italiji, je bil konec tedna živahen tudi na domačih cestah.

V soboto in nedeljo se je okrog 80 jugoslovanskih kolesarjev zbralo v Ženici. Na cestni dirki za pokal Jugoslavije, dolgi 130 kilometrov, je zmagal Savčan Ropret, ki se je izkazal z odlično samostojno vožnjo. Zasledovalca Čubrića (Metalac) in Rakuše (Sava) je prehitel za minuto, njegova povprečna hitrost pa je bila dobrih 42 kilometrov na uro. Kranjčani so bili najboljši tudi ekipno. V nedeljo so fantje vozili kriterij. Na 42 kilometrov dolgi poti je bila spet najboljša trojica s prvega dne, le vrstni red je bil nekoliko obrnjen. Zmagal je Čubrić pred Ropretom in Rakušem.

Najboljši mladinci iz slovenskih in hrvaških klubov pa so se v nedeljo pomerili na dirki po Medžimurju. Starejši so vozili 80 kilometrov od Varaždina do Čakovca. Prva štiri mesta so osvojili Savčani Kavčič, Tunič, Polanc in Lampič, ki so skupaj pripeljali v cilj. Mlajši mladinci so imeli le kilometrov krajšo pot. Zmagal je Ogrenovič (Astra), v prvi skupini pa so bili tudi Kranjčani Pagon, Kalan in Bitenc.

R. J.

Predsednik tekmovalne komisije medobčinske hokejske lige za Gorenjsko Franes Brzin predaja pokal predstavniku Blejske Dobrave, zmagovalcu lige. – Foto: J. Kikel

Hokej

Zmaga Blejske Dobrave

TRŽIČ – Tekmovanje v hokeju na ledu v [illegible] hokejski ligi Gorenjske se je [illegible] dnevi kostalo a podelitvijo priznanj [illegible]. Naslov Gorenjskega prvaka za [illegible] je med sedmimi ekipami, ki so [illegible] od decembra do marca, osvojila ekipa Blejske Dobrave, ki ni izgubila srečanja.

Tekmovanje v ligi je vsekakor doseglo svoj namen, saj je v sedmih ekipah nastopalo več kot 160 igralcev, kar je za hokej veliko. Ti igralci so v vseh srečanjih dosegli 491 golov, največ ekipa Blejske Dobrave in sicer 133, največ golov pa je prejela ekipa iz Leš, ki je v ligi nastopala prvič in sicer 105. Na vseh tekmah je sedem igralcev prejelo disciplinske kazni, trije igralci so prejeli kazni igre in so bili skupno kaznovani s petimi prepovedmi igranja tekem. Igralci vseh ekip so skupno na kazenski klopi presedeli 558 minut ali povprečno 13,3 minute na tekmo.

Žal so se tudi v letošnjem letu kljub številnim učinkom tega rekreativnega prvenstva pokazale stare hibe. Gre predvsem za neodigravanja tekem, ker igralcev ni na drsališče. Vzrok je vsekakor v poznih urah, ko so na sporedu srečanja, zato so tudi tovrstni prekrški do neke mere opravičljivi. To stanje se bo vsekakor popravilo, ko bosta usposobljeni drsališči v Kranju in na Bledu in bo zaradi tega drsališče na Jesenicah razbremenjeno, tako da bodo tudi termini za rekreativce bolj privlačni.

Lestvica po končanem prvenstvu:

Blejska Dobrava	12	12	0	0	133:40	24
Tržič	12	8	1	3	88:45	17
Kokrica	12	6	0	6	57:52	11
Naklo	12	5	0	7	61:71	10
Borovlje	12	5	0	7	61:88	9
Leše	12	3	0	9	43:105	6
Žabnica	12	2	1	9	48:94	3

V tekmovanju za najbolj disciplinirano ekipo je zmagala ekipa Blejske Dobrave, ki je dobila le 59 kazenskih minut. Naklo je drugo z 82 minutami, na tretjem mestu so Leše 91 in na četrtem Tržič 119. Ekipe Borovelj, Kokrice in Žabnice so izpadle iz tega tekmovanja, ker jih vsaj enkrat ni bilo na srečanje in so ga izgubile s 5:0 brez boja.

Zanimivo je bilo tudi v tekmovanju strelcev. Zmagal je Vinko Pirc (Bl. Dobrava) s 36 zadetki, 2. Silvo Japelj (Tržič) 29, 3. Tomaž Kalan (Žabnica) 25, 4. Cveto Pirih (Bl. Dobrava) 22 in 5. Borut Sajovic (Naklo) 20 golov.

J. Kikel

Osnovnošolsko prvenstvo v streljanju

[illegible] športno društvo France Prešeren [illegible] torek, 28. marca, v sodelovanju z [illegible] strelsko zvezo organiziralo do [illegible] najbolj množično prvenstvo osnov[illegible]. Tekmovanje je bilo na strelišču [illegible] in edinstva v samskem domu [illegible]. Tekmovali so učenci vseh os[illegible] iz Kranja, 10 skupno.

[illegible] posameznih kategorijah je nastopilo: [illegible] pionirji – 13 ekip – 40 posamezni[illegible] mlajše pionirke – 3 ekipe – 10 posa[illegible]; starejši pionirji – 15 ekip – 45 posameznikov in starejše pionirke – 7 [illegible] 11 posameznic.

[illegible] ekipno – mlajši pionirji: 1. [illegible] Tito – Predoslje 367 krogov (od [illegible]), 2. France Prešeren 350, [illegible] Tito – II. ekipa 326; mlajše pio[illegible] I. Janko in Stanko Mlakar 175 kro[illegible] Simon Jenko 225, 3. Lucijan Seljak [illegible] starejši pionirji: 1. France Prešeren [illegible], 2. Simon Jenko I 403, 3. Simon [illegible] 377; starejše pionirke: 1. France [illegible] I. 387, 2. France Prešeren II 357, [illegible] Tito 301.

[illegible] posamično – občinski prvaki [illegible] mlajše pionirke: 1. Sosič Diana [illegible] 116, 2. Potočnik Jana (J. S. [illegible]) 79, 3. Zaplotnik Gizela (S. Jenko) [illegible] mlajši pionirji: 1. Bojrović Erdan [illegible] 170, 2. Umnik Jani (J. Broz [illegible]), 3. Lasica Vladimir (F. Prešeren) [illegible] starejše pionirke: 1. Bogataj Alenka [illegible] Tito) 144, 2. Obradović Zorica [illegible]) 138, 3. Ropret Nataša (F. Pre[illegible]) [illegible]; starejši pionirji: 1. Ropret Aleš [illegible]) 173, 2. Starc Andrej (S. Jen[illegible]), 3. Lukič Boštjan (F. Prešeren) [illegible]. Najboljši rezultati: Ropret Aleš s 173 [illegible] pri starejših pionirjih in Bojrović [illegible] pri ml. pionirjih s 170 krogi, oba z [illegible] F. Prešeren.

B. Holy

Kranjska gora spet v marcu

KRANJSKA GORA – V Val [illegible] (Italija) je zasedal komi[illegible] za svetovni alpski pokal pri [illegible] FIS smučarski zve[illegible]. Določili so koledar tekmovanj [illegible] prireditelje v tem pokalu za [illegible] in moške v sezoni 1981 do [illegible].

Zaradi svetovnega prvenstva v [illegible] smučanju, ki bo v za[illegible] februarja v avstrijskem [illegible], je koledar svetov[illegible] pokala v obeh konkuren[illegible] skrčen. Čeprav je obseg sve[illegible] pokala v ženski in [illegible] konkurenci skrčen je [illegible] dobila štiri tekme.

[illegible] bo mariborsko Pohorje 5. [illegible] januarja gostilo najboljše [illegible] na svetu, ki se bodo za [illegible] v svetovnem pokalu borile [illegible] slalomu in veleslalomu.

Kranjska gora bo 19. in 20. [illegible] gostila moške. Ti bodo na[illegible] v slalomu in veleslalomu. [illegible] bo zadnje moško dejanje v teh [illegible] tehničnih disciplinah pred [illegible], ki bo v prihodnji smu[illegible] alpski sezoni v Franciji. [illegible] lahko zapišemo, da je za žen[illegible] tekmi na Pohorju termin ugo[illegible], saj je takoj po novoletnih [illegible]. Manj ugoden je za [illegible] Kranjskogorce. Spet je tu marec. [illegible] je v Kranjski gori malo [illegible]. Kranjskogorce torej v pri[illegible] sezoni čaka spet težko [illegible]. Pravočasno bodo morali [illegible] z deponijo snega, če hoče[illegible] da bodo tekmovanje izpeljali. [illegible] bo tudi zgodaj začeti z deli [illegible] podkorenškem veleslalomi[illegible].

D. Humer

Bled – *V lepem pomladnem sobotnem dopoldnevu so člani Društva za podvodne dejavnosti Bled potegnili iz globin Blejskega jezera avtomobil »alfa-romeo«, avto, ki je nepreviden zapeljal na zamrznjeno jezero letos pozimi. Osem potapljačev je brez vseh večjih težav privezalo avtomobil na padalo in ga z Zake vleklo do Kazine, kjer ga je dvigalo potegnilo iz vode. Potapljači so bili zaradi izredno hladne vode vsi premrzli, blejskim »firbcem« se je ponujal kaj nenavadni in uživajoč prizor, avto pa zaradi prisiljenega dolgega namakanja v temačnih blejskih globinah seveda ni več kaj prida. – Foto: D. Sedej*

Komisija za varstvo okolja pri GTZ prosi prebivalce gorenjske regije, da čimprej očistijo okolje svojega bivanja.

Komisija si bo v aprilu ogledala dejansko stanje na terenu in v mesecu avgustu ocenila uspehe vašega prizadevanja.

»Prijetno je živeti v lepem okolju!«

Komisija za varstvo okolja pri GTZ.

SPV

Novosti zakona o temeljih varnosti cestnega prometa (6)

O uporabi varnostnih pasov se je pri nas govorilo že od leta 1974, zdaj pa novi temeljni zakon prinaša novost tako glede varnostnega pasu kot čelade. Kljub temu, da so morala motorna vozila imeti varnostni pas, pa so ga vozniki vse premalo uporabljali. Zakon pravi: »Voznik in oseba, ki se vozi v motornem vozilu, ki ima vgrajene varnostne pasove, morata biti privezana, dokler vozi vozilo v prometu na javni cesti.« To obema tudi pomeni, da ne gre le za uporabo varnostnega pasu v osebnih avtomobilih, pač pa tudi v vseh ostalih motornih vozilih, če so seveda vgrajeni.

Še bolje pa bosta voznik in sopotnik v morebitni nezgodi zavarovana, če bodo prednji sedeži opremljeni z dobrimi naslonjali za glavo, kar pa naj bi bila tudi obveznost proizvajalca motornih vozil. Novost, ki je namenjena večji prometni varnosti motoristov in sopotnika na motornih kolesih, je obvezna nošnja varnostne čelade. Zakon v 95. členu določa: »Voznik motornega kolesa in oseba, ki se vozi z njim na motornem kolesu, morata imeti med vožnjo na cesti na glavi varnostno čelado.«

Dosedanji zakon je sicer prav tako določal uporabo čelade, vendar le pri vožnji na cestah zunaj naselja. Novi zakon pa je doslednejši: uporaba varnostne čelade je obvezna pri vsaki vožnji na cesti tako v naselju kot izven naselja.

Predpisane kazni za kršilce tega določila so takele: zoper voznika in osebo v motornem vozilu, ki se med vožnjo ne priveže z varnostnim pasom, je zagrožena kazen 100 din takoj na mestu, vendar pa se bo izrekala šele po 1. januarju 1985. Vozniki bodo imeli kar precej dolgo dobo za privajanje na obveznost, ki bi je seveda že sedaj ne smeli zanemarjati. Vse premalo se namreč zavedamo, da varnostni pas rešuje življenja.

Nekoliko večja kazen je predpisana zoper voznika motornega vozila in osebo, ki se vozi z njim, če nimata v prometu na cesti na glavi varnostne čelade. Predvidena je kazen 200 din in se izreče na mestu prekrška.

Če je bila s prekrškom povzročena neposredna nevarnost za drugega udeleženca v prometu ali prometna nezgoda, se storilec kaznuje z denarno kaznijo od 300 do 1500 din ali z zaporom do 15 dni. Vozniku motornega vozila se lahko izreče tudi varstveni ukrep prepovedi vožnje motornega vozila od 30 dni do dveh mesecev.

Naše imetje izginja v ognju

Kljub v glavnem manjšim požarom je na gorenjskem družbenem imetju lani nastalo znatno več škode zaradi ognja kot leto poprej – Osveščanje za požarno varstvo in preprečevanje požarov je naloga vseh nas – Doslednejši nadzor odgovornih organov

Kranj – Naša družba namenja požarnemu varstvu, predvsem opremljanju in usposabljanju gasilskih enot, nemalo pozornosti. To je seveda potrebno za morebitno gašenje ognja, ni pa dovolj za preprečevanje nastajanja požarov.

Kot je znano, so se požari v bližnji preteklosti, zlasti na začetku letošnjega leta, v Sloveniji kar preveč razplamteli. Nad to ugotovitvijo se moramo še posebej zamisliti, ker gre za obsežne požare z veliko materialno škodo, ogenj pa je v največ primerih zanetila človeška malomarnost.

Razmere glede požarov in škod zaradi njih so na Gorenjskem v primerjavi z drugimi predeli naše republike boljše. Podatki vseeno kažejo na večanje števila požarov. Tako je lani v 27 požarih nastalo na družbenem premoženju za blizu 6,5 milijona dinarjev oziroma za 81 odstotkov škode več kot v 12 požarih leto poprej. Zasebno premoženje je v 43 požarih utrpelo za skoraj 9,5 milijona dinarjev škode oziroma 13 odstotkov več kot v 38 požarih 1979. leta. Ob tem so se tudi požari, ki so jih spoznali za kazniva dejanja, s 7 leta 1979 lani povečali na 15, škoda zaradi njih pa se je z 2,7 milijona dinarjev dvignila na skoraj 13,7 milijona dinarjev.

Prve tri mesece letošnjega leta je ogenj zagorel na Gorenjskem dvajsetkrat in povzročil za dobre 4,4 milijone dinarjev škode. Velika možnost požarov je posebno spomladi, ko občani sežigajo travo in razne odpadke v bližini gozdov. Zato bodimo ob takem delu previdni in ne dopustimo, da bi število požarov naraščalo tudi v bodoče!

Nasploh se moramo zavedati, da je pravica in dolžnost delovnih ljudi ter občanov varovanje skupnih interesov in s tem sredstev družbenega premoženja, s katerim upravljajo. Njihova – torej naša – skrb je prav tako odpravljanje vzrokov negativnih pojavov in preprečevanje le-teh. Ko gre za požare, ki največkrat nastajajo zaradi človeške neprevidnosti in neodgovornega ravnanja, moramo biti budni nad takšnim početjem in ga sproti odpravljati.

Med povzročitelji požarov so pogosto tudi otroci. Malih otrok nikoli ne bi smeli puščati brez varstva ali nadzora. Pomembna je prav tako vzgoja mladih za požarno varstvo v šolah.

Ker več požarov nastaja zaradi nepravilnega ravnanja z odprtim ognjem, predvsem ob varjenju in drugih tehnoloških postopkih, bodo morali zlasti vodje proizvodnje posvetiti več skrbi požarnemu varstvu. V združenem delu bodo morali zagotoviti tudi hitrejšo izdelavo požarnih načrtov, boljše opremljanje z napravami za javljanje požarov in temeljitejše usposabljanje gasilcev.

Inšpekcijske službe za požarno varnost in organi za notranje zadeve bodo na Gorenjskem še bolj dosledno kot doslej nadzorovali uresničevanje predpisov s tega področja. Njihovo delo ne bo dovolj, če se občani ne bodo zavedali potrebe po stalni protipožarni zaščiti in se tudi ne bodo samozaščitno obnašali.

S. Saje

NESREČE

PADEL Z MOPEDOM

Škofja Loka – V nedeljo, 12. aprila, ob 3.30 zjutraj se je na regionalni cesti na Trebiji pripetila prometna nezgoda, v kateri je bil Dušan Primožič (roj. 1963) iz Sv. Duha huje ranjen. Primožič se je s pony ekspresom peljal proti Gorenji vasi, ni pa mogel zvoziti ovinka, trčil je v plastični smernik in nato še v telefonski drog, padel ter huje ranjen obležal.

ODPELJAL S KRAJA NESREČE

Škofja Loka – Na regionalni cesti na Visokem se je v nedeljo, 12. aprila, ob 7. uri zjutraj pripetila prometna nezgoda zaradi pretesnega prehitevanja. Voznik osebnega avtomobila Suvad Mehič iz Škofje Loke je prehiteval voznico osebnega avtomobila Marijo Čotar iz Gorenje vasi, pri tem pa je oplazil njen avtomobil in tudi pešca Franceta Tometa (roj. 1929) iz Medvod. Pešec je bil v nesreči le lažje ranjen, voznik Mehič pa je odpeljal s kraja nesreče in so ga miličniki našli zvečer istega dne.

VOZNIK HUJE RANJEN

Begunje – V bližini tovarne Elan se je v nedeljo, 12. aprila, ob 14.45 pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Anton Globočnik (roj. 1930) iz Zg. Otoka je zaradi prevelike hitrosti zapeljal z motornim kolesom s ceste na znižano neutrjeno bankino in pri tem padel ter se huje ranil. Prepeljali so ga v jeseniško bolnišnico.

NEZGODA KOLESARJA

Kranj Na Savski cesti se je v nedeljo, 12. aprila, pripetila prometna nezgoda. Rafael Štirn (roj. 1964) je padel s kolesom, ker se mu je med vožnjo obrnila slabo pritrjena stopalka za noge in mu blokirala prvo kolo. Pri padcu se je Štirn ranil in so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico.

L. M.

Utonila v apneni jami

Zasip – V soboto, 11. aprila, dopoldne je na Blejski cesti v apneni jami utonila poldrugo leto stara Terezija Benedik. Anton Benedik je bil skupaj s hčerko pri svojem tastu, kjer je pomagal pri delu in obenem pazil na otroka. Okoli poldne sta s tastom za krajši čas stopila v hišo, na dvorišču pa je otrok ostal sam in medtem padel v apneno jamo. Ko so kmalu nato otroka našli, ji je oče pomagala z umetnim dihanjem in masažo srca, vendar pa otroku niti v Zdravstvenem domu Bled, kamor so deklico prepeljali, niso več mogli pomagati.

Kranj – *Že smo bili veseli, da bo stopnišče, ki vodi z dna gaštejskega klanca na Kalvarijo in v Stražišče dobilo novo in varno kovinsko ograjo, ko se je spet zataknilo. Večino ograje so delavci Komunalnega obrtnega in gradbenega podjetja Kranj vmontirali v stare kamnite stebre, ustavilo pa se je pri prvih visokih opornih obokih. Zadnja zima jih je namreč še bolj razklala, tako, da si delavci niso upali obdelovati kamenja v ograji, ker bi se lahko zrušilo na cesto. Zdaj čakajo kaj bo na to rekla Samoupravna komunalna interesna skupnost. Vsekakor bodo za dokončanje del potrebni večji varnostni ukrepi. – Foto: D. Dolenc*

Utrinki z jubilejnega gozdarskega in kmetijskega sejma v Kranju

V sejmu sodeluje tudi Pivovarna Union, ki je za pivo GRAND prejela zlato medaljo jubilejnega 20. gozdarskega in kmetijskega sejma za kvaliteto.

Že prvi dan je sejem obiskalo precej obiskovalcev, ki so si z zanimanjem ogledovali razstavljene kmetijske in gozdarske stroje in pripomočke in izbiro blaga za široko potrošnjo. Predstavljamo vam delček sejemske ponudbe, do nedelje pa si sejem lahko tudi sami ogledate. Omenimo naj še, da je tudi na tem sejmu znižan občinski davek za kupljeno blago za 2 odstotka

Na razstavi opreme za kmečki turizem sodeluje tudi tržiški ZLIT. Njegovo pohištvo, primerno za opremo sobe za kmečki turizem, je bilo nagrajeno z zlato medaljo za kvaliteto.

Zlato medaljo za kvaliteto je za posode za škropilnice prejela INA – Organsko hemijska industrija iz Zagreba. Na svojem razstavnem prostoru predstavlja še program raznih posod za vinogradništvo. Tam boste lahko dobili tudi vse informacije in propagandno gradivo, lahko pa jih pokličete tudi v Zagreb na telefon: 041/538-622.

Na razstavi »Oprema kmečkega doma za kmečki turizem«, ki jo je pripravila Zadružna zveza Slovenije, predstavlja Bombažna predilnica in tkalnica Tržič posteljnino, ki s privlačnimi vzorci in tradicionalno kvalieto izvrstno dopolnjuje opremo sobe, ki je eden od pogojev za dobro počutje gosta.

Slovenijales nudi poleg kuhinje Brest 10 veliko izbiro sestavljivih programov pohištva. Pri izbiri in nakupu vam bodo svetovali in kupljeno blago tudi brezplačno dostavili do doma (do 30 kilometrov). Pri nakupu vam bodo priznali 2 odstotka sejemskega popusta in na željo odobrili tudi potrošniško posojilo.

Priznana zeliščarja Jože in Ivan Tomažinčič iz Izole poleg raznovrstnih čajnih mešanic in izdelkov iz zdravilnih zelišč nudita tudi nov izdelek – »moški čaj«. Ob obisku njunega razstavnega prostora jima boste lahko zaupali svoje zdravstvene težave in kupili čaj ali izvleček za njihovo ublažitev in odpravo.

*Na dobro založenem razstavnem prostoru razstavlja in prodaja **MERKUR** Kranj številne zanimive proizvode za gozdarje in kmetovalce, za dom in gospodinjstvo. Velika je ponudba električnih in motornih kosilnic, krožnih in motornih verižnih žag, ročnega orodja in orodja za vrtičkarje. Na voljo so tudi priljubljena Pony in druga kolesa ter avtomobili iz SSSR. Blago prodajajo po sejemskih cenah, odobravajo potrošniške kredite in kupljeno brezplačno dostavljajo do doma.*

ČZP Kmečki glas predstavlja svoj celotni založniški program. Na njihovem razstavnem prostoru se lahko naročite na Kmečki glas ter reviji Moj mali svet in Sodobno kmetijstvo, ali izberete knjige iz njihovega strokovnega in leposlovnega programa.

Pri jeseniškem FUŽINARJU so dobro pripravljeni na novo sezono

Pomlad tudi na prodajnih policah

»Graditelji lahko pri nas že vnaprej naročijo inštalacijski material,« pravi vodja blagovnice FUŽINAR Jože Režek.

kovinotehna

Fužinarjeve police so kljub občasnemu pomanjkanju posameznih materialov vedno polne. Te dni so imeli tudi tako iskane žarnice . . .

Jesenice – Celjska KOVINOTEHNA ima med ostalimi temeljnimi organizacijami tudi tehnične trgovine, ki širom Slovenije obsegajo kar 25 prodajaln in blagovnic. Med njimi je tudi jeseniški FUŽINAR, znana gorenjska blagovnica, ki ima v svojem prodajnem programu tehnično blago široke potrošnje in sicer: belo tehniko, akustiko, steklo, porcelan, posodo, vodo- in elektroinštalaterski material ter vse za centralno ogrevanje.

Iz leta v leto, iz sezone v sezono, širi svoj prodajni program, ga dopolnjuje z novimi izdelki. Seveda pa pri tem, kot tudi druge podobne trgovine, naletava na težave, večina povzročenih zaradi znanih restrikcijskih ukrepov, da se pospeši izvoz in zmanjšuje uvoz. Posameznih vrst blaga primanjkuje, pa naj gre za najbolj enostavno blago, kot so na primer žarnice, pa do pralnega stroja ali barvnega televizorja.

Kako kaže to pomlad založenost trgovine, smo se oni dan pogovarjali z vodjem blagovnice Fužinar, Jožetom Režkom.

»No, kljub vsem težavam, se zdi, se le obetajo lepši časi. Že ta teden pričakujemo večje število barvnih televizorjev Gorenje iz programa v sodelovanju s Kortingom, pa tudi pralnih strojev in podobnega. Zaradi dobrega dolgoletnega sodelovanja s škofjeloškim LTH pa lahko kupcu postrežemo tudi z zamrzovalnimi skrinjami z lepotno napako, ki so prav zaradi tega znatno cenejše.

Seveda pa velja povedati tudi to, da že sedaj sprejemamo naročila za inštalacijsko blago, za katerega bodo posamezni graditelji dobili odobrena gradbena posojila, pa najsi gre pri tem za radiatorje, kotle, pa tudi ostalo inštalacijsko blago.«

»Kako pa je pri vas kaj s plačilnimi pogoji?«

»Raznovrstno blago, katerega ni moč plačati kar naenkrat, z gotovino, se v naši blagovnici prodaja tudi na potrošniško posojilo. To velja, recimo, za hladilnike, zamrzovalne skrinje, črno-bele televizorje, bojlerje, šivalne stroje, štedilnike, termoakumulacijske peči in podobno.

Potrošniško posojilo je urejeno v nekaj minutah na samem oddelku in s tem odpade nepotrebno tekanje do banke. Posojilo pa se lahko odplačuje v 6 do 24 mesečnih obrokih.

No, morda bi rekel še nekaj besed o dostavi. Z lastnim dostavnim kamionom na željo kupca takoj dostavimo vse blago na dom, seveda pa je treba v tem primeru prevoz plačati. Enkrat na teden pa imamo dostavo bele tehnike na domove po Jesenicah brezplačno.«

Pomlad je tu in z njim seveda tudi delo na vrtu. Vse, kar rabijo vrtičkarji, dobe pri Fužinarju: lopate, lopatice, motike, motičice, pripravna orodja za rahljanje prsti, za sajenje, skratka vse priložnostno orodje za vrt. Vedno so pa tu na voljo tudi motorne in električne rotacijske kosilnice za vzdrževanje zelenic.

Topli dnevi so se pričeli, narava je ozelenela in vzcvetela. Vse bolj nas vabi ven, na plano. Čas piknikov prihaja. Tudi pri Fužinarju je čutiti to pomladno razpoloženje. Njihove police namreč že nudijo vse potrebno za prijeten piknik: vseh vrst žare, roštilje in tudi že del kamp opreme. Saj bo poletje naenkrat tu . . .

Os

Piloti za most – 43 metrov globoko v zemlji

Most na Bohinjski Beli čez Savo Bohinjko je jugoslovanski rekorder svoje vrste, saj so za nosilne stebre in zaradi izredno slabega materiala morali zavrtati tudi do 43 metrov globoko v zemljo – Dela se končujejo, mostova pa še ne bosta prevozna

Bohinjska Bela – Temeljna organizacija združenega dela industrijske nizke gradnje **Jesenice**, ki spada v SGP Gradbinec iz **Kranja**, se je v letu 1977 **začela pripravljati** na izvedbo nalogo: **izgradnjo dveh mostov** na obvoznici **mimo Bohinjske Bele** proti **Bohinju. V letu 1978** so začeli z **republiško skupnostjo** za ceste, ki **financira izgradnjo** obvoznice mimo **Bohinjske Bele** pomembno za **izgradnjo mostu** na **Obrnah** in na **Bohinjski Beli**. Po predračunski **vrednosti naj bi** izgradnja **veljala 40 milijonov dinarjev.**

Ko so uredili vsa zemeljska dela, so poleti leta 1978 začeli z izgradnjo. Tedaj niso pričakovali, da se bo gradnja mostov tako zavlekla, saj geološke raziskave niso nakazovale problemov ob gradnji. Ko pa so položili prve pilote, so bili nemalo presenečeni in spoznali, da bo treba veliko globje v zemljo kot so predvidevali načrti. Najglobje naj bi zavrtali 20 metrov, a se je kasneje izkazalo, da bo delo znatno zahtevnejše. Siva ilovica, izredno slab material, ki jo je težko vrtati, je povzročala nenehne probleme. A delavci niso odnehali in tako so danes piloti tudi do 43 metrov v zemlji, kar predstavlja pri takšnih gradnjah nedvomni jugoslovanski rekord. Most na Bohinjski Beli je torej po svoje rekorder svoje vrste, veliko lažje pa je bilo z mostom na Obrnah. Prvi je dolg 135 metrov, drugi pa 125 metrov, oba pa sta za okoli 25 metrov daljša kot je predvideval načrt.

Dela so bila torej za delavce jeseniškega Gradbinca ena najtežjih in najbolj zahtevnih doslej, na tem sedem kilometrov dolgem cestnem odseku, ki predstavlja pomembno boljšo povezavo z Bohinjem. Odprto pa ostaja vprašanje ceste, za katero ima republiška skupnost za ceste v srednjeročnem načrtu predviden denar, vendar je vprašanje, kdaj bodo lahko cesto tudi resnično zgradili. Delavci jeseniškega Gradbinca so zaradi svojih del naredili traso, vendar vsaj za zdaj še ni obetov, da bi cesto tudi dokončno zgradili. Predvidevajo pa lahko nemalo težav, kajti na tem območju zemljišče drsi, treba po napraviti številne drenaže ter obilna zemeljska dela, kar bo zahtevalo dodatna sredstva.

Mostova na Obrnah in na Bohinjski Beli, ki sta nedvomno lep uspeh delavcev Gradbinca, sta zgrajena v »sovprežni« konstrukciji – spet zahtevni gradbeni konstrukciji. Običajno je bilo na gradbišču do 25 delavcev, dela pa je vodil Mirko Klinar ob pomoči Vojteha Koblarja. Zdaj nameravajo, da bodo položili na mostova asfalt, ki bi ga morali že lani, a je bila hidroizolacija mostov premehka. Maja letos ga bodo položili delavci Cestnega podjetja Kranj.

Mostova na Bohinjski Beli in na Obrnah bosta potem »zaklokirana« in ne bosta še prevozna. Z Bohinjske Bele bodo napravili še priključek, težko pa je predvideti, kdaj bo prišla na vrsto tako zaželena cesta, ki se s sedmimi kilometri izogne ozkemu prometnemu grlu naselja Bohinjske Bele.

D. Sedej

Tiskarna in kartonaža
GORENJSKI TISK n.sol.o.
KRANJ

objavlja prosta dela in naloge
za TOZD BLAGOVNI PROMET n.sol.o. KRANJ

delavca za opravljanje del in nalog
NOTRANJI TRANSPORT IN POMOČ PRI ODREMI.

Pogoj:
končana osnovna šola, odslužen vojaški rok. Za opravljanje del in nalog je določeno enomesečno poskusno delo.

Ponudbe z dokazili o izobrazbi in strokovnosti sprejema tajništvo delovne organizacije TK Gorenjski tisk Kranj Ulica Moše Pijadeja 1., 15 dni po objavi.

Ogled mostu na Peračici – *Strokovnjaki so si ogledali most pod Brezjami in ugotovili, da je potreben nujne sanacije. Z akcijo bodo zbrali denar in ga prihodnje leto obnovili. – Foto: D. Sedej*

Mostovi se nagibajo

V radovljiški občini imajo več dotrajanih mostov, med njimi sta v kritičnem stanju tudi mostova preko Peračice – Cesta je domala uničena

Peračica – V radovljiki občini imajo že nekaj let velike probleme z vzdrževanjem starih mostov domala v vseh krajevnih skupnostih. Tako so težave z mostovi v Gorjah, v Otočah in še drugje, tudi na Peračici pri Brezjah. Mostovi preko Save in preko vseh drugih vodotokov so dotrajani, ne vzdržijo več teže, za katero so bili zgrajeni, promet pa je iz leta v leto večji. Še posebej promet z lesom, ko preko mostov ali bolje mostičkov v krajevnih skupnostih prevažajo les s težkimi kamioni.

Na Peračici sta dva takšna mostova, ki grozita, da jima življenjska doba ni več dolga in ki povešena opozarjata, da jih bo treba čimprej popraviti. Prvi most je takoj pod Brezjami, drugi pa je na katastrski meji s tržiško občino in preko njega vodi cesta v Leše. Ko bi preko teh mostov potekal le krajevni promet, ne bi bilo še dolgo težav, vendar mostova uničuje precejšnja medobčinska prometna povezava, spet seveda promet z lesom.

Prav zato, ker se krajani bojijo, da ne bi zdaj zdaj prišlo do nesreče, so na dotrajana mostova opozorili komunalno interesno skupnost Radovljca ter sklicali posvet o problematiki mostov. Strokovnjaki so si minuli teden oba mostova temeljito ogledali ter se takoj strinjali, da bo čimprej treba mostova popraviti. Ob tem pa seveda ne gre le za sanacijo in okrepitev mostov, temveč obenem tudi za obširna zemeljska dela, za meritve in raziskave terena, za novo speljavo ceste in za vsa druga vprašanja, ki so nujna pri kakršnemkoli posegu ob vodotokih. Vsa dela pa že v samem začetku terjajo izdatna sredstva, zato so se menili, kako bi najbolje rešili problem mostov Peračice.

Za drugi most, ki je na meji s tržiško občino, imajo pri samoupravni komunalni skupnosti Radovljica že zagotovljena sredstva in se bo gradnja letos začela. Ta most je res v obupnem stanju, nezavarovan, z znakom, da vzdrži 3 tone. Pravzaprav je res čudno, da se še ni podrl, kajti preko tega mostička redno vozijo težki tovornjaki.

Večji problemi so s prvim mostom, kajti njegovo obnovo še niso upoštevali v srednjeročnem planu, zato je zanj letos nemogoče dobiti sredstva. Domenili so se, da letos napravijo študijo o obnovi tega mostu, z vsemi variantami, prihodnje leto pa naj bi s skupno akcijo primerno adaptirali tudi prvi peraški most.

Pa še to: cesta skozi Peračico je z osebnimi avtomobili na nekaterih mestih komaj komaj prevozna. Če kje avtomobili zares »trpijo«, potem po tej cesti, makadamski. Res je, da osebnega prometa tod ni veliko, je pa zato veliko tovornega prometa. In prav težki kamioni Gozdnega gospodarstva, ki črpa les iz peraških gozdov, cesto uničujejo, zato bi bilo prav, da bi Gozdno gospodarstvo prav to cesto v prihodnje bolje vzdrževalo.

D. Sedej

Obiščite naš paviljon na
Sejmu gozdarstva in kmetijstva
v Kranju
od 10. do 20. aprila 1981

murka

Veletrgovina
ŽIVILA
Kranj

Obiščite nas
na 20. Mednarodnem
gozdarskem in
kmetijskem sejmu
v Kranju
od 10. do 20. aprila 1980.

Priporočamo se za obisk
Veletrgovina Živila Kranj

KŽK

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

Kiti

TOZD agromehanika
Kranj, Cesta JLA 11 (Zlato polje)

KMETOVALCI!

V času gozdarskega in kmetijskega sejma v Kranju od 10. do 20. aprila 1981. lahko nabavite iz lastne proizvodnje **škropilnice in atomizerje s takojšno dobavo.** Ostale izdelke pa lahko naročite za kasnejšo dobavo.

Za traktorje in priključke iz programa TOMO VINKOVIĆ sprejemamo **predplačila; rok dobave kratek.**

PO SEJMU OBRATUJEJO NAŠE TRGOVINE NORMALNO IN SICER:
Skladišče od 6. do 15. ure, tel.: 22-737
Trgovina s stroji, Kranj, Koroška cesta 25, od 7. do 15. ure
v sobotah pa od 8. do 12. ure, tel.: 24-786
Trgovina rezervnih delov, Kranj, Koroška cesta 25, od 6. do 18. ure,
v sobotah pa od 8. do 12. ure, tel.: 24-786

Razstava in prodaja
pohištva
na 20. sejmu gozdarstva
in kmetijstva
v Kranju od 10.—20. 4. 1981
Priporočamo se za obisk!
Stalna razstava in prodaja
v Vižmarjih,
Plemljeva 86

SLOVENIJALES

bombažna predilnica in tkalnica | tržič

razglaša naslednja prosta dela in naloge na podlagi 6. čl. Pravilnika o delovnih razmerjih ter v skladu z 21. čl. Zakona o delovnih razmerjih:
razglašamo za letno sezono 1981 prosta dela in naloge:

1. **KNJIGOVODJA POČITNIŠKEGA DOMA**
(1 oseba za določen čas) OD — 12.988 din netto
Pogoji:
dokončana ESŠ ali upravno administrativna šola,
najmanj 2 leti delovnih izkušenj pri opravljanju knjigovodskih poslov

2. **TOČAJKE**
(2 osebi za določen čas) OD — 11.126 din netto
Pogoji:
dokončana osemletka,
praksa v gostinski stroki

3. **KUHARICE**
(1 oseba za določen čas) OD — 14.804 din netto
Pogoji:
poklicna kuharica ali priučena kuharica s prakso

4. **SERVIRKE**
(5 oseb za določen čas) OD — 11.743 din netto
Pogoji:
dokončana ali nedokončana osemletka,
zaželjena je ustrezna praksa

5. **POMOŽNEGA DELAVCA**
(1 oseba za določen čas) OD — 10.671 din netto
Pogoji:
dokončana ali nedokončana osemletka,
— sposobnost za opravljanje težjih fizičnih del

Za zgoraj omenjena dela in naloge je v netto OD vračunano nadurno delo, vrednost točke, ocenitev delovnih rezultatov in minulo delo.
Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovski oddelek 15 dni od dneva objave.

85 MERKUR KRANJ

Merkur,
prodajalna Barve-laki
Radovljica vas vabi
na praktično prikazovanje obdelave sten, tal in fasad z materiali iz proizvodnega programa Kemične industrije Dol pri Ljubljani, ki bo v torek, 14. aprila od 10. do 13. in od 15. do 17. ure pred prodajlno Barve-laki v Radovljici. Vabimo vse, ki se zanimate za obdelavo zidov s sodobnimi gradbenimi materiali.

Pridite, poglejte in poskusite tudi vi! Napravite si sami — ni tako težko kot je videti na prvi pogled! Strokovnjaki JUB-a vam bodo radi svetovali!

85 MERKUR KRANJ

Mercator

MERCATOR — ROŽNIK

TOZD Preskrba
Tržič

Obiščite razstavno-prodajni prostor Mercatorja na 20. sejmu gozdarstva in kmetijstva od 10. 4. do 20. 4., na katerem si boste lahko ogledali in nabavili

pohištvo, akustiko in belo tehniko.

Na zunanjem prostoru pa si lahko nabavite kmetijske stroje in orodje Gorenje MUTA, betonske mešalce, samokolnice, motorje in vse vrste koles.

Ugodnosti nakupa pri Mercatorju so:

potrošniški kredit
brez porokov
nasveti pri nakupu
sejemske cene
brezplačna dostava kupljenega blaga (do 30 km)

NASVIDENJE PRI MERCATORJU

Mercator

ČASOPIS GLAS V VSAK GORENJSKI DOM

NAROČAM GLAS

Ime in priimek: .....

Stanovanje: .....

.....

Pošta: .....

Naš naslov je:
ČP Glas
64000 KRANJ
Moše Pijadeja 1
(tel. 23-341)

Obisk v vzgojnem zavodu v Preddvoru

Če bi doma bilo tako . . .

Mogočna stara stavba sredi Preddvora je že dolga leta drugi dom številnim slovenskim otrokom. Pogosto tudi edino toplo gnezdo, v katerem najdejo zavetje in drobec ljubezni, ki jim je njihovi starši niso sposobni dati.

Trenutno je v preddvorskem zavodu, ob smledniškem in veržejskem domu te vrste na Slovenskem, 72 vedenjsko in osebnostno motenih otrok. Prišli so iz neurejenih, socialno šibkih družin, v katerih pravilom prevladujejo alkohol in prepiri. Vse to je otrokom vrezalo globoke rane. Uhajali so od doma, iz šole, se potepali, kradli . . .

Čeprav so delovni prostori mračni, spalnice bolj podobne kasarnam kot prebivališču živahnih otrok, v zavodu diha urejenost. Otroci se v njem dobro počutijo. Manj svobodni so res kot prej, zato pa so obvarovani pred hudimi stresi. Vzgojitelji so jim postali drugi starši, vrstniki dobri prijatelji.

V zadnjem obdobju, ko se osnovne šole odpirajo socialnim delavcem in psihologom, ko se uveljavljajo oddelki podaljšanega bivanja in celodnevni pouk, lažje primere osebnostno in vedenjsko motenih šolarjev rešujejo v domačem okolju. Če tam učinkovitega zdravila ni, jih pošljejo v vzgojni zavod.

Nekateri otroci so s tako rešitvijo celo zadovoljni, drugi se je bojijo. Kljub temu so pobegi, do njih prihaja iz čustvenih razlogov predvsem v prvem, drugem in tretjem mesecu, zelo redki. Otroci hitro spoznajo, da zavod ni tako strašen kot so si ga predstavljali in kakršnega so jim slikali nepoznavalci.

Pri navajanju otrok na novo okolje in življenje veliko pomaga skupina – teh je trenutno dvanajst – ki vsakega novinca tovariško sprejme medse. Delo s skupinami se je tudi sicer pokazalo za najuspešnejše, saj v skupini otrok najlažje in najhitreje sprejema higienske, vzgojne in delovne navade. Pri vzgoji tudi sam sodeluje. Vzgojitelj je predvsem usmerjevalec. S posamezniki seveda mora delati tudi individualno, odvisno od izvora in značilnosti njihovih motenj.

Delavci preddvorskega zavoda tesno sodelujejo s starši in socialnimi službami v krajih, od koder so otroci prišli. Ustvariti želijo normalne pogoje v njihovem ožjem okolju, pripraviti »teren« za vrnitev. Vedno se jim, žal, ne posreči. Menijo, da bi morali imeti v vsaki občinski socialni službi delavca, ki bi se ukvarjal posebej z otroki, ko zapustijo zavod. Kajti v njem so le do konca obveznega šolanja. Potem so več ali manj prepuščeni sebi in največkrat slabemu vplivu in zgledu svojih staršev. Približno petnajst od stotih, ki so del otroštva preživeli v zavodu, kasneje zaide na stranpoti.

Velika prednost vzgojnega zavoda v Preddvoru je, ker varovanci obiskujejo redno osnovno šolo in se na ta način vključujejo v »normalno« okolje. Vzgojitelji imajo vsak teden posvetovalno uro z učitelji. Tedaj pretresejo vse probleme in iščejo skupne rešitve. Pravijo, da je zlasti pomembna pravilna motivacija otrok za učenje.

Življenje v zavodu je dokaj pestro. Dopoldne so otroci v šoli, po kosilu pa so prosti do treh. Ne za samostojno pohajkovanje po vasi, ampak za organizirane sprehode, delovne akcije, šport in interesne dejavnosti.

Ob sprostitve na zavodskem dvorišču. Otroci in vzgojitelji najbolj pogrešajo ustrezno igrišče, na katerem bi lahko neovirano zbijali žogo.

Violeta z Jesenic: »A ta je precej pil. Nisem hotela hoditi v šolo. Tu mi gre zdaj dobro. Obiskujem četrti razred. Domov me ne vleče preveč, ne vem, ni mi posebno dolgčas.«

Roman iz Ljubljane: »V zavodu mi je všeč. S prijatelji in tovarišico se zelo dobro razumem. Tu sem že tretje leto. Večkrat grem domov, k mami. Z očetom ne živita skupaj.«

Veliko jih sodeluje pri planinskem, taborniškem, kolesarskem, gospodinjskem, likovnem in drugih krožkih. S tem se navajajo na pametno izrabo prostega časa, kar jim tudi kasneje lahko samo koristi.

Do pol šestih nato traja učenje, po večerji pa imajo čas za obisk domske knjižnice, za pogovore, razprave o socialnih temah, na primer o urejenem življenju, o alkoholizmu, kajenju in podobno, na vrsto pridejo namizne igre, poslušajo radio in spremljajo televizijski dnevnik. Veliko se pogovarjajo tudi o žgočih gospodarskih vprašanjih. Pred kratkim so pripravili samoupravni dan, ki je zelo dobro uspel.

Razveseljivo je, da vaščani otrok iz zavoda ne odklanjajo več. Če že nastane kakšen problem, teh pa je zelo malo, ga skupaj rešujejo. K boljšemu odnosu so največ pomagali otroci sami, saj se vključujejo v vse akcije v vasi, negujejo prijateljstva z domačimi vrstniki, skratka, postali so vsakdanji in nepogrešljivi del življenja v Preddvoru. H. Jelovčan

Ni pomembno, kako mu je ime in od kod je. Lahko bi bil katerikoli od otrok, ki preživljajo mladost v preddvorskem zavodu. Zato mu recimo kar Robi in mu prisodimo kakšnih enajst, dvanajst let. Poslušajmo kratko pripoved o njegovih grenkih izkušnjah.

Oče je bil strasten alkoholik in kvartopirec. Svojo družino je pogosto vodil domov, malega Robija pa je izkoriščal kot »zaščito« pred pretepači na pohodih po gostilnah. To je v Robiju povzročalo velike čustvene motnje. Začel je izostajati od pouka, begati od doma. Rad bi imel dobre starše, s katerimi bi se lahko postavil. Pa se mu želja ni uresničila. Mati, živčno zrahljana zaradi prepirov s pijanim možem, je zahtevala ločitev.

Tako je Robi prišel v Preddvor. Mati ga je sprva zelo pogosto obiskovala, potem pa je našla novega prijatelja. Za sina se je vse manj zanimala. Njegovo mlajšo sestrico je pustila kar možu. Robi je seveda vse vedel in postal še bolj občutljiv.

Mati je na pritisk vzgojiteljev nekoliko popustila. Zdaj večkrat pride, vendar zdrži samo nekaj minut. S sinom v glavnem molčita. Nimata se o čem pogovarjati . . .

K sreči je Robi prišel v zavod dovolj zgodaj. S prijatelji v svoji skupini se dobro razume, tudi učitelja ima rad. Kljub temu pa dostikrat ni zbran. Le kam begajo njegove misli?

VAŠ DOM 81

JATOVE DOMAČE IN MEDNARODNE ZVEZE Z LETALIŠČEM LJUBLJANA OD 1. APRILA 1981 DO 31. OKTOBRA 1981

DOMAČI PROMET

ODHODI IZ LJUBLJANE

	Št. leta	Dnevi	Čas odhoda	Čas prihoda	Preko	Transferni časi
BEOGRAD	721	3 5 7	08.00	09.00		
BEOGRAD	721	1 4	08.10	09.10		
BEOGRAD	721	2	10.20	11.20		
BEOGRAD	721	6	10.50	11.50		
BEOGRAD	723	1 3 4 5	14.20	15.20		
BEOGRAD	723	2 7	16.30	17.30		
BEOGRAD	725	7	19.30	20.30		
BEOGRAD	725	1	20.20	21.20		
BEOGRAD	725	3 4	20.40	21.40		
BEOGRAD	725	2 5	21.10	22.10		
DUBROVNIK	906	3	10.30	11.30		
DUBROVNIK Ⓐ	229	6	15.50	16.55		
DUBROVNIK	229	2	15.50	16.55		
DUBROVNIK	906	5	16.20	17.20		
OHRID	723/968	5	14.20	19.25	BEG	15.20/17.30
OHRID	723/972	1	14.20	18.30	BEG	15.20/17.35
OHRID	723/970	3	14.20	18.40	BEG	15.20/17.45
PRIŠTINA	723/978	1 3 5	14.20	20.40	BEG	15.20/20.00
PRIŠTINA	723/978	7	16.30	20.50	BEG	17.30/20.10
SARAJEVO	955	2 4	18.55	19.50		
SKOPJE	955	2 4	18.55	21.15		
SKOPJE	904	1 3 5	18.50	21.15		
SKOPJE	904	1 3 5	18.50	19.40		
SPLIT	723/742	3	14.20	18.35	BEG	15.20/17.50
TITOGRAD	723/742	1	14.20	20.35	BEG	15.20/19.50
TITOGRAD	723/742	2	16.30	20.45	BEG	17.30/20.00
TITOGRAD	723/742	4	14.20	20.45	BEG	15.20/20.00
TITOGRAD	723/742	5	14.20	20.25	BEG	15.20/19.40

PRIHODI V LJUBLJANO

BEOGRAD	720	2	05.35	06.35		
BEOGRAD	720	6	05.40	06.40		
BEOGRAD	720	1	06.35	07.35		
BEOGRAD	720	3 5	06.20	07.20		
BEOGRAD	720	4	06.40	07.40		
BEOGRAD	720	7	08.40	09.40		
BEOGRAD	726	5	08.40	09.40		
BEOGRAD	722	1 3 5	17.20	18.20		
BEOGRAD	722	2 4	17.25	18.25		
BEOGRAD	724	7	17.50	18.50		
BEOGRAD	724	1	18.40	19.40		
BEOGRAD	724	3 4	19.00	20.00		
BEOGRAD	724	2 5	19.30	20.30		
BEOGRAD	724	6	20.30	21.30		
DUBROVNIK Ⓐ	228	6	08.55	09.55		
DUBROVNIK	228	2	08.55	09.55		
DUBROVNIK	907	3	12.10	13.10		
OHRID	971/722	2	10.05	18.25	BEG	11.05/17.25
OHRID	971/722	4	10.55	18.25	BEG	11.55/17.25
OHRID	971/722	1	08.00	18.20	BEG	09.00/17.20
PRIŠTINA	977/722	3 4 5	07.10	18.25	BEG	07.50/17.25
PRIŠTINA	977/722	2	07.00	18.25	BEG	07.40/17.25
PRIŠTINA	977/722	1	07.30	18.20	BEG	08.10/17.20
SARAJEVO	954	2	08.55	09.50		
SARAJEVO	954	4	11.25	12.20		
SKOPJE	905	1 3 5	07.30	09.55		
SKOPJE	954	2	07.30	09.50		
SKOPJE	954	4	10.00	12.20		
SPLIT	905	1 3 5	09.05	09.55		
TITOGRAD	741/720	5 7	07.05	09.40	BEG	07.50/08.40
TITOGRAD	741/724	6	11.30	21.30	BEG	12.15/20.30
TITOGRAD	741/722	1	07.25	18.20	BEG	08.10/17.20
TITOGRAD	741/722	4	07.35	18.25	BEG	08.20/17.25
TITOGRAD	741/722	2	07.05	18.25	BEG	07.50/17.25
TITOGRAD	741/722	3	07.05	18.20	BEG	07.50/17.20

MEDNARODNI PROMET

ODHODI IZ LJUBLJANE

	Št. leta	Dnevi	Čas odhoda	Čas prihoda	Preko	Transferni časi
AMSTERDAM	228	2	10.45	13.40		
AMSTERDAM Ⓐ	228	6	10.45	13.40		
AMSTERDAM Ⓓ	224	6	14.30	17.24		
AMAN	725/474	5	21.10	03.00*	BEG	22.10/23.00
ATHENS	723/438	3	14.20	23.25	BEG	15.20/19.55
ATHENS	721/416	6	10.50	23.00	BEG	10.50/18.05
ATHENS	*23/438	7	16.30	23.25	BEG	17.30/19.55
BUDAPEST	*21/348	5	08.00	17.25	BEG	09.00/15.30
DAMASCUS	723/430	7	16.30	02.15*	BEG	17.30/21.00
DAMASCUS	723/340	3	14.20	02.15*	BEG	15.20/21.00
DUBAI	723/610	7	16.30	04.25*	BEG	17.30/20.20
CAIRO	723/440	3	14.20	00.50*	BEG	15.20/21.00
CAIRO	723/440	7	16.30	00.50*	BEG	17.30/21.00
CHICAGO	510	2 6	07.10	17.25		
FRANKFURT	352	12345	14.55	17.15		
ISTAMBUL	723/430	3	14.20	00.35*	BEG	15.20/21.00
ISTAMBUL	723/420	4	14.20	23.35	BEG	15.20/20.00
ISTAMBUL	723/430	7	16.30	00.35*	BEG	17.30/21.00
LONDON	212	2 5 7	10.20	12.35		
MALTA	721/454	1	08.10	14.10	BEG	09.10/10.55
MELBOURNE Ⓑ	725/604	1	20.20	07.10**	BEG	21.20/23.59
MELBOURNE Ⓑ	725/604	5	21.10	07.10**	BEG	22.10/23.59
MELBOURNE Ⓒ	725/604	1	20.20	06.10**	BEG	21.20/23.00
MELBOURNE Ⓒ	723/604	5	14.20	06.10**	BEG	15.20/23.00
MOSCOW	721/132	3 4 5 7	08.00	17.55	BEG	09.00/12.00
NEW YORK	502	5	11.50	16.00		
NEW YORK	510	2 6	07.10	15.20	BEG	
PEKING	723/610	7	16.30	18.25*	BEG	17.30/20.20
SINGAPORE Ⓑ	725/604	5	21.10	19.55*	BEG	22.10/23.59
SINGAPORE Ⓑ	725/604	1	20.20	19.55*	BEG	20.20/23.59
SINGAPORE Ⓒ	725/604	1	20.20	18.55*	BEG	21.20/23.00
SINGAPORE Ⓒ	723/604	5	14.20	18.55*	BEG	15.20/23.00
SYDNEY Ⓑ	725/604	1	20.20	09.30**	BEG	21.20/23.59
SYDNEY Ⓑ	725/604	5	21.10	09.30**	BEG	22.10/23.59
SYDNEY Ⓒ	725/604	1	20.20	08.30**	BEG	21.20/23.00
SYDNEY Ⓒ	723/604	5	14.20	08.30**	BEG	15.20/23.00
SOFIA	723/112	4	14.20	22.55	BEG	15.20/20.00
TRIPOLI	721/452	3 5	08.00	14.00	BEG	09.00/10.20
TUNIS	721/454	1	08.10	15.15	BEG	09.10/10.55
WARSZAW	721/348	5	08.00	19.25	BEG	09.00/15.30
ZURICH	322	1 5	10.35	12.50		

PRIHODI V LJUBLJANO

AMSTERDAM	229	2	14.25	15.10		
AMSTERDAM Ⓐ	229	6	14.25	15.10		
AMSTERDAM Ⓓ	225	6	13.00	13.45		
AMAN	475/722	6	05.30	18.20	BEG	07.45/17.20
ATHENS	417/722	1	08.30	18.20	BEG	09.20/17.20
ATHENS	417/724	2	16.15	20.30	BEG	17.10/19.30
ATHENS	439/722	4	08.30	18.25	BEG	08.00/17.25
ATHENS	417/724	7	08.30	18.50	BEG	09.20/17.50
BUDAPEST	303/722	1	08.50	18.20	BEG	08.45/17.20
DAMASCUS	477/720	1	03.30	07.35	BEG	05.30/06.35
DAMASCUS	431/722	4	03.00	18.20	BEG	06.35/17.20
DUBAI	611/722	3	04.25	18.20	BEG	07.00/17.20
CAIRO	441/720	1 4	03.30	07.35	BEG	05.35/06.35
CHICAGO	509	6	19.25	12.40*		velja do 26. 4.
CHICAGO	509	4	19.25	12.40*		velja od 1. 5.
FRANKFURT	353	1 2 3 4 5	14.05	14.20		
ISTAMBUL	431/722	4	07.00	18.20	BEG	06.35/17.20
LONDON	213	2 5 7	13.35	15.40		
MELBOURNE	605/720	3 7	14.30	07.35*	BEG	05.05/06.35
MOSCOW	133/724	6	18.55	21.30	BEG	19.00/20.30
NEW YORK	509	6	23.25	12.40*		velja do 26. 4.
NEW YORK	509	4	23.25	12.40*		velja od 01. 5.
NEW YORK	505	1	18.00	09.30*	BEG	
NEW YORK	505	5	18.00	10.20*	BEG	
PEKING	611/722	2	22.25	18.20*	BEG	07.00/17.20
SINGAPORE	605/720	3 7	21.10	07.35*	BEG	05.05/06.35
SYDNEY	605/720	3 7	12.10	07.35*	BEG	05.05/06.35
SOFIA	113/726	5	07.10	09.40	BEG	06.05/08.40
TRIPOLI	453/724	3	16.10	20.00	BEG	17.50/19.00
TRIPOLI	453/724	5	16.10	20.30	BEG	17.50/19.30
WARSZAW	343/722	4	11.45	18.25	BEG	12.30/17.25
ZURICH	323	1 5	13.30	13.45		

LEGENDA:
A Velja od 4.–25. 4. in 10.–30. 10.
B Velja od 1. 4.–31. 5.
C Velja od 1. 6.–30. 9.
D Velja od 2. 5.–3. 10.

* – prihod naslednji dan
** – prihod 2 dni kasnejé
1234567 – dnevi v tednu

Vsi časi so lokalni.
Vozni red je samo informacija in se lahko spremeni brez predhodnega obvestila.

JAT

JUGOSLOVANSKI AEROTRANSPORT
Poslovalnica LJUBLJANA
Miklošičeva 34

REZERVACIJE IN INFORMACIJE
TEL. 061/314-340 in 314-341
IN VSE POOBLAŠČENE TURISTIČNE AGENCIJE

Poslovalnica MARIBOR
Cankarjeva 3
062/26-155

GOZDNO GOSPODARSTVO BLED

TOK – zasebni sektor gozdarstva Bled, n. sub. o. Bled, Ljubljanska 19

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge v organizacijski enoti Bohinj:

1. **DVEH GOZDNIH DELAVCEV – sekačev**
2. **DELAVCA ZA PREVOZ LESA Z GOZDARSKIMI TRAKTORJI**

Pogoji:
pod 1. – potrebna strokovna usposobljenost za delo z motorno žago in leto delovnih izkušenj pri poseku gozdnega drevja
pod 2. – opravljen izpit za vožnjo traktorja in 6 mesecev delovnih izkušenj pri vožnji lesa s traktorjem

Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 15 dni po objavi na naslov TOK – Zasebni sektor gozdarstva Bled, Ljubljanska cesta 19.

Komunalno podjetje Tržič p. o.

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

1. **VODJE GRADBENE ENOTE**
   Pogoji: – srednja izobrazba gradbene smeri,
   – strokovni izpit iz gradbeništva,
   – 3 leta delovnih izkušenj
2. **ADMINISTRATORJA – OBRAČUNOVALCA – V TEHNIČNO KOMERCIALNO RAZVOJNI SLUŽBI**
   Pogoji: – srednja izobrazba upravno administrativne smeri,
   – 2 leti delovnih izkušenj
3. **ŠOFERJA V OPERATIVNI ENOTI AVTOSTROJNI PARK**
   Pogoji: – poklicna šola za voznike motornih vozil – voznik C kategorije,
   – 1 leto delovnih izkušenj

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na gornji naslov v 15 dneh po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju ponudb.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE o. o. Kranj

Komisija za delovna razmerja Delovne skupnosti skupnih služb Kranj objavlja prosta dela in naloge

EKONOMSKEGA TEHNIKA za DSSS – del Jesenic

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:
– dokončana srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri

Delo se združuje za določen čas enega leta – nadomeščanje delavke zaradi bolniške odsotnosti in porodniškega dopusta. Poskusno delo traja dva meseca.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov Osnovno zdravstvo Gorenjske o. o., Kranj, Gosposvetska 10 – kadrovska služba.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po preteku roka za sprejemanje prijav.

INA INŽENJERING
Radna zajednica – zajednički poslovi
41000 Zagreb, Proleterskih brigada 78
oglaša prosta dela in naloge

GOSPODINJE

v Počitniškem domu v Bohinju – Ukanc 100

ZAPOSLI 2 DELAVCA
in sicer:
enega za nedoločen čas
in enega za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)

Pogoji: – KV gostinske smeri,
– 2 leti delovnih izkušenj na takih ali podobnih opravilih

Ponudbe poslati na naslov INA Inženjering, Zagreb, Ulica proleterskih brigada 78, z oznako »Za oglas«, v 8 dneh po objavi v Glasu.

O rezultatu izbire bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po objavi, od isteka roka za dostavo ponudbe.

TEKSTILNI IN OBUTVENI CENTER
Kranj
Odbor za delovna razmerja in varstvo pri delu

objavlja prosta dela in naloge

VODENJE EVIDENCE O MATERIALU IN OSNOVNIH SREDSTVIH

Pogoj:
– 4-letna ekonomska šola in 3 leta prakse v finančno-računovodski službi

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili o izobrazbi pošljite v 15 dneh po objavi na naslov Tekstilni in obutveni center, Kranj, Staneta Žagarja 33.

GENERALTURIST
Poslovalnica BLED

vabi k sodelovanju študente, ki so pripravljeni delati kot

SEZONSKI VODIČ,

z znanjem nemškega in angleškega jezika.

OBVESTILO

Cestno podjetje Kranj obvešča, da bo cesta II/319 na odseku Gabrk – Visoko v Poljanski dolini zaprta za ves promet ob torkih, četrtkih in petkih od 9.45 do 11.45 in od 15. do 18. ure, in sicer od 14. aprila 1981 do 15. junija 1981. Zapora ceste ne velja 30. aprila in 1. maja. Popolno zapiro ceste nujno potrebujemo zaradi miniranja usekov pri gradnji Uranske ceste.

Prosimo udeležence v prometu, da z razumevanjem upoštevajo, da navedena dela iz tehničnih in varnostnih razlogov ne moremo izvajati med prometom.

Dom učencev
Ivo Lola Ribar
Kranj, Kidričeva 53

Komisija za delovna razmerja razpisuje dela in naloge

kuharja

Pogoj:
KV kuharske stroke,
tečaj higienskega minimuma,
najmanj eno leto delovnih izkušenj.

Rok za prijavo kandidatov je 15 dni po objavi razpisa.

ABC POMURKA

LOKA
proizvodno, trgovsko in gostinsko podjetje n. sol. o. Škofja Loka

TOZD PRODAJA NA DEBELO
objavlja naslednja prosta dela oziroma naloge
DVEH ŠOFERJEV

Pogoji: – končana poklicna šola za voznike motornih vozil in izpit C in D kategorije ter 1 leto prakse na podobnih delih

Poskusno delo traja 45 koledarskih dni.

Pismene prijave z dokazili o izobrazbi in praksi pošljite na naslov: ABC Pomurka, Loka, DS Skupnih služb, Kidričeva 13, Škofja Loka – kadrovska služba, v roku 15 dni po objavi oglasa.

DO MLADI ROD
(v stečaju)
Kranj

razpisuje dela in naloge

FINANČNEGA SODELAVCA ZA ZAKLJUČNA DELA PRI LIKVIDACIJI FINANČNEGA POSLOVANJA

Pogoj: – praksa v računovodstvu

Za razpisana dela in naloge bo sklenjeno delovno razmerje za določen čas, do zaključka obračuna.

Delovno razmerje se lahko sklene tudi za skrajšani delovni čas (4 ure po možnosti v dopoldanskem času.

Pismene ponudbe pošljite do 25. aprila na naslov DO Mladi rod Kranj – v stečaju, Pot na Kolodvor 2, 64000 Kranj.

SGP GRADBINEC n. sol. o. KRANJ Nazorjeva 1

Po sklepu Odbora za delovna razmerja

TOZD STROJNO IN KOVINSKI OBRATI KOKRICA

objavljamo naslednje proste delovne naloge in opravila v Kranju

1. **PET ŠOFERJEV**
   Pogoji: – končana poklicna šola za voznike motornih vozil,
   – izpit C in E kategorije in 2 leti delovnih izkušenj
2. **ŠEST ŽERJAVISTOV**
   Pogoj: – končana poklicna šola kovinske oziroma elektro smeri,
   – izpit za upravljanje z vrtljivimi stolpnimi žerjavi in 2 leti delovnih izkušenj
3. **KLJUČAVNIČARJA**
   Pogoj: – končana poklicna šola kovinske smeri in eno leto delovnih izkušenj
4. **ŠTIRIH STROJNIKOV**
   Pogoji: – končana poklicna šola kovinske smeri, opravljen izpit za strojnika težke gradbene mehanizacije in 2 leti delovnih izkušenj
5. **AVTOMEHANIKA**
   Pogoj: – končana poklicna šola kovinske smeri in 3 leta delovnih izkušenj
6. **DELAVCA**
   Pogoj: – končana osnovna šola

V SEKTORJU JESENICE

7. **ŠOFERJA**
   Pogoj: – končana poklicna šola kovinske smeri in eno leto delovnih izkušenj
8. **KLJUČAVNIČARJA**
   Pogoj: – končana poklicna šola kovinske smeri in eno leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo pismene prošnje z dokazili na naslov SGP Gradbinec, kadrovsko socialna služba Kranj, Nazorjeva 1.

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi v časopisu.

MALI OGLASI — telefon 23-341

PRODAM

SADIKE cipres za ŽIVE MEJE. Naslov: Kranj, Ul. XXXI. divizije 54 (pri kopališču) 3162

Prodam ali zamenjam semenski KROMPIR igor (600 kg) tudi za jedilnega. Kejžar Jože, Begunje 5 3171

diskont Kranj

Prodam dobro ohranjeno OSTREŠJE, vezano na »traklne«, za pokritje 7×6 m in še uporabno cementno STREŠNO OPEKO, po ugodni ceni. Log 32, Železniki 3347

Poceni prodam lepo ohranjeno OBHAJILNO OBLEKO. Pernelj, Frankovo naselje 124, Škofja Loka 3397

Prodam dva mesnata PRAŠIČA, težka po 130 kg, krmljena z domačimi krmili. Sp. Bitnje 20, Žabnica 3398

Prodam semenski KROMPIR Srednje Bitnje 9, Žabnica 3399

Prodam dobro ohranjen črnobel TELEVIZOR. Dolenc, Dobrška 8, Preddvor 3400

Prodam lep semenski in jedilni KROMPIR ter dvobrazdni traktor-PLUG. Sr. vas 41, Šenčur 3401

Prodam semenski KROMPIR debelo rgodnji resy. Kranj, Čirče 24 3402

Prodam semenski KROMPIR Okroglo 5, Naklo 3403

Prodam KRAVO, ki bo čez 14 dni telila. Luže 12, Šenčur 3404

Prodam traktorski OBRACALNIK za seno 220 in PUHALNIK Telefon 061-722-480 3405

Prodam semenski KROMPIR Okroglo 6, Naklo 3406

Prodam MARMOR za oblogo Križaj, Zg. Senica 35, Med- 3407

MILEC za krompir, avtomatski (Žalec), nov, ugodno pro- Križaj, Zg. Senica 36, Medvode 3408

Prodam črnobel TELEVIZOR gorenje avtomatik. Satler, Kranj, Oldhamska 14 3409

Prodam 10 ČEBELJIH DRUŽIN z AŽ PANJI ali brez. Zupanec Vinko, Pipanova 29, Šenčur 3410

Prodam JABOLKA — ontaria. Srakovlje 4, Kranj 3411

Prodam OBRAČALNIK za BCS kosilnico, Zaplotnik Franc, Retnje 11, Križe 3412

Prodam SAMONAKLADALKO eicher, 17-kubično. Lombar Jože, Trstenik 30, Golnik 3413

Poceni prodam lepo, uvoženo, POROČNO OBLEKO, št. 40. Janša, Ribno 27, Bled 3414

Prodam italijanski športni VOZIČEK, trajnožareče PEČ küppersbusch ter POROČNO OBLEKO, št. 38 in kupim VLEČNO KLJUKO za diano. Telefon 24-804 3415

Prodam MOTORNO ŽAGO stihl 08 ter 5 prm mešanih DRV. Sp. Brnik 66, Cerklje 3416

Prodam TV aparat ISKRA PANORAMA (črnobel, 64 cm), brezhiben. Šorli, Vrtna 1, Kranj (pri avtobusni postaji)

EKSPRES OPTIKA KRANJ
Tavčarjeva 1
(nasproti Delikatese)

Vam nudi hitro in kvalitetno izdelavo vseh vrst očal z navdnimi in s specialnimi lečami.
Izdelujemo na recept in brez njega.

SE PRIPOROČAMO!

Prodam globok OTROŠKI VOZIČEK. Dorfarje 16, Žabnica 3417

Prodam semenski KROMPIR igor, desire in sartema. Trboje 110, Kranj 3418

Prodam semenski KROMPIR igor. Voklo 29, Šenčur 3419

Prodam bakreno PLOČEVINO za žlebove. Naslov v oglasnem oddelku 3420

HI-FI stereo kombinacijo grundig RPC 100, 2×100 W bokse, grundig CR 485 stereo s stereo slušalkami, z vso carinsko deklaracijo, prodam (popoldne). Brane Krajnc, Koroška 25/a, Kranj 3421

Prodam večjo količino SENA. Sp. Gorje 11, Zg. Gorje 3422

Poceni prodam lepe BRŠLINKE. Mol, Voglje 9/a, Šenčur, tel. 49-090 3423

Prodam rabljeno SPALNICO (brez omare), skoraj nov kombiniran ŠTEDILNIK zanussi — končar (3 plin, 1 elektrika) in star VOZ zapravljivček. Naslov v oglasnem oddelku. 3424

Prodam semenski KROMPIR igor. Vopovlje 12, Cerklje 3454

Prodam 2000 kg DETELJE za krmo. Sp. Brnik 30, Cerklje 3444

KŽK Kitt

KŽK KRANJ
TOZD Agromehanika
telefon 24-786

KMETOVALCI!
V trgovini na Koroški cesti 25 v Kranju nudimo rezervne dele za:

Škropilnice AG 200, 300, 400 litrov in za atomizerje traktorjev TOMO VINKOVIĆ 730

Rezervne dele za vse tipe traktorjev TOMO VINKOVIĆ, UTB, URSUS-C 330, IMT 533 in kosilnice Gribaldi.

Traktorske gume in akumulatorje.

KUPIM

Kupim GLASBENI CENTER (lahko v okvari). Delavska c. 56, Kranj 3425

Kupim MEŠALEC (benzin) za beton. Oglasite se od 8. do 12. in od 14. do 17. ure po tel. 24-274 3426

Kupim KOMBINEZON, št. 44 do 46 (višina post. 170) za vožnjo z motorjem. Osterman Ivo, Olševek 65, Preddvor 3427

Kupim dobro ohranjen SEDEŽ za kosilnico BCS. Klinar Marija, Globoko 2, Radovljica 3428

VOZILA

Prodam eno leto star avto 126-p, registriran februarja 1981. Naslov v oglasnem oddelku. 3455

Ugodno prodam LADO 1600, prevoženih 10.000 km. Informacije po tel. 50-028 3127

Ugodno prodam novo JAWO 350 s prikolico in razne nove dele. Pavlič, Kidričeva 26, Kranj 3213

Prodam FIAT 125 special, registriran, celega ali po delih, ali menjam za »fičota«. Telefon 82-782

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1974. Telefon 064-62-581 3252

Prodam AMI 8, letnik 1971. Hudohmet, Mlekarska 10, Kranj — Čirče 3281

Prodam MOTOR za fiat 124, po generalni. Delavska 56, Kranj 3429

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1972. Kokalj Janko, Ljubno 23, Podnart 3430

NSU 1200 C, ugodno prodam, registriran do 4. 2. 1982, z vgrajenim radio-aparatom in razne dele zanj. Rant, Moša Pijade 3, Kranj, telefon 25-730 3431

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1975. Fister, Zg. Gorje 1 3432

Prodam VW 1200, letnik 1976. Telefon 28-781 3433

R-4 TL special, 1979, prodam. Marenčič, Kranj, Ul. Mladinskih brigad št. 4 3434

Prodam WARTBURGA turist, letnik 1974, registriran do 15. 2. 1982. Žibert Anton, Orehovlje 22, Kranj

ZASTAVO 750, letnik november 1976, ugodno prodam. Informacije od 14.15 do 16. ure. Telefon 26-310

Prodam dobro ohranjen R-4 TL, kovinske barve, letnik 1977, registriran do aprila 1982. Naslov v oglasnem oddelku 3437

ZASTAVO 101, letnik 1976, registrirano do januarja 1982, 60.000 km, ohranjeno, brezhibno, prodam za 8 SM. Kovačič Drago, Bistrica 164 pri Tržiču 3438

Prodam ZASTAVO 101, dobro ohranjeno, registrirano do 11. 4. 1982. Možnost prodaje na kredit. Štupnikar, Šutna 4, Žabnica 3439

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1979. Šenčur, Štefetova 24 3440

Prodam CITROEN GS 1220, letnik 1973. Telefon 69-301 3441

Ugodno prodam MOTORNO KOLO ČZ 350, dobro ohranjeno, letnik november 1979 in rezervne dele. Bizovičar Franci, Zadobje 13, Gorenja vas, tel. 68-288 3442

CROSS senior tomos, 50 ccm, registriran, prodam. Zalog 80, Cerklje

Prodam ZASTAVO 1300 z rezervnimi deli. Mencinger, Zgoša 49, Begunje 2967

Ugodno prodam AUDI 60, letnik 1970, 10.000 km po generalni. Ljubljanska 15, Kranj (Labore), tel. 23-697

STANOVANJA

Dobro situirana mlada družina išče STANOVANJE za dobo enega leta. Možnost predplačila. Kličite lahko po tel. 25-661 — int. 388 dopoldan ali ponudbe pod: Tudi devize 3445

Pridnemu in poštenemu fantu nudim hrano in STANOVANJE za pomoč na mali kmetiji, po službi; in prodam skoraj nov stroj za »fičota« in OSI za prikolice. Ljubno 14, Podnart 3446

POSESTI

Kupim GARAŽO na Planini za gotovino. Ponudbe po tel. 24-890 3448

VIKEND, srednje velik, tudi nedograjen, v okolici Kranja (do 25 km) kupim. Informacije: tel. (064) 22-004 3447

diskont Kranj Bled

Prodam starejšo HISO v Kranju, ki ima dvoje stanovanj, v skupni površini 180 kv. m z gospodarskimi poslopji. Poleg hiše je zazidljiva parcela. Vselitev je možna v jeseni. Jezerska c. 46, Kranj 3375

ZAPOSLITVE

Sprejmem honorarno delo v popoldanskem času (možna tudi administrativno knjigovodska dela). Informacije po tel. 21-142 dopoldan 3450

V kemični čistilnici zaposlim žensko. KEMIČNA ČISTILNICA — Šinkovec Bojan, Koširjeva 5, Škofja Loka 3376

Redno zaposlitev dobi KV KUHAR(ica) v gostilni pri VIKTORJU, Partizanska c. 17, Kranj, tel. (064) 23-484 3378

Samostojno KUHARICO ali KUHARJA s prakso išče gostinsko podjetje za letno sezono. Nastop sredi maja na Koroškem. Nudimo 2 SM din mesečnih dohodkov ter hrano in stanovanje. Ponudbe pod: Plača v devizah 3380

Službo dobi KV ali PKV ZIDAR in NK delavec. Zglasite se osebno. Jesenko, Podlubnik 160, Škofja Loka 3349

OBVESTILA

OKRASNO DREVJE ZA VRTOVE:
Srebrne smreke, črne smreke in cedre ter ciprese za ograje, dobite pri Kancilija, Kranj, C. Kokrškega odreda 12/a (takoj za številko 12) v bližini Vodovodnega stolpa 2799

SERVIS: za čiščenje »tepihov«, tapisoma in itisona. Čistim za zasebni in družbeni sektor. Telefon 25-819 od 14. do 20. ure 2224

ROLETE: lesene, plastične in žaluzije, naročite ŠPILERJU, Gradnikova 9, Radovljica, tel. 75-610. Od 10. do 20. aprila bom na sejmu v Kranju 3125

IZDELUJEM načrte za centralno ogrevanje (premog, olje, plin). Telefon 064-81-393 4451

IZGUBLJENO

Ušel je PAPAGAJ sive barve in z obročkom na nogi, govori: »Jaka« in »poljubčka«. Prosim najditelja, da ga vrne na naslov: Špela Šeme, Kranj, Komenskega 1, tel. 21-109 4452

OSTALO

Nujno iščem pošteno osebo za pomoč ostareli ženski, v dopoldanskem času v bližini Kranja. Šifra: Dobro plačilo 4453

Izdaja ČP Glas, Kranj, Stavek TK Gorenjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljudska pravica, Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju: številka 51500-603-31999 — Telefoni: n. c. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-860, komerciala — propaganda, naročnina, mali oglasi in računovodstvo 23-341. Individualna polletna naročnina 250,— din, za inozemstvo preračunano v valuto vključno s poštnino.
Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

ZAHVALA

Ob boleči in mnogo prezgodnji izgubi našega moža, očeta in starega očeta

MARJANA JENKOLETA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in spremstvo na zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo sodelavcem Planike — TOZD Montaža I. za poslovilne besede, g. župniku za lep obred in KS za darovano cvetje. Iz srca pa velja zahvala zdravniškemu in strežnemu osebju Inštituta TBC Golnik ter pacientom, ki so mu kakorkoli pomagali ob njegovi težki bolezni.

Vsem skupaj in vsakemu posebej, iskrena hvala!

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI!

Kranj, 7. aprila 1981

ZAHVALA

Ob smrti moža, očeta, sina in brata

LADOTA MASTNAKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sostanovalcem, ki so se udeležili zadnjega slovesa, mu darovali cvetje in nam izrazili ustna in pisna sožalja. Iskrena hvala kolektivu Iskra — TV Pržan, govorniku za poslovilne besede, Balinarskemu klubu Loka 1000 in Društvu upokojencev. Posebej se zahvaljujemo župniku Alfonzu Grojzdeku za lepe poslovilne besede in pogrebni obred ter Gastroenterološki kliniki v Ljubljani, kakor tudi dr. Zamanovi iz Škofje Loke.

ŽALUJOČI: žena Danica, hčerki Vesna in Mirjana in vsi njegovi!

Škofja Loka, Kranj

ŽITO LJUBLJANA

»ŽITO« LJUBLJANA
TOZD PEKARNA KRANJ —
komisija za delovna razmerja objavlja na podlagi sklepa:

1. **DVE PROSTI MESTI NA DELIH IN NALOGAH ZA OBLIKOVANJE KRUHA IN PECIVA**
2. **DVE PROSTI MESTI ZA OPRAVLJANJE MANJ ZAHTEVNIH DEL IN NALOG**
3. **ENO PROSTO MESTO NA DELIH IN NALOGAH PRIPRAVLJANJE KOMISIONOV PEKOVSKIH IZDELKOV**

Pogoji:
Pod 1. — kandidat mora imeti poklicno šolo
Pod 2. in 3. — kandidat mora imeti končano osemletko

Pod 1., 2. in 3. od kandidatov zahtevamo:
— izmensko delo ponoči v posebnih pogojih,
— delo v praznikih in nedeljah,
— poskusna doba dva meseca,
— da ima urejeno stanovanjsko vprašanje

Prijave vložite v 8 dneh po objavi na upravo »ŽITO« Ljubljana TOZD Pekarna Kranj, Dražgoška 8.

Past za napadalca

»Preizkus protidesantne obrambe v krajevni skupnosti Šenčur je uspel. Posnemati bi ga kazalo tudi v drugih krajevnih skupnostih, saj je to najboljši način za krepitev naše obrambne sposobnosti,« je na zaključku sobotne vojne vaje v Šenčurju dejal predsednik komiteja za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito kranjske občine Jože Kavčič

ŠENČUR – Po obvestilu o nevarnosti zračnega napada in možnosti desanta sovražnika se je krajevna skupnost Šenčur zganila. Organi in organizacije, društva in skupnosti so pod vodstvom komiteja za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito začeli delovati kot dobro utečen stroj. Ukrep je sledil ukrepu. Izjemno dobro je uspela mobilizacija, najpomembnejši objekti so bili zavarovani, šolarji in malčki iz vrtca so našli varno zatočišče, živina iz bližnje farme je bila odpeljana na varnejši kraj, prav tako pa tudi zaloge krompirja iz bližnjega skladišča. Območje, primerno za desant sovražnika, se je na račun najpreprostejših sredstev kot so žice, prekle, kmetijska mehanizacija, sodovi, cevi itd., spremenilo v pravcatega ježa, na katerega bi naleteli padalci. Med občani se je začela obširna akcija obveščanja o položaju, letaki in pozivi pa so pojasnjevanje položaja še dopolnjevali. Pripravljenost bližnjih enot JLA, teritorialne obrambe, narodne zaščite in civilne zaščite se je stopnjevala. Nič nas ne sme presenetiti, je bilo geslo Šenčurjanov. O položaju je bil obveščen komite za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito občine, prav tako pa tudi občinski izvršni svet, ki je prešel na delo v vojni sestavi. Delovale so stalne radijske zveze, pomembno delo pa so opravili tudi kurirji. Med krajani ni bilo malodušja, je bila ocena komiteja in družbenopolitičnih organizacij Šenčurja. Življenje je teklo dalje . . .

Ker v bližini ni bilo vode, so jo gasilci dovažali v kmetijskih cisternah

Ko se je nevarnost zračnega napada in desanta povečala, so področje dodatno zavarovali z ovirami, sodovi, posebnimi minami, pritrjenimi na deske, ki jih dvigne piš helikopterja ter s tem sproži mine, cevmi, koli itd.

Sredi sobotnega dopoldneva so Šenčur preletela izvidniška letala. Ljudje so odšli v zaklonilnike, zgrajene preprosto, vendar učinkovito. Pripravljenost se je stopnjevala. Nameščene so bile dodatne protidesantne ovire, dvignile so se dobro skrite cevi protiletalskih topov, vojaki in teritorialci pa so se tesneje oklenili orožja. Zavladalo je zatišje. Potem pa sporočilo o naletu sovražnikovih borbenih letal, znak siren. Za prevaro so zavila južno, vendar branilčeva pozornost ni popustila. Ko so se pojavila na obzorju in začela odmetavati bombe, se je nanje vsul ognjeni plaz. Enaka usoda je doletela desantne helikopterje. Pregosto so bile ovire, da bi pristali. Tam, kjer je pa bil primeren prostor, pa jih je čakala past. Komaj se je jeklena ptica dotaknila tal, je zapelo orožje dobro skritih branilcev! Izvesti desant v takšnih razmerah bi bilo preveliko tveganje . . . Poskus napadalcev se je ponesrečil.

Vseeno je napad zanetil požare in poškodoval nekaj ljudi. Posebne zaščitne enote so ugotovile, da škodljiva kemična sredstva niso bila uporabljena, gasilci in pripadniki civilne zaščite pa so hitro in učinkovito pogasili požare in pomagali ranjenim.

Takšna je bila šenčurska vaja. Uspela je in zato imajo zasluge vsi, ki so jo organizirali in pripeljali do uspešnega konca ter v njej sodelovali. Bila je tudi vzorna. Ogledali so si jo številni predstavniki komitejev za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito kranjske občine. Marsikomu bo pomagala pri organiziranju preizkusov obrambne pripravljenosti in pripravi na zaključno vajo letošnje akcije Nič nas ne sme presenetiti.

Besedilo in slike:
J. Košnjek

Sobotna vaja v Šenčurju je bila zaključena z mitingom, na katerem je govoril predsednik komiteja za LO in DS kranjske občine Jože Kavčič

Posebna enota je ugotovila, da sovražnik ni uporabljal strupenih bojnih snovi

GLASOVA ANKETA

Še več takih prireditev

V domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici je od četrtka, 9. aprila, do sobote, 11. aprila, potekalo letošnje, že 24. srečanje gledaliških skupin Gorenjske, ki ga je tokrat organizirala Zveza kulturnih organizacij Radovljica. Odločila se je, da prireditev postavi v Bohinjsko Bistrico, saj je tam takorekoč edina primerna dvorana v radovljiški občini, opremljena z vsemi potrebnimi tehničnimi možnostmi. Istočasno pa jo je vodil namen, da Bohinjcem enkrat predstavi dobro bero letošnje gledališke sezone na Gorenjskem. Bohinjci so imeli torej izjemno priložnost ogledati si šest izbranih gledaliških stvaritev, ki so naslikale letošnjo resnično dobro bero gorenjskih gledališčnikov. Nastopajoči so nam povedali, da jih je bohinjska publika navdušila, da niso pričakovali, posebej ob zahtevnejših delih, tako toplega in odzivnega sprejema. O srečanju pa so nam Bohinjci povedali:

MILENA SMUKAVEC iz Bohinjske Bistrice

»Srečanje gorenjskih gledaliških skupin je bilo zame zelo zanimiva in privlačna prireditev. Posebej me je pritegnilo, da je nastopilo več skupin in sem tako lahko v nekaj dneh spoznala najboljše letošnje stvaritve gorenjskih gledališčnikov. Obisk predstav je bil dober, v Bohinju imamo pač rekokdaj takšno izjemno priložnost, takšno pisano ponudbo. Tudi sama v gledališče redkokdaj grem, predaleč je do Kranja. Zato si želim še več takih prireditev.«

JANKO ARH iz Bohinjske Bistrice

»Več predstav sem si ogledal, posebej všeč mi je bila Govekarjeva Grča v izvedbi Prešernovega gledališča iz Kranja. Tudi nastop domače igralske skupine, ki je uprizorila Finžgarjevega Divjega lovca, sem si ogledal. Veliko smo lahko videli v teh dneh, na izbiro je bilo marsikaj. Zame je bila prireditev toliko bolj privlačna, saj nikoli ne grem v gledališče, predaleč je. Razmišljam, da bi bilo dobro, če bi večkrat pripravili take prireditve, ki potegnejo zaradi kvalitetnih predstav in seveda izbire. Lahko bi jih pripravili tudi v drugih krajih, kjer prav tako zaradi oddaljenosti, ne hodijo v gledališče.«

MARIJA GRM iz Bohinjske Bistrice

»Čudovita sprememba je bila tale prireditev za Bohinjsko Bistrico, prijetna duševna hrana. Videli smo dobra dela, izbor je bil dober. Dvorana je bila vse dni polna, pogrešala sem le več mladih. Kaže, da nas gledališče spet vse bolj privlači, saj s televizijo nismo več tako zadovoljni kot nekdaj. Prav prijetna sprememba je dobra gledališka predstava. Bohinjci redkokdaj gremo v gledališče, zato je bilo za nas srečanje toliko bolj dobrodošlo. Poskusili smo že organizirati obiskovanje abonmajskih predstav, toda ni šlo, predaleč je, avtobusa za nazaj ni.«

M. Volčjak

TV Kranjski VAS DOM 81

Želite koga obdarovati,
pa ne veste s čim

kovinotehna

vam predlaga:

nakup darilnih bonov v vrednosti 100 din ali 500 din, ali 100 din v blagovnici Fužinar in Železnini na Jesenicah, ali v Opremi in Tehniki v Mengšu.

Obdarovanec bo na naštetih bogato založenih prodajnih mestih lahko izbiral sam . . .

kovinotehna

»Spektakel TAHITI«

Ritmi in glasba Tahitija
na Jesenicah, sobota, 18. aprila 1981 ob 19. uri,
dvorana pod Mežakljo.

Kmetijski proizvajalec